

ИНТЕРВЮ

**Кирил Добрев:
Румен Радев и БСП
могат да преборят
ГЕРБ**

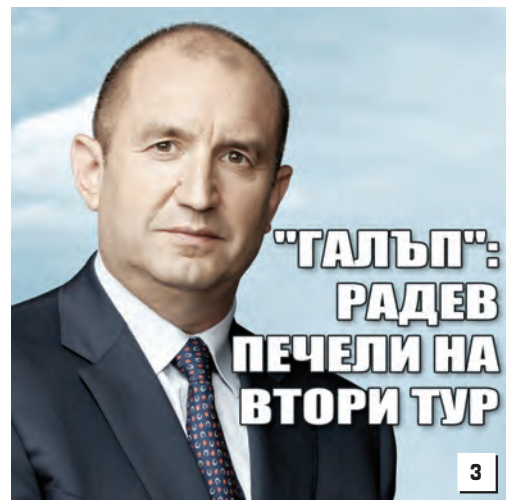
10

СКАНДАЛ

**Обвиниха шеф
на антимафиоти,
че покровителства
наркодилър**

4

3

САЩ си прибраха Кристалина Георгиева

Еврокомисарката напуска поста, за да се върне в контролираната от американците Световна банка

Българският еврокомисар Кристалина Георгиева напуска поста си на заместник-председател на ЕК и се връща в Световната банка, където ще бъде главен изпълнителен директор. Новата си длъжност Георгиева

ще заеме на 2 януари 2017 г. В периода 1993-2010 г. тя заемаше различни постове в контролираната от САЩ институция.

Отговорностите на Георгиева в ЕК ще бъдат временно поети от герман-

ския еврокомисар Гюнтер Йотингер. Председателят на ЕК Жан-Клод Юнкер е заявил, че ще обсъди с премиера Бойко Борисов потенциални кандидати.

"Кристалина Георгиева подава

оставка... след разочарованието си от работата на най-високо ниво в комисията и скорошния неуспешен опит да оглави ООН", коментира веднага европейското издание на "Политико".

ЧЕТИВО

ПЕГАС

**Прозата
за войните**

21

Неделник

**Арх. Лазар
Парашкеванов -
българският
Леонардо
да Винчи**

14

**Най-стиснатите
богаташи
на планетата**

34

**Хванатите с допинг
в Рио станаха 28**

40

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

С възгласи "Победа" посрещнаха вчера жителите на "Младост" кандидата за президент ген. Румен Радев и кандидата на БСП за кмет на района ген. Стефан Стефанов и им пожелаха успех в изборната надпревара

3

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ - ТАЗИ НЕДЕЛЯ, В 4 Ч. СУТРИНТА - ЧАСОВНИЦИТЕ С ЧАС НАЗАД!

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина
МИХАЙЛОВА

АРТИЛЕРИЙСКИ ЗАЛП

Тежката артилерия на ГЕРБ Десислава Атанасова вчера даде залп. "Ало, на позиция съм!" И от парламентарната трибуна демонстрира словесна аеробика, характерна за крайно объркан и стресиран от живота индивид (стр. 2). Откривайки манипулативен и емоционално нестабилен огън по опозицията и нейния кандидат за президент, Атанасова надскочи и детските си мечти. Видяла се като гимнастичка и космонавт, неуспялата здравна

министърка затвърди усещането, че управляващите имат тежки проблеми, а не тежка артилерия.

Освен дълбока некомпетентност, депутатката от ГЕРБ демонстрира и маниакална обсебеност. Като говорите с нас, ще мълчите! Горедолу това каза Атанасова, нареждайки на опозицията да не прекалява с правата, които има по Конституция. Да не четете декларации, да не прави обструкции на властта, да не оборва лъжи-

те им, да не възразява на опитите за манипулации, да гледка как те организират хаос, за да остане кормилото в ръчичките им.

И тъй, дами и господа! Те ще стрелят и ще плашат, ще гонят и ще съставят списъци, ще манипулират и ще "обгрижват". Ще ви страхуват! А вие ще стискате зъби и ще папкате това, което ви подхвърлят. Така ли? Искате ли се комфортно да продължават да делкат. Ало, ало, всичко се обърка...

„Супер храна за закуска. Защо е добре да започнем деня с туква?“ Този анонс на БНТ ни дава изчерпателно обяснение защо сутрешните блокове са изпълнени с изявите на Бойко Борисов

ДЕПУТАТЪТ ТАСКО ЕРМЕНКОВ

БСП подписа споразумение за честност на изборите

Този път няма да позволим на ГЕРБ да ги фалшифицират, категорична е Корнелия Нинова

Юлия КУЛИНСКА

„Започнахме процеса по обединяване на партии, извънпарламентарни партии, НПО и кандидати за президент за гарантиране на честността и прозрачността на изборите. Категорично сме решени този път да не допуснем вотът да бъде подменен и фалшифициран. Документът остава отворен до деня на вота“. Това заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова вчера. Тя съобщи, че под споразумението засега са положили подписите си представители на Съюза на работодателите в България, Националното движение „Русофили“, ГИСДИ, Асоциация „Сигурност“, Асоциацията на разузнавачите от запаса, Института за социална интеграция и др.

Решението ни се базира на практиката ГЕРБ да фалшифицират избори, да притискат хора, да използват административната, да плащат, както и да използват промените в ИК, които са абсолютно неприемливи за нас, подчерта Нинова. По думите ѝ има факти, които говорят ясно за намерения за скриване на истината. Тя цитира решението камерите в училищата да бъдат спрени в изборния ден, да се слеят две комисии за общински и за пре-

зидентски вот, да се лишат военните, охраняващи границата от правото на избор, и контингенти извън страната. „Ние се обединяваме срещу тези практики на ГЕРБ и категорично казваме, че представителите ни в СИК, наблюдатели и застъпници, ще правим паралелно преброяване навсякъде. Имаме юридически екипи, които при всяко закононарушение да алармират и да предоставят сигнали на компетентните органи. Ще се срещнем с наблюдателите на ПАСЕ, за да разговаряме за прозрачността и честността на изборите“, предупреди Нинова.

По-рано стана ясно, че АБВ няма да подпише споразумението. От партията на Първанов предложиха в него да има точка за многостранни дебати между кандидат-президентите. От БСП обяснили, че могат да поемат само партийен ангажимент, а съгласие за двустранен дебат може да има само от ИК, издигнал ген. Румен Радев. РБ също няма да подкрепи инициативата за честни избори.

По думите на Михаил Мирчев от ГИСДИ има случаи, в които протоколът с резултатите бива пренаписван в РИК и въведен в техния масив, след което той отива в централния математически колек-

тив и често пъти се появява трети вариант на едни и същи книжа. Според Мирчев това е единственото нещо, което може да влезе като доказателство в съда, за да се иска евентуално касиране на изборите. Ако всички сме в един фронт, можем да предотвратим 5%-10% фалшификации,

категоричен бе той.

В отговор на обвиненията, отправени от реформаторите, за начина на финансирането на кампанията на ген. Радев, Нинова беше категорична, че тя не се плаща от касата на БСП, а от дарения на депутати в ИК и от събрани от него средства. Председателят на

БСП призова всеки, който има данни за нарушения, да отива в прокуратурата и да подава сигнали. „Има Сметна палата, до която от БСП постоянно подават информация. Всичките лъжи и манипулации и говорене от реформаторите нямат нищо общо с действителността“, обобщи Нинова.

ЛЕВИЦАТА СЕ РАЗГРАНИЧАВА ОТ РЕЗОЛЮЦИЯТА НА ЕС ЗА МИГРАЦИЯТА

„Разграничаваме се от съдържанието на подписаната в ЕП резолюция за правата на човека и миграцията в трети страни. Тя не отговаря на политиката на БСП“, заяви Корнелия Нинова. Тя обясни, че левицата е за силен контрол по границите, борба с каналджийството, отмяна на постановление 208 на правителството на ГЕРБ, което заселва трайно бежанци в България, както и за всички усилия страната да не бъде превръщана в бежански лагер и гето. Нашите евродепутати са изразили своя

позиция, без тя да е съгласувана с ръководството на БСП, подчерта Нинова. Тя уточни, че те ще бъдат поканени на заседание на ИБ на партията през другата седмица, за да изложат аргументите си.

Нинова потвърди, че социалистите са категорично против подписването на споразумението между ЕС и Канада. Приемането на СЕТА от правителството тя определи като поредното предателство на националния интерес, за да се угоди на чужди началници.

ДОКУМЕНТ

Споразумение за честни избори

Парламентарно предствени политически сили, извънпарламентарни сили, неправителствени организации и кандидати за президент, водени от общ интерес за преодоляване на нарастващото обществено недоверие в изборния процес и с пълното съзнание за програмните и политическите различия помежду им, се споразумяват за общи действия за защита на конституционното право на българските граждани на свободен и демократичен избор.

По-конкретно политическите сили, подписали настоящото споразумение, се споразумяват за:

1. **Техните представители в секционните избирателни комисии да съблюдават стриктно и безкомпромисно законовите разпоредби и указания на Централната избирателна комисия.**

2. **Да си сътрудничат и да оказват съвместен отпор на прояви на административен, институционален или корпоративен натиск и произвол върху отделни членове на избирателните комисии или техните ръководства.**

3. **Да подписват с особено мнение протоколите на избирателните комисии в случаи на подмяна на действителните гласове, подадени за когото и да е от кандидати-**

те и превръщането им в недействителни.

4. **Да не допускат изготвянето и подписването на протоколи на секционни избирателни комисии в отсъствието на когото и да е от техните членове.**

5. **Да информират незабавно своите висшестоящи структури, ЦИК и РИК в случаите на каквито и да е порочни практики в изборния процес и опити за влияние върху отделни членове на изборните комисии или върху техните ръководства, а при констатиране на закононарушение да уведомяват прокуратурата.**

6. **Да не изтеглят своите представители от секционните избирателни комисии и да спазват поетите ангажименти по настоящото споразумение и в случаите, когато техните кандидати са участвали само на първия тур на изборите и не са се класирали за балотаж.**

Споразумението е отворено и за извънпарламентарните партии, които нямат право на членове на секционни избирателни комисии, но регистрират застъпници на своите кандидати.

Споразумението е отворено и за неправителствените организации, които регистрират наблюдатели на изборния процес.

ИК на Радев и Йотова с жалба до ЦИК заради декларация на ГЕРБ

Жалба до ЦИК изпратиха от Инициативния комитет за издигане на Румен Радев и Илияна Йотова за президент и вицепрезидент заради декларация на ГЕРБ, прочетена от Десислава Атанасова от парламентарната трибуна. „По време на излъчване на парламентарен контрол по БНТ 1 станахме свидетели на грубо погазване на изборните норми на Изборния кодекс“, се казва в жалбата на Инициативния комитет. В документа се посочва, че народният представител от ГЕРБ Десислава Атанасова е представила парламентарна декларация, опетняваща доброто име и честта на ген. Радев. От Инициативния комитет напомнят, че Народното събрание е национален законодателен орган и използването на неговата висока държавническа трибуна, с цел създаване на неверни и негативни настроения в българските гласоподаватели и зрители, в период на предизборна кампания, е незаконосъобразно нарушаване и погазването на правилата на предизборната агитация, за което се предвиждат административно-наказателни мерки - глоба в размер от 300 до 1000 лв. по чл. 480, ал. 1 от Изборния кодекс. Пред парламента Атанасова заяви, че „демогията

може да бъде дефинирана просто и ясно в слогана „Защото сме социалисти“ и с имената Корнелия Нинова, Илияна Йотова и Румен Радев. Според нея всъщност Радев не подал оставка като несъгласен с правителството, а с пенсионирането си взел 20-месечни заплати, обезщетения, а бил летял 10 часа общо, като и за тях взел средства. „Та този ли човек, та този ли демагог ще ни говори за социална държава, ще ни говори за пенсиите на хората, които нашето правителство увеличава многократно“, заяви още Атанасова. „Обърнете внимание на колегите от БСП да не прекаляват, нито с правата, дадени им съгласно Конституцията и правилника“, заяви още Атанасова от парламентарната трибуна. Тя се обърна към зам.-председателя на НС Явор Нотев и заяви, че не само негово право, но и задължение е в момента, в който депутати изчитат предварително написана с опорни точки декларация от някоя централа да бъдат прекъсвани. Изказването ѝ бе по повод декларация на БСП, изчетена от Атанас Зафиров, в която се казва, че управляващите са сковаани от тежък страх.

ГЕН. РУМЕН РАДЕВ:

Ненчев грубо манипулира за напускането ми от ВВС

Министърът на отбраната, който претендира, че е юрист, показва вчера грубо непознаване на законите и наредбите в собственото си ведомство. Това заяви кандидатът за президент ген. Румен Радев, който заедно с кандидата на БСП за кмет на "Младост" ген. Стефан Стефанов се срещна вчера с избиратели в столичния район. "Г-н Ненчев за пореден път злоупотреби с рапорта ми за освобождаване от военна служба. В средата на юли дадох пресконференция, на която изложих причините. Министърът си позволи отново да ги премълчи, да подходи тенденциозно и да представи напускането ми от въоръжените сили заради това, че съм против съвместната охрана на небето. Но забрави да спомене думичката "заплащане". В рапорта ми е записано, че съм против България да плаща съвместен ер полисинг. Да, против съм страната да изпраща сигнали към нашите съюзници от

Министърът ще си понесе отговорността за изречените инсинуации, отсеке кандидат-президентът

Юлия КУЛИНСКА

лева. От тях 72 хил. са за 20 заплати. Останалите пари са за неизползвани отпуски, които съм натрупал като командир в авиобаза "Граф Игнатиево". Това е времето, когато имахме учение след учение и съм летял непрекъснато за обучение на младите летци, за да не прекъсваме дежурството по ер полисинга", обясни ген. Радев.

Министър Ненчев показва въпиющо непознаване на наредбите на МО и най-вече на наредба 15, която регламентира допълнителното заплащане за специфични условия на труд при изпълнение на военната служба, коментира генералът. "В нея никъде не е регламентирано заплащане на летателен час. Заплащането е твърдо и се получава от всички летци. Казаното

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА
Ген. Радев се разхожда из пазара в "Младост" и разговаря с търговците и производителите. Те му пожелаха успех в кандидат-президентската надпревара

Ше управлявам с волята на хората от района, заяви кандидатът на БСП за кмет на "Младост" ген. Стефан Стефанов

НАТО, че българските държавници нямат воля да инвестират в собствени отбранителни способности", подчерта ген. Радев.

Думите на министър Ненчев по повод моето обезщетение бяха груба грешка и инсинуация, подчерта кандидат-президентът. "Той показва грубо непознаване на документите, които регламентират заплащането в БА. От обезщетения съм получил 125 хил.

беше абсолютна манипулация. Сумата, която получават летците, е еднаква и за капитана, и за генерали, независимо колко време са летели", посочи ген. Радев. Явно и Ненчев не е чел Конституцията, както много други като него, смята той. Ген. Радев припомни, че в чл. 69 пише, че отговорност за говорене от трибуната на НС не носят само депутатите. "Ненчев носи отговорност и ще си я получи. Ако той не е доволен от обез-

щетенията, които получават военните, когато напускат армията, и ги счита за аморални, нека да промени законодателството", призова той.

Ген. Радев и кандидатът на БСП за кмет на "Младост" бяха посрещнати с усмивки и възгласи "Победа!" от жителите на района.

"Надига се огромна вълна от енергия. Хората излизат от апатията си, вече говорят открито за проблемите и изказват своето недоволство. България има нужда от промяна и тя ще се случи. Колкото и страх да се насажда,

колкото инсинуации да се правят, истината е една. Времето на липсата на реална демокрация изтича и трябва да покажем това на 6 ноември", обърна се ген. Радев към хората.

След срещата двамата с лидера на БСП в София Калоян Паргов се разходиха из пазара в "Младост". Ген. Радев разговаря с търговците и производителите. И си тръгна с торбичка кехлибарено грозде, сочни круши, свежи домати, бутилка домашно червено вино и огромен букет, който му подари продавачка на цветя.

ГЕН. СТЕФАН СТЕФАНОВ:

ВСЕКИ МОЙ ДЕН ЩЕ Е ПРИЕМЕН ЗА ХОРАТА ОТ „МЛАДОСТ“

Хората искат животът им в района да стане по-лесен и по-привлекателен, заяви кандидатът на БСП за кмет на "Младост" ген. Стефан Стефанов. "Проблемите на жителите му могат да бъдат групирани в три основни направления. На първо място е хаосът в транспорта, на второ е презастрояване и на трето място - сигурността. Решаването им в синхрон може да направи съкварталците ми удовлетворени, че живеят на хубаво място, където могат спокойно да отглеждат децата и внуците си", подчерта той.

"Всеки човек си има лична болка. Трябва проблемите на всеки да се решават с душа, сърце и разбиране. Затова, ако ме изберат, няма да имам специален приемнен ден. Приемнен ден ще бъде всеки ден. Неотложните неща са свързани с корекцията на подробния устройствен план на "Младост", с което ще се спре застрояването. Това ще е първото нещо, което ще направя, ако хората ме подкрепят на 6 ноември", подчерта ген. Стефанов.

„Галъп“ прогнозира победа за Радев на втори тур

Ако на президентските избори се стигне до балотаж, ген. Румен Радев ще го спечели с под 1% разлика. Това показва проучване на "Галъп", проведено сред 1003 души, от 23 до 25 октомври.

Интригата в изборите се заплита, изхождат от потенциален балотаж Цеца Цачева и Румен Радев става все по-неясен, отбелязват от "Галъп". За първия тур Цачева (20,2%) продължава да води с няколко пункта пред Радев (16,3%) - на база всички, имащи право на глас. След тях се нарежда Красимир Каракачанов с 8,1% подкрепа. Ивайло Калфин, Трайчо Трайков и Веселин Ма-

решки продължават да се движат около 5% от всички, имащи право на глас. Близо след тях са Орешарски (3,8%) и Татяна Дончева (2,9%).

От агенцията отбелязват, че по всичко личи, че изборите ще бъдат решени с балотаж. Най-вероятно до него ще достигнат Цеца Цачева и ген. Румен Радев. "Очакваното наличие на опция "Не подкрепям никого", както и апелите на различните партии за втория тур могат да променят ситуацията", посочват от агенцията. Радев се ползва с декларативната подкрепа на 32,1%, а Цачева - на 31,3%.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

Днес кандидатите за президент и вицепрезидент ген. Румен Радев и Илияна Йотова ще посетят областите Разград, Русе и София област. В 13 часа генералът ще се срещне с офицери и сержанти от запаса и резерва в клуба на Съюза на офицери и сержанти от запаса и резерва в Разград. В 14,15 часа той ще даде пресконференция в хотел "Централ" в града. В 15 часа кандидат-президентът ще се срещне с актива на БСП и граждани от област Разград в залата на "Филхармонията". В 18 часа той ще се срещне с обществеността в голямата зала на "Канев център", в Русе. Кандидатът за вицепрезидент ще се

срещне с граждани в Бужурище, София област, в читалище "Христо Ботев" в 9,30 часа. В 11 часа тя ще се срещне със симпатизанти в салона на читалището в родния й Сливница. В 13 часа Йотова ще се срещне с обществеността в кафе-клуб в центъра на Драгоман. В 14,30 часа в Костинборд тя ще проведе среща разговор със симпатизанти и членове на левницата и граждани в Народно читалище "Иван Вазов 1947 г." в центъра на града. В 16,30 часа в Годеч кандидатът за вицепрезидент ще се срещне с обществеността в центъра на града. В 18,30 часа в читалището в Своге Йотова ще се срещне с граждани.

Шефът на БОП в Стара Загора закрилял наркодилър

Ивайло Димов ходатайствал пред съдии и магистрати многократно осъждан да получи по-лека присъда

Шефът на звеното за Борба с организираната престъпност в Стара Загора Ивайло Димов е привлечен като обвиняем за престъпление по служба и за дейности, с които е пречил на правосъдието. Димов се опитал да покрие местен наркодилър, дори ходатайствал съдът да му постави по-лека присъда. Шефът на старозагорските антимафиоти официално е привлечен като обвиняем, съобщи вчера говорителят на главния про-

курор Румяна Арnaudова.

В началото на октомври м.г при полицейска операция е задържан мъж с многократни присъди за наркоразпространение. При задържането си също раздавал наркотици на публично място. Шефът на БОП в Стара Загора отишъл при ръководителя на съда, както и при окръжния прокурор и заместник-прокурора на Стара Загора и поискал специално отношение към задържания, което се изразявало в забавяне на разслед-

ването. Той настоял за бързо сключване на споразумение с прокуратурата и по-ниско наказание, за което по закон се изискват многобройни смекчаващи вината обстоятелства. Такива не е имало и магистратите са отклонили исканията му, като са обяснили, че не могат да въздействат на наблюдаващия прокурор.

Ивайло Димов обаче продължил да търси варианти за смекчаване на наказателната процедура и провел среща с председателя на

Окръжния съд в Стара Загора, където отново настоял на по-ниско наказание.

Установено е също така, че шефът на БОП е посетил и наблюдаващия прокурор и отново е искал забавяне на досъдебното производство и сключване на споразумение, коментира Арnaudова. Тя добави, че въпреки действията на Димов досъдебното производство е било внесено в Окръжния съд и дилърът е осъден на 5 години лишаване от свобода в Старозагорския затвор.

Сигналът срещу Димов е подаден от прокурорските и съдийските органи. Извърше-

на е проверка от агенти на ДАНС и на 1 август е образувано досъдебно производство срещу Ивайло Димов. От 1 август до днешна дата колегите от спецзвено по антикорупция - един прокурор и двама следователи, подпомогани от агенти на ДАНС, са събрали необходимите доказателства, обясни Арnaudова.

Димов е с мярка за неотклонение "подписка". Колегите имат готовност следващата седмица да приключат с разследването, заяви Арnaudова. Специализираното звено "Антикорупция" ще внесе искане за отстраняване на Ивайло Димов от длъжност.

ПЕТ СОЦИОЛОГИЧЕСКИ АГЕНЦИИ ЩЕ ПРЕБРОЯВАТ ПАРАЛЕЛНО ИЗБОРИТЕ

Павлета ДАВИДОВА

Пет социологически агенции ще правят паралелно преброяване на резултатите на президентските избори на изхода от секциите за гласуване. Централната избирателна комисия регистрира и разреши екзит полове да извършват "Алфа Рискърч" ООД, "Галъп Интернешънъл Болкан" ЕАД, "АФИС" ООД, "Екзакта Рискърч Груп" ЕООД и "Сова 5" АД. Броят на анкетираните, на които ще разчитат петте агенции е

1479. С най-голям брой питащи ще разполага "Алфа Рискърч", която е регистрирала почти 600 души в ЦИК. "Сова 5" е с 214 анкетиори, АФИС ще разчитат на почти 300 души, с 40 повече са тези на "Екзакта". Галъп Интернешънъл - 344 анкетиори.

4 български неправителствени организации са се регистрирали в ЦИК и имат разрешение за наблюдатели на изборите. За прозрачността на изборите ще следят Асоциация "Прозрачност без граници", "Институт за разви-

тие на публичната среда", "Институт за социална интеграция" и "Гражданска инициатива за свободни и демократични избори". ИСИ ще има 75 наблюдатели, ИРГС ще участва с 52 наблюдатели, девет от които ще следят изборния процес извън страната. ГИСДИ има 47 наблюдатели, а "Прозрачност без граници" участва само с осем души. ЦИК в Косово изпраща за изборите ни седем души, а колегите им от Латвия ще следят изборния процес с двама свои представители.

„МЕДИАНА“:

89% СМЯТАТ, ЧЕ САЩ И НАТО ИМАТ ВИНА ЗА КРИЗИТЕ В БЛИЗКИЯ ИЗТОК

89% от хората смятат, че САЩ и НАТО имат вина за кризите в Близкия изток и бежанската вълна. Данните са от проучване на агенция "Медиана", направено в периода 4-10 октомври сред 998 пълнолетни граждани. Проучването е реализирано със собствени средства и бе публикувано в сайта "Гласове". На въпрос "Смятате ли, че НАТО има по-различна политика от тази на САЩ?" 83% са казали "не", а 17% "да". 73% от анкетираните са на мнение, че бежанската вълна няма да спре, ако няма мир

в Близкия изток, на обратното мнение са 27%. Изследването показва, че 59% от хората мислят, че САЩ не работи за прекратяване на войната в Сирия, почти два пъти по-малко (30%) са декларирали, че Русия също не работи за прекратяване на войната. Въпреки участието на страната ни в НАТО 79% от допитаните са категорични, че България трябва да се стреми към по-добри отношения с Русия. 55% обявяват, че държавата трябва да работи за отмяна на санкциите на ЕС срещу Русия.

Омбудсманът Мая Манолова сезира прокуратурата за заплахи срещу защитниците на парк "Бегечка" в Стара Загора. Тя ще изпрати препоръка до кмета на Стара Загора Живко Тодоров и до председателя на Общинския съвет Емил Христов, в която ще настоява да бъдат предприети незабавни действия за спиране на строителството в парка

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 29 октомври 2016 г. се навършват 17 ГОДИНИ, откакто си отиде

ДИМИТЪР ВЛАДИМИРОВ ДАНЕВ

ПРИЯТЕЛИ, СПОМНЕТЕ СИ ЗА НЕГО!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

за

УЛЯНА ТОДОРОВА КОЛЧЕВА

11.07.1953-30.10.1989

Все по-тежко и болезнено си спомняме поредната отминала

година от загубата на нашата Улянка, но ние те помним и обичаме!

Семейството

ЗАТВАРЯТ ПЪТЯ ЗА ТУРЦИЯ ЗАРАДИ ИЗГРАЖДАНЕТО НА БЕЖАНСКИ ЛАГЕР

Изграждането на бежански лагер в ямболското село Бояново вдигна на протест жителите му. Те се канят да затворят в събота международния път за Турция, който минава в близост до селото. Лагерьт ще е от затворен тип. Той ще бъде изграден на територията на бившите казарми, които се разпростират върху 700 декара площ. Мигрантите ще бъдат настанени във фургони под денонощна охрана. Притесненията на местните жители идват от непотвърдената информация, че за бежански лагер ще се използват и бившите военни блокове в центъра на селото. Според живеещите в Бояново, настаняването на чужденци в лагера ще увеличи престъпността и инцидентите в района. Заради това настояват да има камери по улиците, както и засилено полицейско присъствие. Организаторите на протеста очакват подкрепа от жителите на Варна, Бургас и Ямбол. Снощи варненци отново се събираха на протест под наслов "Спрете измамата със сирийските бежанци". Започна и подписка за недопускане на бежански центрове на територията на община Варна. Според хората това силно ще наруши облика на града и условията за туризъм. Варненци протестират и за това, че под предлог че приемаме блягащи хора от войната в Сирия, през българската граница се допуска да нахлуват безконтролно хиляди мъже от афганистански произход.

МЗ ще ръководи НЗОК

Новият председател на Надзорния съвет на НЗОК е здравният зам.-министър Ваньо Шарков, бе обявено тази седмица. Той замени финансовия зам.-министър Кирил Ананиев, който бе и председател на Управителния съвет на касата в периода 2002-2005 г. Така в момента в НС на НЗОК няма представител на финансовото министерство. В същото време четирима от деветимата надзорници са пряко подчинени на здравния министър - двамата му заместници и главният секретар на Изпълнителната агенция "Медицински одит", както и съветникът му Тома Томов, който е в надзора като представител на КТ "Подкрепа". Шарков бе в надзора на касата от квотата на държавата до

Надзорът не приел бюджета на касата за гогодина, Москов сложи за шеф заместника си Шарков

юни т.г., но го напусна ден след публикация на ДУМА. Дни преди това Шарков стана член на съвета на директорите на МБАЛ Бургас, но това противоречеше на чл. 18 на Закона за здравното осигуряване, според който членовете на надзора не може да са в директорски бордове на лечебни заведения. Припомняме, че Министерският съвет освободи Шарков от Надзора на касата близо 3 седмици по-късно. Проучване на ДУМА установи, че последните промени в съвета на директорите в МБАЛ-Бургас, отразени в Търговския регистър, са от 18 май 2015 г., независимо че на 14 юни бе

съобщено, че съветът остава с трима вместо с петима членове - Шарков, Момчил Момчилов и Мартина Колева. За връщането на Шарков в надзора съобщи в четвъртък министърът на здравеопазването Петър Москов. Той уточни, че причината е проваленото приемане на бюджета на НЗОК за 2017 г. на последното заседание на надзорниците. Юристи са категорични, че здравният министър няма правомощията да назначава и освобождава председател на НС на НЗОК, а само Министерският съвет, съгласно чл. 13, ал. 4 на ЗЗО. Рокадата била заради отказ

на Ананиев да подкрепи предложените от Москов корекции в бюджета на НЗОК, които предвиждат 37 млн. лв. повече за извънболничната помощ за сметка на парите за болници и лекарства. Междувременно стана ясно, че надзорниците "прекроици" вчера бюджета на НЗОК за 2017 г., часове преди да бъде разгледан от социалните партньори в тристранката заедно с бюджета на държавата и на ДОО. В новия вариант на бюджета средствата за личните лекари се увеличават с близо 20 млн. лв. и вместо първоначално планираните 180 млн. За дого-

дина ремонтираният вчера бюджет предвижда увеличение на парите за специалисти с 10 млн. лв. и те стават 211 млн. лв. С около 7 млн. лв. повече са парите за изследвания и общата сума става 77 млн. лв. С 20 млн. лв. се намаляват от първоначалния вариант парите за лекарства за домашно лечение и стават 573 млн. лв. За онколекарства са предвидени 225 млн. лв., което е с 16 млн. по-малко от първоначалния вариант, а за т.г. се очаква тези разходи да са над 259 млн. лв. Болниците получават 1.45 млрд. лв. при първоначално предвидени 1.47 млрд. лв.

Ученици на протест пред МОН срещу ромските стипендии

10 деца от Математическата гимназия в София протестираха вчера пред Министерството на образованието и науката (МОН) заради ромските стипендии от по 30 евро на месец. Децата заявиха, че не одобряват и държавната помощ за менторите от 500 евро на

година, защото така излиза, че държавата поема частните уроци за циганчетата. "Не сме съгласни с идеята за стипендии на ромските деца", заяви един от учениците, въпреки че въпросните пари се дават от частен фонд. "Тази стипен-

дия е дискриминационна на етническа основа", възнегодуваха учениците. Освен това те недоволстват и от оръзването на стипендиите за даровитите деца, които допреди години е можело да бъдат получавани след IV клас, а сега чак от VIII клас. Според тях оста-

ва недооценен трудът, който те полагат, а междувременно той проличава от техните изяви по международни олимпиади. След протеста учениците бяха покани на разговор от заместник-министъра на образованието Диян Стаматов.

Снимка БГНЕС

Националната инициатива "Деца помагат на деца" започна вчера в първия в страната Център за настаняване на деца от семеен тип в пловдивския квартал "Коматеево". Целта е ученици доброволци да помагат на настанените в такива центрове деца да си напишат домашните и да усвояват учебния материал

Все повече деца напускат училище преждевременно

14 хиляди деца отпадат от образователната система годишно, сочат данните от мониторингов доклад за 2016 г. на тема "Готови ли сме за бъдещето". Той бе представен от Веселин Димитров от инициативата "България 2030" по време на конференция за състоянието на образованието в УНСС.

Докладът сочи, че преждевременно напусналите системата на образованието нарастват, като през 2013 г. техният процент е бил 12,5%, през 2014 г. - 12,9%, а през 2015 г. - 13,4%. За учебната 2015-2016 г. 89% от започналите своето образование български ученици са завършили. 24% от

завършилите основно образование не продължават към следваща степен. В мониторинга се посочва още, че 42% от децата от ромски общности са обхванати от предучилищното образование, а 23% от циганчетата на възраст между 7 и 15 години остават извън образователната система.

В доклада се констатира още, че ако в България човек е завършил средно образование, шансовете му да е беден са едва 12%. Най-често отпадането в училище става в горните класове. Причините са основно две - икономически и ниска ефективност на образователната система.

Медици в Пазарджик протестираха заради нападение над колега

Медици от Областната болница в Пазарджик излязоха вчера на символичен протест под наслов "НЕ на агресията" пред Спешното отделение. На реверите си медиците носиха триколяри. Причината е, че завчера 18-годишният Димитър Костадинов нападна лекарка от Спешното отделение и охранител на болницата. Нападателят бе задържан и срещу него е образувано бързо полицейско производство за нанасяне на телесна повреда на длъжностно лице.

През пролетта на 2018 г. трябва да бъде завършено строителството на всички нови ЦСМП в страната, съобщиха от МЗ. Проектът е финансиран по Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г. За парите по него - 83 597 313 евро, министър Москов се похвали още в началото на февруари 2015 г. Инвестицията ще бъде разпределена за 76 изцяло новостроящи се спешни медицински центъра, 6 за дострояване на допълнителен етаж или допълнително крило, 155 за рекон-

струкция и ремонт на съществуващи сгради. Подготвителният етап на проекта вече е на приключване. Инвестицията е разделена на 27 лота в цялата страна. Част от парите ще отидат за преоборудване и купуване на нова техника, включително и устройства за телемедицина и 400 нови линейки, снабдени с животоспасяваща апаратура. Целта на инвестицията е всеки български гражданин да имат достъп до спешна помощ в рамките на 30 минути, поясняват от МЗ.

ДУМА®

Абонамент 2017

ЦЕНИ:

1 месец - 9,00 лв.

3 месеца - 27,00 лв.

6 месеца - 54,00 лв.

12 месеца - 108,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ

48-СТРАНИЧЕН БРОЙ:

1 месец - 3,00 лв.

3 месеца - 9,00 лв.

6 месеца - 18,00 лв.

12 месеца - 36,00 лв.

Можете да се абонирате в:

"Български пощи" АД до 15.XII.2016 г.,

"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2016 г.

и редакцията на в-к ДУМА до 20.XII.2016 г.

на ул. "Позитано" 20А.

За повече информация:

тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

Затягат контрола над автомобилните превози

Глобите за шофьори без лиценз скачат до 4000 лв., ДАИ ще има право да изисква сведения от пътниците в превозните средства

Парламентът прие завишени глоби и въведе нови правомощия на Изпълнителна агенция Автомобилна администрация (ИААА), известна като ДАИ, срещу нерегламентирания превоз на пътници. Депутатите гласуваха единодушно на първо четене изменения в Закона за автомобилните превози, които обаче не са насочени към споделените пътувания на приятели, които решават да пътуват заедно до морето и да делят бензина, а към онези, които превозват непознати и печелят от това.

“Всички сме наясно за колите и малките бусове, които уж тръгват в същата посока и уж возят на цената на билета на обществен транспорт, но не издават документ”, заяви Димитър Горов от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ.

С текстовете, предложени от ГЕРБ, се увеличават глобите за шофьори, които извършват превоз на пътници за собствена сметка без лиценз. За първо нарушение те стават 2000 лв., а за второ - 4000 лв. С текстовете, внесени от Министерския съвет, пък се дават изрични правомощия на служителите на Изпълнителна агенция

“Автомобилна администрация” да изискват сведения от пътниците в превозните средства. “Това правомощие е необходимо за установяване на вида на превозите - дали са срещу заплащане или не, което от своя страна има огромно значение при установяване на нарушенията, извършвани от лица, които превозват пътници на цената на билета, а твърдят, че не получават цена за извършването на превоза”, се казва в мотивите на правителството.

По време на дебатите Димитър Байрактаров от Патриотичния фронт попита как ще се доказва, че пътниците, които се превозват, не са роднини. Той поиска това да се регламентира между първо и второ четене и предложи да има препратки към Наказателния кодекс например. “При извършването на тези превози се избягва внасянето на осигуровки, а това е криминално деяние”, заяви той. Станислав Иванов от ГЕРБ коментира, че подобни текстове ще са следващ етап. Той допълни, че е възможно дори да се предложи отнемане на книжката или на колата на нарушителя.

Шефът на транспортната комисия Настимир Ананиев обяви, че санкциите не са насочени към споделеното пътуване между приятели, а са срещу нелоялната конкуренция и незаконната търговска дейност. Той обясни, че когато например младежи решат да отидат до морето и да си разделят парите за бензин, глоби няма да има. Наскоро обаче той видял в една от платформите за споделено пътуване, че се предлага автобус с 57 места. “Промените са срещу хитреците, които искат да ударят

превозвачите”, каза той. Димитър Горов от БСП пък призова освен за бизнеса, да се помисли и за пътниците и за това как цените на билетите да се намалят.

Депутатите приеха и друга промяна в Закона за автомобилните превози - общините сами да решават колко да е глобата за нередовен пътник в населеното място. Оказва се, че в момента в закона пише, че глобата е 10 лв. и Столичната община е голям нарушител с глобата от 40 лв., с която наказва гратисчиите.

Брутният ни външен дълг нарасна до 34,69 млрд. евро

Брутният външен дълг на България в края на август е достигнал ниво от 34,69 млрд. евро, като от началото на годината той е нараснал с 606,4 млн. евро, показват данните на Българската народна банка. Дългът представлява 76,3% от БВП. На годишна база той се увеличава със 199,5 млн. евро, или с около 0,6 на сто.

Дългосрочните ни задължения са 27 млрд. евро, или 77,9% от целия външен дълг. От началото на годината те са се увеличили с 828,5 млн. евро. Краткосрочните ни задължения възлизат на 7,65 млрд. евро, или 22,1% от брутния дълг и от началото на годината бележат намаление от 222,1 млн. евро.

Външният дълг на сектор “Държавно управление” в края на август е 6,5 млрд. евро, като от началото на годината той е нараснал с 936,8 млн. евро. Това увеличение се дължи основно на емитирани през март от името на България облигации на международните финансови пазари. На годишна база също е

отчетено повишение на дълга в размер на 630,5 млн. евро.

Намаление на външния дълг се забелязва в сектор “Банки”, като на годишна база той намалява със 7% до 3,83 млрд. евро, или с 289,8 млн. евро в нетно изражение.

Преди ревизията външните задължения на сектор други са 11,53 млрд. евро, като спрямо края на декември миналата година те са се увеличили със 192,8 млн. евро. Спрямо година по-рано дългът на този сектор също намаля-

ва, но с 248,1 млн. евро. За първите седем месеца на тази година сме платили по външния ни дълг 3,578 млрд. евро. За същия период на миналата година сме изплатили 6,572 млрд. евро. Нетният външен дълг на страната ни в края на август е вече 2,817 млрд. евро, като от края на 2015 г. той намалява с 3,885 млрд. евро. Като процент от брутния ни вътрешен продукт, нетният ни външен дълг възлиза на 6,2%. Година по-рано той е бил 15%.

Бизнес климатът се влошава през октомври

През октомври 2016 г. общият показател на бизнес климата спада с 1,3% в сравнение с предходния месец, съобщи НСИ. Най-силно е влошаването на бизнес климата в промишлеността и търговията на дребно, докато в строителството запазва приблизително равнището си от септември.

Спадът в промишлеността е с 4,4%. Анкетата сред промишлените предприемачи отчита и по-неблагоприятни прогнози за износа и производствената активност през следващите три месеца. Несигурната икономическа среда продължава да е основният проблем, затрудняващ дейността, посочен от 46,1% от предприятията.

Строителната активност през октомври се повишава спрямо септември, но прогнозите са за спад през приближаващите зимни месеци. Така показателят за бизнес климата остава непроменен спрямо предходния месец. Влошаването на стопанската конюнктура в търговията на дребно е с 2,1%. Причината е, че търговците вече не се надяват, че състоянието на фирмите им ще се подобри, а само да не се влошава. Конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене продължават да са основните фактори, затрудняващи дейността на търговците.

Очакванията на мениджърите в сектора на услугите за повишено търсене през следващите три месеца както и по-доброто състояние на компаниите през октомври повишават бизнес климата в сектора с 4,4% за месец. Оценките за настоящото търсене на услуги обаче е влошено. Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша са главните пречки.

„Булгаргаз“ ще иска поскъпване на газа от 2017 година

От началото на следващата година “Булгаргаз” може да поиска поскъпване на природния газ, но то няма да е голямо и няма да се отрази на цените на парното и топлата вода, съобщи вчера пред БНР изпълнителният директор на газовата ни компания Николай Павлов. След близо две години

спад цените на газа последваха тези на петрола и тръгнаха нагоре,

което ще наложи промяната им от началото на следващата година, посочи Павлов. “В момента котировките на петрола вървят нагоре. Предполагам, че “Булгаргаз” ще поиска увеличение, но няма да бъде в такава степен, която да се отрази значително върху цената за топлофикационните дружества и ин-

дустрията”, обясни той.

От началото на годината задълженията на топлофикациите са намалели над два пъти. Към настоящия момент вземанията от топлофикационните дружества са в размер на 103 милиона. Надявам се, да не се стига до крайни мерки по преустановяване на газоподаването, заяви Павлов.

„ТОТАЛ“ ОТКРИЛА ПЕТРОЛ В БЛОК „ХАН АСПАРУХ“

Френската компания “Тотал” открила петрол в блока “Хан Аспарух” в Черно море, става ясно от финансовия отчет на компанията за третото тримесечие. От компанията не дават повече подробности за находката и все още няма оценка на количествата. За природен газ обаче нищо не се посочва.

Френската компания е част от консорциум, заедно с ОМВ и испанската “Репсол”, който получи лиценз за проучването в дълбоките води на Черно море. През лятото започнаха и първите сондажи за петрол и природен газ със специален кораб. Преди това бяха извършени и 3D сеизмични проучвания в блока. Той е с площ от 14 220 кв. км. По договора с правителството се предвиждат два проучвателни сондажа.

Снимка БГНЕС

Археолози свалиха мраморната плоча, поставена над гроба на Исус Христос в църквата "Възкресение Христово" в Йерусалим през 1555 г.. Под нея засега е било намерено голямо количество камъни, но специалистите се надяват накрая да видят какъв е бил оригиналният камък, на който, според преданието, било положено тялото на Исус Христос след свалянето му от кръста

ООН иска забрана на ядрените оръжия

Сред противниците на резолюцията се наредиха четири от петте постоянни членове на Съвета за сигурност

Комисия на Общото събрание на ООН прие резолюция, призоваваща за начало на преговори за забрана на ядреното оръжие. Резолюцията бе приета със 123 на 38 гласа.

Според инициаторите преговорите за глобален пакт трябва да започнат идния март.

Сред противниците на резолюцията се наредиха четири от петте постоянни членове на Съвета за сигурност - Великобритания, Франция, Русия и Съединените щати, както и Япония и Южна Корея, които настояват за преговори в контекста на договора за неразпространение на ядреното оръжие. Заради натиска на

САЩ, 27 от 28 страни членки на НАТО са гласували срещу резолюцията, а Холандия се е въздържала.

Резолюцията предвижда свикването на две конференции през март и през юни следващата година "за преговори за правно обвързващ инструмент за забрана на ядрените оръжия, водещ към пълното им премахване".

Документът е бил внесен от Австрия, Бразилия, Ирландия, Мексико, Нигерия и Южна Африка. Резолюцията трябва да бъде одобрена с гласуване в Общото събрание.

Не само членките на НАТО се обявиха против резолюцията. Русия също смята за крайно непродуктивна идеята за незабавна забрана на ядрените оръжия. Това е мнението на директора на департамента по неразпространение и контрол на оръжията към руското външно министерство Михаил Ульянов. "Ние се отнасяме с уважение към възгледите на тези, които се застъпват за отказ от ядреното оръжие. Самите ние споделяме международната цел за създаване на свят

без ядрени оръжия.

Въпросът обаче се състои в това как да изградим пътя към тази цел, без при това да се подкопава стратегическата сигурност, без да се нарушава системата за съдържаност и противовес в международните отношения, без светът да изпадне в хаос и опасна непредсказуемост, без да се заплашва целостта на режима на Договора за неразпространение на ядреното оръжие и без да се задълбочава, дори и непреднамерено, липсата на единство по този чувствителен въпрос", каза той.

Ульянов също така заяви, че пълната забрана за ядрено оръжие би имала смисъл, само ако към нея се включат всички държави.

"От чисто практическа гледна точка идеята за забрана на ядреното оръжие до голяма степен изглежда съмнителна. Тя би могла да има какъвто и да е било смисъл, само при готовност на всички ядрени държави да вземат участие, а такава готовност на тези страни няма", допълни Ульянов.

Орбан заплаши да съди ЕК заради квотното разпределение

Унгария ще съди ЕК по въпроса за квотното разпределение на мигранти в страните членки на ЕС. Това ще стане, ако Брюксел не свали този въпрос от своя дневен ред, заяви унгарският премиер Виктор Орбан. Той уточни, че правителството ще използва като аргумент проведения неотдавна референдум, в който мнозинството от избирателите гласуваха срещу разпределянето на мигранти в страната. Допитването обаче няма правна сила поради недостатъчния брой на участвалите граждани в него.

Според Орбан в момента ЕС се намира в патова ситуация и словашкият премиер Роберт Фицо, чиято страна председателства ЕС, трябва да предложи решение на следващата

среща на върха на ЕС през декември. "Ако ЕК не се откаже от идеята за квотите, тогава ние няма да изпълним решението на ЕС, ще съдим комисията", каза Орбан пред унгарското държавно радио, цитиран от "Танюг". "Ще има сериозни правни дебати за това дали чужденци могат да бъдат вкарани в страна членка на ЕС против нейната воля. Това ще бъде голяма битка и затова е необходима промяна в конституцията", подчерта премиерът. Според него въпросът за приемането на мигранти е пряко свързан с държавния суверенитет. В тази връзка Орбан призова през следващия месец да бъдат потвърдени конституционните промени, които ще забранят настаняването на мигранти в страната.

В ГЕРМАНСКО УЧИЛИЩЕ ДЕЦАТА УЧАТ НАИЗУСТ „АЛЛАХ АКБАР“

Учениците от начално училище в германския град Гармиш-Партенкирхен са били карани да наизустяват мюсюлманската молитва "Аллах Акбар" или "Няма друг бог освен Аллах". Ситуацията е била разкрита от възмутен баща, който е показал листовка с текста на молитвата на арабски и германски език, която е била дадена от учителите на дъщеря му, предаде Breitbart. Листовката е била дадена в час по етика. Преводът на молитвата е "О, Аллах, колко си велик и те славим. Благословено е името ти. Няма друг бог освен теб". Директорът на училището Гизел Ел не можа да потвърди инцидента и отказа да даде информация по телефона. Очаква се в близките дни училището да даде официално мнение, посочва още медията.

Германия е приела повече от милион мигранти през 2015 г., като повечето са мюсюлмани и страната се ислямизира с притеснителни темпове. По-рано този месец родителите бяха възмутени, че в детските градини няма да се празнува Коледа. Учителите твърдят, че изоставят християнските чествания, за да приемат добре "разнообразните култури" на новите деца.

КРАТКИ

Песимизъм обхваща повечето поляци

Допитване на института за социологически проучвания THS сочи, че 52% от поляците твърдят, че страната им отива в грешна посока, предаде Радио Поланд. Според проучването 32% от поляците са оптимистични за бъдещето си, докато 16% нямат мнение по въпроса. В сравнение с подобно проучване от миналия месец групата на песимистите се е увеличила с два процента, докато оптимистите са се стопили с един процент. 46% от допитаните смятат, че националната икономика е в криза, която е описана дори като "дълбока" от девет процента от респондентите. Едва три процента от поляците смятат, че икономическият растеж на страната е "динамичен".

Турция предлага да строи джамия в Естония

По време на посещението си в Естония турският външен министър Мевлют Чавушоглу заяви, че страната му е готова да построи първата джамия в страната, ако властите на страната не възразяват, предаде Russianconstruction.com. "Ако естонците са съгласни, ние ще сме щастливи да построим джамия в Талин или някъде другаде", заяви той. Според него проповядващите умерен ислям трябва да имат къде да проповядват, иначе ще бъдат податливи на влиянието на радикалния. "Това се отнася и до други европейски страни", посочи министърът.

Ръст на инфлацията в Германия

Инфлацията в Германия се е повишила отново през октомври, отбелязвайки нов рекорд за последните две години, показват данните, публикувани в петък, предаде AFP. Това предполага, че безпрецедентните мерки на Европейската централна банка за увеличаване на цените може да имат резултат. Инфлацията се покачи с 0,8% този месец в сравнение с показателите от предходната година, посочват предварителните цифри на германската Федерална статистическа служба. За първи път от октомври 2014 г. инфлацията достига подобни нива.

440 хил. финландци живеят под линията на бедността

Стотици хиляди финландци не могат да свързват двата края, като нямат пари дори и за най-необходимото според нов доклад на финландския национален институт по здравеопазване и социални грижи, предаде The Finland Times. Според доклада 8% от финландците, или около 440 хил. души, нямат достатъчни приходи, спадаяки към тези, които са определени като "с минимален бюджет". Около 12% от финландците, или 660 хил. души, живеят в относителна бедност – приходите им падат под прага на бедността според ЕС. "За първи път имаме обновени данни за относителната и дълбока бедност. Бедността е многостранен феномен и социалнополитическите решения трябва да бъдат основани върху тях", заяви финландският професор Раси Моисио.

Русия не смята да напада никого

Няма такова нещо - дори е смешно, глупаво и немислимо, подчерта Путин пред клуб „Валдай“

Русия никога не смята да напада, това е смешно, глупаво и немислимо, заяви президентът Владимир Путин на заседание на Международния дискуссионен клуб „Валдай“ в Сочи. „Само в Европа живеят 300 милиона (граждани), и всичките са от НАТО, в САЩ общият брой на населението сигурно е 600 милиона, в Русия са 146 милиона. Ами, направо смешно е да се говори за това“, изтъкна Путин. Руският президент обвини Запада, че преувеличава военната заплаха, която представлява страната му, за да оправдае увеличаването на собствените си военни разходи.

Русия не се стреми нито към глобална доминация, нито към експанзия, тя иска равна и неделима сигурност за всички. Противоречията в света, свързани с преразпределение на политическата мощ и икономическото влияние, нарастват, отбеляза Путин.

“В криза се оказа самият проект за глобализация, а в Европа вече говорят за несъстоятелността на политиката на мултикултурализъм”, отбеляза президентът.

“Създадените още по времето на Студената война и явно изгубили своята същност структури като НАТО, въобще не са се адаптирали към новите условия, независимо от приказките за това”, заяви руският държавен глава.

Путин съжелява, че личните му договорености с американския президент Барак Обама, не са сработили и във Вашингтон са се намерили сили, които са нарушили тези планове.

“Не ни се удава да спрем кръвопролитие и да стартираме политическия процес. Въпреки дългите преговори, огромните усилия и сложните компромиси, за да създадем единен фронт срещу тероризма”, призна Путин.

“Не сработиха и нашите лични договорености с президента на САЩ, във Вашингтон се намериха сили, които направиха всичко тези договорености да не бъдат реализирани.

Терористичната заплаха в света нараства, предупреди руският президент. Екстремистите са по-умни, по-силни и по-хитри от онези, които се заиграват с тях, предупреди той. Тероризмът може

да се победи само чрез обединяване на усилията на всички държави.

Днес има нужда от нещо като “план Маршал” за възвръщане на Близкия изток, този изтерзан от войни и конфликти район, каза Путин.

В речта си Путин заяви, че в демократичните държави мнозинството не може да оказва влияние на властта. Всички атрибути на демокрацията в съвременните страни формално са налице, но реално мнозинството сред гражданите няма влияние над властта, каза президентът на Русия. “Социологическите изследвания, провеждани по цял свят, показват, че за жителите в различни страни и континенти, бъдещето, за голямо наше съжаление, изглежда смътно и мрачно, бъдещето не ги зове, то ги плаши. При това хората не виждат реални възможности и механизми да променят, някак да повлияят на хода на събитията, на избора на политики.

“Да, формално всички атрибути на демокрацията в съвременните страни са налице: избори, свобода на словото, достъп до информация, право да изразяваш собствено мнение. Но дори в т.нар. развити демокрации мнозинството граждани нямат реално влияние над политическите процеси, няма

директно реално влияние над властта”, каза Путин.

Русия не се меси в президентските избори в САЩ, каза още Путин. Той определи тези твърдения като измислица и истерия и попита реторично да не би Америка да е някаква бананова република. “Америка е велика държава”, подчерта той. Президентът отбеляза, че в хода на кампанията трябва да се води дискусия за непосредствените проблеми на САЩ, а не за някаква митична руска намеса. “Къде по-просто е да отвлечаш вниманието на хората чрез т.нар. руски хакери, шпиони, агенти за влияние и т.н”, каза още Путин.

Той изрази съжаление, че Русия не разполага с такива глобални средства за пропаганда като САЩ. “Иска ми се и на мен да имам такава пропагандистка машина в Русия, но за съжаление няма такава. Ние не разполагаме с такива глобални средства за масова информация като Си Ен Ен, Би Би Си и някои други. Засега нямаме такива възможности”.

Словото на президента открито неговия стремеж да намали напрежението в сирийския и в украинския конфликт, както и да открие пътища за нормализиране на отношенията със Запада, коментира в. “Коммерсант”.

КИТАЙСКОТО РАЗУЗНАВАНЕ Е ОТВЛЯКЛО СЕКРЕТНИ ПЛАНОВЕ НА ПЕНТАГОНА

Китайски шпиони неведнъж се внедрявали в структури на националната сигурност на САЩ, откъсвайки секретни планове на Пентагона, засягащи възможен конфликт с КНР, пише изданието Washington Free Beacon с позоваване на доклад на комисия в Конгреса. В проектодокумента се отбелязва, че цели на агентите от КНР станали включително ФБР и Тихоокеанското командване на САЩ (USPACOM).

Представители на Пентагона заявили, че един от най-сериозните шпионски инциденти е свързан с подполковника в оставка и наеман граждански служител на USPACOM Бенджамин Пирс Бишоп, който през март 2014 г. признал, че предавал секретни данни на Китай. Компрометиращата информация включвала военни пла-

нове на САЩ, сведения за разполагане на ядрено оръжие, документи по безпилотния самолет MQ-9 Reaper и секретен доклад по стратегията в отношенията с КНР.

В доклада се съобщава и за други високопоставени служители на USPACOM, които били вербовани от китайци. Например един IT-служител на БФР Кун Шан “Джо” Чун признал, че предал на китайската страна данни за технологиите на бюро в областта на следенето. Сред откраднатите данни били 5,6 млн. пръстови отпечатъци, някои от които могат да бъдат използвани за идентифициране на правителствени агенти на САЩ, работещи под прикритие, или за копирате на биометричен материал за достъп до засекретени материали” – се казва в документа.

ПОРОШЕНКО СТАНА ЧЕТВЪРТИ ПО БОГАТСТВО В УКРАИНА

Украинският президент Петро Порошенко се изкачи с две места в рейтинга на 100-те най-богати украинци, заемайки четвърто място. Това показва класацията на списание “Новое время” и инвестиционната компания “Дрегон Кепитал”.

Макар да се изкачил с две места, стойността на неговите активи е намаляла с 3 процента - до 949 млн. долара. Основният актив на президента е сладкарската корпорация “Рошен”. Миналата година нейните продажби са намалели с 200 млн. долара заради девалвацията на гривната и спада на покупателната способност на населението.

Най-богат украинец остава бизнесменът Ринат Ахметов с активи от 4,1 млрд долара, следван Виктор Пинчук със състояние от 1,3 млрд долара и Игор Коломойски с 1,1 млрд долара.

Снимка БГНЕС

В Буенос Айрес протестираха срещу планираните съкращения в бюджета за следващата година на средствата за наука и технологии. Демонстрантите миха чинии, заявявайки, че с това ще си изкарват прехраната, ако научният фонд бъде намален. По думите им планираното намаление е с 32 процента

Скандал разтреса БиХ заради затворен арабски комплекс

Сериозен скандал се разгоря в Босна и Херцеговина заради затворен арабски комплекс в босненско село. Местни жители са разгневени, защото им е забранено да влизат в него, освен ако не са работници или чистачи. Комплексът е строго охраняван - обграден е с високи стени и портал за влизане с пазачи. Местните жители смятат, че е незаконно чужденци да купуват част от страната и след това да им забранят да

влизат. Има информация, че в комплекса живеят само жени с децата си, а мъжете им идват много рядко. Оказва се, че инвеститори от Близкия изток са закупили имот и построили 160 луксозни къщи до гр. Тарчин, който се намира близо от столицата Сараево. Къщите, които се предлагат на пазара в Кувейт, се продават за около 150 000 евро. Според обяви за въпросните къщи домовете се построени в “мюсюлманска държава,

надарена с красива природа от Аллах”. Според агент по недвижими имоти “собствениците не искали да се смесват с местното население. Те имали свои собствени традиции, когато става въпрос за облекло, поведение и молитва, и не искали други хора да се вглеждат в тях”. Новината за арабското село е поредното доказателство, че екстремисти от “Ислямска държава” са намерили подходящ терен, при това в

континенталната част на Европа, където да настанят свои бойци и всеки, който е “готов да отговори на призивите за джихад”. Парцели в Осве, Босна и Херцеговина, били купени от терористичната организация и службите за сигурност вярват, че районът се използва за обучение на терористи. Във връзка със случая в германски медии беше съобщено, че над 300 мъже от Босна са се присъединили към ИД в Ирак и Сирия.

Защо Близкият изток не се доверява на САЩ

Ние не оставаме верни на хората, които поемат рискове от наше име

Дейвид ИГНЕЙШЪС

Когато водят войни в Близкия изток, Съединените щати имат неприятния навик да привличат местни сили като свои марионетки ("проксита"), а после да ги зарязват, когато положението стане тежко или се намесят регионални политики.

Този модел на "съблазняване и изоставяне" е една от нашите най-непривлекателни черти. Това е една от причините Съединените щати да се сблъскват с недоверие в Близкия изток. Ние не оставаме верни на хората, които поемат рискове от наше име в Ирак, Египет, Ливан и на други места. А сега се страхувам, че този синдром се проявява отново в Сирия, където кюрдско въоръжено формирование, известно като Сили за защита на народа (СЗН), което е най-добрият съюзник на Съединените щати срещу "Ислямска държава", е обстрелвано от турската армия.

За мен СЗН е особен случай, защото имах възможност да се срещна с някои от техните бойци през май в таен тренировъчен лагер на американските спецчасти в Северна Сирия. Те казаха, че се бият до последния мъж, а понякога до последната жена, при действията за прогонване на "Ислямска държава" от нейните крепости. Включени в СЗН офицери от специалните сили разказваха с дълбоко уважение за техните бойни подвизи, говорейки за "братството на близкия бой", както се изрази един от тях.

За съжаление, съюзването със Съединените щати може да бъде опасно нещо в Близкия изток. Миналата седмица Турция заяви, че нейни военни самолети са поразили 18 цели в контролирани от СЗН области в Северна Сирия. Турците искат да попречат на СЗН да се свържат със своите бойци в район, известен като Африн, на северозапад от Алепо. Турците също така искат да не допуснат СЗН да играе водеща роля в

освобождаването на столицата на "Ислямска държава" Ракка, както планираха Съединените щати.

"Ако това не спре, може да бъдат осуетени всички планове за Ракка", предупреди служител на Пентагона по повод турското настъпление. Кюрдски източници ми казват, че след като Съединените щати не отговарят на призивите за Африн, СЗН се обръщат към Русия.

Съюзът на САЩ със СЗН беше изграден при освобождаването на Кобане от "Ислямска държава" в края на 2014 г. Кюрдите бяха намалели до неколкостотин бойци, когато се намесиха американските сили за специални операции. Помощта беше договорена с посредничеството на шефа на разузнаването на Патриотичния съюз на Курдистан (ПСК) Лахур Талабани. Той изпрати няколко свои агенти в Кобане с джипиес-устройства, за да викат САЩ да оказват близка въздушна подкрепа чрез оперативен център в щаба на ПСК в Сюлеймания, Ирак.

"Това беше правилното решение", ми каза Талабани тази седмица в интервю във Вашингтон. Той обясни, че успехът на СЗН срещу "Ислямска държава" спасява живота на кюрди в Сирия и сменя напрежението от кюрдските сили в Ирак, които сега се бият, за да освободят Мосул от екстремистите.

Правителството на Обама подкрепи СЗН, защото победата в Кобане беше първият голям успех на бойното поле срещу "Ислямска държава". Най-сетне Съединените щати имаха партньор, способен да воюва. Но този съюз беше изграден върху етническа разломна линия. Той беше разстроен през август, когато сили, доминирани от СЗН, превзеха Манбидж, непосредствено на юг от турската граница. Ня-

колко седмици по-късно турците нахлуха в Сирия и започнаха своя обстрел срещу цели на СЗН.

Съединените щати безуспешно се опитват да подхождат тактично към враждебността между турците и кюрдите. Преди да започне настъплението при Манбидж през май, Съединените щати доведоха във военновъздушната база "Инджирлик" в Турция делегация на Сирийските демократични сили (СДС) - коалиция, която формално контролира СЗН. Но тези усилия за прикриване на различията между турците и кюрдите се провалиха след опита за преврат в Турция през юли. Говори се, че някои от турските генерали, срещнали се със СДС, сега са в затвора като заподозрени за преврата.

Регионалните амбиции на Турция се увеличават, след като президентът Реджеп Тайип Ердоган затвърди властта си след опита за преврат. Турските сили тормозят СЗН и укрепват гранична ивица в Сирия, но също така напредват в Ирак, като се стремят да играят роля в освобождаването на Мосул въпреки предупрежденията на Ирак и Съедине-

ните щати да не се намесват. Ердоган говори за Алепо и Мосул като за някогашни османски регионални столици. "Един непредвидим елемент е как да бъде управлявана ролята на Турция на двете полета", казва висш американски служител.

Може би кюрдите трябваше да знаят, че не бива да се съюзват със Съединените щати, нито да вярват, че Турция няма да се намеси. Кюрдската история е изпълнена с предателства. За щастие на Съединените щати все още е останала някаква благосклонност от Операцията за оказване на подкрепа - наложената от Съединените щати забрана за полети зона над Северен Ирак след Войната в Залива през 1991 г., която помогна за създаването на процъфтяващо кюрдско регионално правителство в Ирак.

Но хората в Близкия изток са се научили да се отнасят предпазливо към американските обещания. Един иракски християнски лидер наскоро отхвърли идеята за нова американска помощ след "Ислямска държава". "Вие ще си тръгнете", каза свещеникът. "Точно това правите."

Русия не предава своите съюзници

Русия спечели войната в Сирия, защото не изостави своите съюзници в лицето на Башар Асад, за разлика от "безпрецедентно външнополитически некомпетентен президент" Барак Обама, твърди американското издание New York Observer. "Това, че Русия, за разлика от Вашингтон, докрай стои зад своите приятели и съюзници и не ги предава, се явява голямо външнополитическо достижение на Владимир Путин" - пише авторът на публикацията Джон Шиндлер.

Руският президент не изостави съюзника си, за разлика от Обама, който през 2011 г., когато се рушеше режимът на Хосни Мубарак, оглавяващ Египет в продължение на 30 г. като верен васал на САЩ, хладно се отказа да го подкрепи. Президентът Обама, въпреки съветите на своите експерти по национална сигурност, "отказал да отговаря на телефонните позвънявания на Мубарак, когато търсел помощ".

Руският политолог Виктор Надеин-Раевски коментира,

Снимка БГНЕС

че американските думи не струват много. Американците са като мошеници картоиграчи - не трябва да им се вярва. Такъв народ са. А Русия не отстъпва - това в нейната политическа практика не е прието.

Русия спаси Асад, "без да се интересува ни най-малко за виковите откъм международната общност". И в крайна сметка Владимир Путин постигна стратегическите си цели да запази режима на сирийския лидер, а Западът в това време изглежда като "неумелите негодари, които подкрепят джихадистите", пише авторът.

Шиндлер призовава да се приеме реалността. Тези действия на Путин "не бяха пропуснати в Близкия изток", което може съществено да разшири съюзниците на Кремъл.

Вече и Израел се стреми да влезе в преговори с Москва. В същото време Египет възобнови връзките в областта на сигурността с Кремъл, макар по-рано те да се отказали от Русия в полза на Америка, добавя Шиндлер.

ДУМА

КИРИЛ ДОБРЕВ:

Румен Радев и БСП могат да преборят ГЕРБ

Желанието за промяна е по-голямо от страха и това работи в наша полза, смята членът на ИБ на БСП

Интервю на
Павлета ДАВИДОВА

□ Г-н Добрев, как върви цялостната агитация по време на кампанията? На финалната права преди вота за президент сме, а сякаш липсва обичайно голямото количество от сигнали за подготвяни манипулации...

- Президентските избори не вещаят толкова много власт, колкото, например, предполагат едни местни или парламентарни избори. Затова може би и напрежението сега изглежда по-малко. Залогът за нас, за левицата, обаче е много голям. БСП не negliжира нито един вот. В момента при нас има много ентузиазъм, всички срещи са заредени с много емоция. Убеден съм, че имаме това, което опонентите нямат, а именно - надежда за промяна, което внася допълнителен заряд в кампанията. Сигнали за подготовката на манипулации с гласуването всъщност има, получили сме доста оплаквания. Имаме сигнали за незаконна агитация и купуване на гласове. Често ни се сигнализира и за т.нар. контролиран вот. Имаме оплаквания срещу работодатели, които притискат работниците си да гласуват за определена политическа сила, за държавни служители и хора с държавна власт, които оказват сериозен натиск как да се гласува... След като съберем данните, ще ги отнесем към съответните органи, но ще го направим само ако има достатъчно доказателства, за да не ни обвиняват в спекулации...

Вече се вижда, че основни агитатори за предстоящите избори са кметовете на ГЕРБ. В малките населени места основен работодател е общината, а поставени под стрес от управляващите тези хора са принудени да участват в изборителния процес повече от активно. За съжаление често изнудват и заплашват...

□ ГЕРБ се опита да върмичи в кампанията си и видни кметове на БСП като градоначалника на Троян Донка Михайлова. Тя категорично опроверга замесването ѝ в опита за самореклама на Цеца Цачева...

- Не сме изненадани, че ГЕРБ се опитват да манипулират гражданите, като се снимат с наши кметове пред санирани блокове или детски площадки. Все пак да не забравяме, че кметовете на БСП са едни от най-успешните, примери има - Троян, Гоце Делчев, Правец, Самоков и др. Добрата работа на един кмет зависи на 50% от неговите качества и 50% от добрите отношения и подкрепата на изпълнителната власт. Все пак тя решава къде ще санира, дали ще

има автобус за учениците, кой проект ще мине на одобрение и къде да се построи спортна зала. Нормално е, когато ти идва председателят на НС на крака да бъде посрещнат, нашите кметове уважават институциите и знаят своите отговорности. Чудя се само толкова ли са закъсали ГЕРБ, че да се налага да си "преливат" изкуствено имидж на гърба на червените кметове?

□ Мнозинството в НС отрязва възможността на полицаите и военните, които са командировани по границата, да гласуват в избрана от тях секция, близо до разпределението им. Военните в Афганистан също няма да могат да упражнят правото си на глас... Страхуват ли се управляващите от вота на униформените?

- Имаме кандидат, който безспорно е идол в очите на хората, които изброихте. Не се съмнявам, че те биха го подкрепили с гласа си. Дали управляващото мнозинство се страхува или не, по-добре сами да признаят пред себе си. Аз съм сигурен, че ние ще имаме добър резултат и ще спечелим изборите, въпреки ограниченията, които наложили на хората, които изброихте.

БСП реагира остро - и с писмо до ЦИК, и в разговор с министъра на вътрешните работи, поискахме да се

тите идват и хора, които са извън БСП, присъстват и хора, които отдавна не сме виждали по срещите си. Отделно успяваме да върнем избирателите, които по някакъв начин са се разочаровали от нас през годините, но не мога да не отбележа със задоволство, че сега идват на мероприятията ни. Това е и основната ни цел. Събитията ни са посетени и от много бивши военни и полицаи, привлякохме един патриотичен кръг, който досега странеше от БСП...

□ Смятате ли, че ще успеете да ги задържите и

то излишно се създава напрежение и партийните ръководства отново ще започнат да си говорят през медиите... Важното е, че на места хората са узрели, че обединението вляво трябва да стане факт, за да бъде левицата в България силна.

□ А има ли път за обединение и на лидерско ниво?

- БСП не е лидерска партия. Ние намерихме верния път и към десетки граждански организации и други политически формации. Ако другите партии вляво имат лидерски проблем, да си го решават.

Твърдо сме решени да не допуснем манипулиране на изборния процес

даде възможност за гласуване на хората, които са командировани да осигуряват охраната на границата. За съжаление резултат нямаше.

□ Какви са наблюденията ви от обиколките из страната?

- Стараем се да поддържаме организационното ниво на партията преди, по време и след провеждането на срещите с кандидатите за президент и вице-президент ген. Румен Радев и Илияна Йотова. Да не забравяме, че предизборната кампания върви вече два месеца, тя не се изчерпва само в деня на посещението на кандидата-президентската двойка. Партията има изключително висок дух и е мобилизирана на добро ниво за изборния ден, но всички знаем, че това не е достатъчно. Към гласовете на БСП трябва да спечелим и вота на всички патриотично настроени българи, както и на онези, които смятат и вярват, че времето за промяна е дошло. На партийните ни мероприятия и на срещите с кандида-

след изборите, без значение от изборния резултат?

- Това е най-важното в тази кампания. Убеден съм, че тези хора ще останат наши фенове. След успешни президентски избори знаем, че предстоят предсрочни парламентарни. Ние ще дадем тази управленска формула, която да превърне много повече хора в наши гласоподаватели завинаги.

□ В левия политически спектър претендират да са още няколко от кандидатите за президент. Смятате ли, че те разколебават и разпръскват гласоподавателите, които биха подкрепили БСП?

- Наистина съжалявам, че не успяхме да постигнем така желаното обединение вляво. Въпреки това по места забелязвам тенденция за обединение на левите отдолу нагоре. Много местни организации на АБВ, на "Движение 21" категорично застават зад кандидатурата на ген. Румен Радев, която бе издигната от нас, от БСП. Не искам да ги изброявам по общини, защото

БСП смени ръководството си, случи ли се промяната, на която се надявах членовете ѝ?

- Повече от два месеца никой не коментира вътрешнопартийни проблеми. Това не означава, че ги няма...Важното е, че дадохме цел на всеки член на БСП и на всеки симпатизант, а именно - спечелване на изборите. По-силно от това, че сме единни е, че кандидатът ни е достатъчно добър, за да ги спечели. Промяната в национален план може да стане не само от желанието на някои политици да спечелят на изборите, а от това народът да повярва, че този кандидат може да спечели. В случая при нас това проработи - хората вярват, че Румен Радев и БСП могат да преборят ГЕРБ.

□ А може ли наистина да ги пребори?

- Убеден съм!
□ Очаквате ли машина-та за избори на ГЕРБ отново да се включи?

- Тя не е спирала да работи. Те израснаха на съвсем

друго ниво - от схемите с натиск, бой и т.н., вече прилагат други номера. Да не забравяме, че почти цялата местна, а и не само, власт е тяхна. Не спират да оказват натиск, да изнудват държавните служители. Впрегнати са различни агенции, звена и служби, които всяват страх у избирателите... Дори и това обаче не ме притеснява - знам, че когато един народ е решил да се освободи, той може да го направи. Желанието за промяна към днешна дата е по-голямо от страха и това работи в наша полза.

□ Какво може да направят БСП, за да преодолее опитите за машиниции и подмяна на вота?

- Основната задача на БСП като политическа сила е да осигури провеждането на честен избор. В този процес трябва да участваме всички - членове на СИК, застъпници, наблюдатели и гласоподаватели. Честният вот е изключително важен - виждали сме как протича една страхотна кампания, с много емоция и дух, имаме силни кандидати, а накрая резултатите изненадват всички ни... Важно е да спазим основните принципи за честни избори, да предотвратим и да сигнализираме за манипулациите. В момента подготвяме наръчник, който ще бъде раздаден на членовете на СИК и застъпниците. Ще се опитаме да дадем гласност на най-честите изборни измами до всички избиратели, ще дадем съвети как да се процедира при опити за подмяна на вота.

Разделили сме нещата на няколко части - започваме от възможностите за манипулация на бюлетините - от смяната на синия химикал с черен, през "симпатичното" мастило, до "случайното" драсване с червен лак по листа...

□ Сигурно има съвети и за внимателно следене на преброяването в комисии-те?

- Изключително важно е нашите хора да не се поддават на стреса при броенето на бюлетините. Най-много машиниции стават точно тогава и това е моментът, в който всички трябва да отваряме очите на шест. Членовете ни в СИК не бива да разписват протоколите предварително, освен това е изключително важно нашите представители да не се притесняват да разпишат "особено мнение" в протокола, ако имат възражения около преброяването. Това е от значение и позволява при евентуално обжалване на резултатите по-късно съдът да отвори и да пребори бюлетините отново. Бдителността по време на броенето в СИК е изключително важна, защото бюлетините се броят само тогава, от този момент нататък всички сверяват само данните от протоколите. Щабовете по места пък трябва да следят протоколите, които получават - да сверяват номерата, цифрите... Виждали сме как ние имаме едни протоколи, а в РИК "внезапно" са се появили други.

□ Възможно ли е въпреки тези мерки резултатите да бъдат подменени?

- Ако проследим внимателно целия изборен процес, няма как резултатите да бъдат подменени току-така. Твърдо сме решени да не допуснем манипулиране на изборния процес и да няма повече снимки на депутати, носещи чували с бюлетини.

Какви промени са необходими в Закона за Селскостопанската академия?

Сега е моментът да се създадат предпоставки за реално научно осигуряване на модерно земеделие и животновъдство у нас

Доц. ВЪТО ХРИСТОВ,
проф. БОРИС СТОИМЕНОВ,
проф. НИКОЛАЙ ТОДОРОВ,
проф. МЕТОДИ ТЕОХАРОВ,
проф. БЕРО МАРИНОВ

През последните 26 години аграрната наука беше превърната в истинска мъченица. Особено тежки за нея бяха (и все още са) последните 6-7 години. Известни са затрудненията на Селскостопанската академия (ССА), предизвикани от ежегодните намаляния на бюджета за издръжка, съкращаване на персонала, изолирането ѝ от преговорния процес (за главно земеделие) за присъединяването ни към ЕС. Тази изолация съществува и по отношение на преустройството на земеделието и хранителната промишленост от планова (всъщност декретизирана) към стихията на пазарната капиталистическа икономика. Унизително ниското заплащане на труда доведе до застаряване на кадровия състав и липса на млади хора - учени и специалисти.

Всичко това неотдавна избуя в протест, организиран от отрасловите синдикати на КТ "Подкрепа" и КНСБ в подкрепа на Обръщението на ОС на БАН до премиера и министрите на образованието и науката и на финансите, с което се иска увеличение на бюджета за издръжка на науката през 2017 г. Нещо повече, двете академии и синдикатите на съвместна пресконференция заявиха готовност за ефективни стачни действия при положение, че правителството не удовлетвори исканията им за увеличение на бюджета за 2017 г.

За ССА е налице и една друга подробност. доколкото тя не е автономна, в последните 5-6 години са сменени 5 (петима!) председатели. А

**колко са сменените
директори
на институтите**

не се наемаме да изброим. В академията цари несигурност и тревога както за бъдещето на аграрната наука, така и за развитието на обслужващите отрасли и личното оцеляване на кадрите.

На 18.10.2016 г. в пленарната зала на Народното събрание беше внесен за обсъждане на първо четене Закон за изпълнение и допълнение на Закона за Селскостопанската академия. Проектът е придружен с мотиви за промените в закона, чиято цел е да се подобри организацията на аграрната наука и да се повиши нейната ефективност за развитие на земеделието и хранителната промишленост. Внасянето на проекта е предшествано от обсъждане в МЗХ, МС и Комисията "Земеделие и храна" към НС. Законът е приет на първо четене и е даден срок на комисията от 20 дни да направи целесъобразни

изменения и допълнения и да го внесе за окончателно приемане на второ четене.

Проектът за промени има много достоинства. Основното е, че

**запазват целостта и
самостоятелността**

на националната организация за аграрни науки. На заетите в Селскостопанската наука, в т.ч. и на тези от висшите училища и от земеделието са добре известни горещите дискусии, пререкания и обиди в края на миналата година и в началото на 2016 г. по богатата палитра от проекти, които предвиждаха ту закриване на ССА и преминаване към БАН изцяло; ту пък преместване на институти към различни вузове; ту закриване на опитните и т.н. Внесенният проект не предвижда такива неща. Заслуга имат много хора и медиите, но основната заслуга е на министър Десислава Танева, която изпълни обещанието, дадено на срещата с аграрници, състояла се на

Георги Костов, когато той беше председател на ССА, този висш орган съществуваше. Учудващо е кое го е накарало да промени своето мнение. Не съществува и устав, въз основа на който академията да осъществява своята дейност.

В проекта на закона за промените управлението на академията се осъществява от УС и председателя, като са изброени техните правомощия. Този начин на управление е характерен за авторитарни организации. Не е трудно да се видят различни закони - на БАН, на другите академии и университетите, на НФНТС и нейните научни организации и дори на неотдавнашните промени на закона за ССА, за да се разбере какви празноти съществуват в настоящия проект. Това важи и за председателя на академията. Той се назначава от министър-председателя. Добре, но нека поне това да става след избор от Общото събрание.

Второ. Предложените промени в закона недостатъчно

нашето общество. Те по-лесно се домогат и до европейските и националните финанси. Това

**не могат да си го
позволят малките и
средните фермери**

и фирми в растениевъдството, животновъдството и хранителната промишленост. И естествено, ще изостават в иновативната дейност. Липсата на ефективни мерки за внедряване в последните години превърнаха България от износител на плодове, грозде, зеленчуци и месо (вкл. живи животни) във вносител на повече от 70% от плодовете и зеленчуците, на 45% от месото и повече от 20% на млякото и млечните продук-

държавата предоставя на академията, финансовите проблеми на науката няма да бъдат решени. Освен това аграрната наука никога не е разполагала със средства за финансиране на пилотни проекти. Това не предвижда и предлаганият проект. Подходящ е моментът да използваме опита за финансиране на пилотните иновации в земеделието и на част от приложните изследвания във водещите в земеделието страни членки на ЕС.

Във Франция от 1966 г. е създадена и функционира мощна организация за иновации (внедряване), която е моторът за развитие на земеделието. Нарича се АНДА - Национална асоциация за развитие на земеделието. Тя е посредникът между науката и производството. Тази организация прави пилотни проекти, изпитва ги и след оценка ги предлага за масово внедряване. Ние сме малка страна и затова предложим по-горе едно развито направление в академията да върши тази дейност.

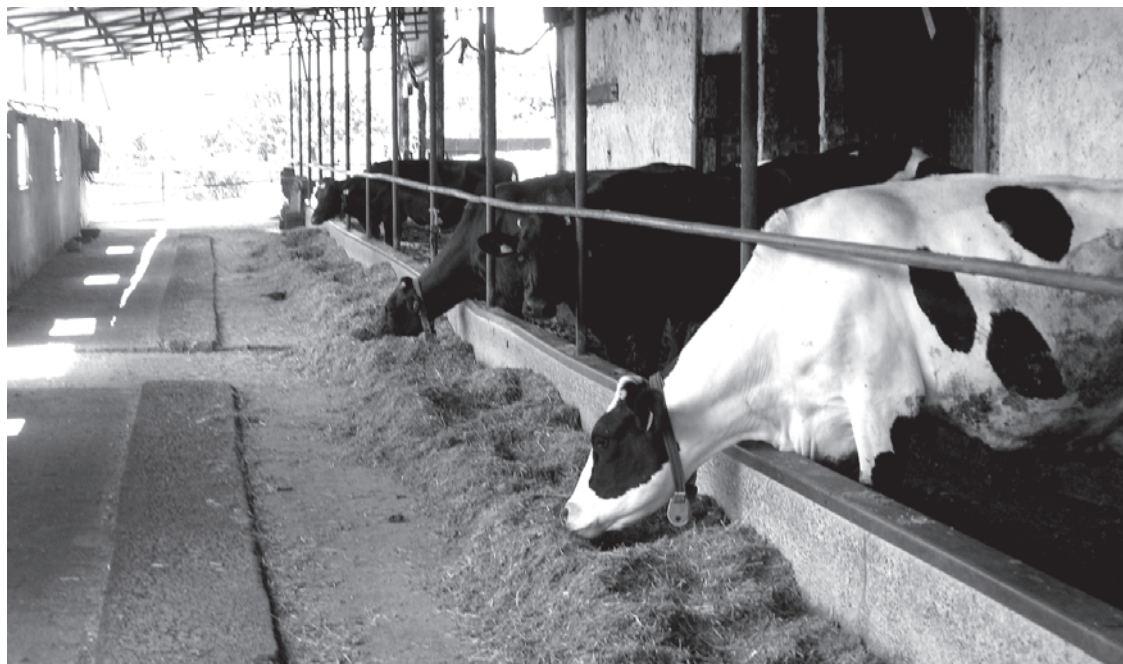
АНДА разполага с

**мощен фонд, който
се набира от
земеделския отрасъл**

- 80% и от държавата, местните власти, ЕС и др. - 20%. Средствата от земеделския отрасъл се набират от: такси от реализирана продукция; такси от използвана земя; извършвани услуги; отчисления от преработвателни предприятия; членски внос. С този фонд земеделският сектор става съпричастен в развитието на земеделието. В него участват и малки, и големи производители, и преработватели. Всяка година фондът финансира 20-30% от приложните изследвания в науката. Общата годишна продукция от земеделието у нас възлиза на около 8 милиарда лева, а брутната добавена стойност надхвърля 3 милиарда лева. Продажбите от аграрния сектор доближават 6 милиарда лева. Използват се близо 50 млн. дка земя. А субсидиите ежегодно вече са почти 2 млрд. лв. Не е трудно да се разбере, че с минимални отчисления по показателите за постъпления, както го прави Франция, във фонда ще се наберат значителни средства за иновации и наука. Българинът уважава това, за което плаща, и става съпричастен за неговото реализиране.

Въз основа на тези доводи (мотиви) предлагаме в закона да се създаде нов член с няколко алинеи.

На стр. 29

04.05.2015 г. В проекта са залегнали и други разумни предложения за промени: преминаване на сегашните държавни предприятия (опитни станции и бази) към институти, сходни с тяхната дейност; предоставяне от държавата на приходите от дейността на институтите за подпомагане на тяхната издръжка и др., които няма да изброяваме.

Позволяваме си да направим няколко предложения за изменение и допълнение на законопроекта на МС.

Първо. Засилване на държавно-обществения характер и академичността в управлението на академията. Нейният висш орган на управление да бъде Общото събрание (ОС), състоящо се от избрани от институтите представители - учени, специалисти и работници. Общият брой на членовете на ОС да е 100-120 души. В предишни проекти, които обсъждахме с доц.

или много общо третират въпросите на иновациите в земеделието. А това трябва да бъде една от основните дейности на академията и нейните институти. Този въпрос никога не е намирал подходящо кардинално и законово решение у нас. Показателни са неотдавнашните европейски проучвания и дори тези на МОН у нас, които показваха, че България е на дъното по иновации. Няма как да бъде друго, след като нямаме политика, инструменти и механизъм за тази изключително важна и специфична дейност.

Едрите фермери в земеделието и крупните предприятия в хранителната промишленост у нас нямат нужда от тази дейност. Те разполагат с финансови средства, канят или наемат специалисти, купуват "ноу-хау" и извършват онова, което желаят, а то може да не е в интерес на

ти. Ето защо предлагаме в академията да се оформи (създаде) направление "Иновации в земеделието", което да се оглавява от зам.-председател. Към това направление да премине Националната агенция за съвети в земеделието. Тази дейност да се осъществява въз основа на правилник (или наредба). Негов управителен орган да бъде Съвет по иновациите, състоящ се от представители на аграрната наука, организациите на производителите, на вузове, на МЗХ и МФ и др. Това направление следва да отговаря за експериментирането и демонстрацията при производствени условия, пропагандирането и внедряването в земеделието и хранителната промишленост на български и чуждестранни новости.

Трето. Само с предлаганите трансфери от националния бюджет и приходите от собственото производство, които

ДУМА

СЪБОТА 29 ОКТОМВРИ 2016

Датата

29

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Ако четем Огнян Минчев, трябва да повярваме, че Русия утре ще се срие в бездната.

Ако отворим блога на Иво Инджев, там е пълно с твърдения, че бунтът на гладните в Москва започва точно след два часа и те ще шурмуват Кремъл с виковете.

Ако минем през стената на Илиян Василев

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Реформаторско безсилие

във фейсбук, ни се дава да разберем, че Русия фалира, обеднява, газът спира, цените скачат, а орди от недоволни ще изведат Путин на Червения площад, за да го качат на бесилката.

Цял отбор мъдrecи. Титани. Истински гении. Хибридни бойци.

Очевидно обаче най-активните потребители на тази анализаторска плява, а имаме предвид елита и елктората на Реформаторския блок, не изглеждат докрай убедени в слабостта на Русия. Вчера депутати от РБ излязоха за кратко от комата на своята парламентарна шизофрения,

за да дадат брифинг в парламента. В държава, раздирана от социални проблеми и екстремна дясна политика, реформаторите се били загрижили, дръжте се за столовете, дали Русия не финансира кампанията на ген. Румен Радев.

Ах, тази коварна Русия. Ако вярваме на българския десен ум, то значи коварният Путин е на път да си избере президент на САЩ, пък една България ли ще му се опре.

Кой образ на Русия обаче е верен - този на разпадащата се бедна страна или на демоничната империя, която про-

тяга финансови ръце навсякъде по света? Защото двата образа не могат да съществуват едновременно, пък били те и в главата на партия, която с единия крак е във властта, а с другия в опозиция.

Ето това е класическа подмяна на действителността. Ако реформаторите наистина имаха някакви данни за чуждо финансиране, те трябваше моментално да подадат сигнал в прокуратурата, а не да дават пресконференции-пърформанси.

Но те нямат дори елементарни данни. Това е опит за съживяване на

нещастната им и депресивна кампания, която е на път да дерайлира напълно. Заради това се прибегва до изпитаната дрога за десните умове - заплахата "Русия". Представете си колко трябва да са го закъсали, за да се върнат към любимото си чудовище и да се надейат то да им консолидира елктората.

Но всъщност опитът им е жалък. Това е партия, която изпада от играта, както и от политическото време. И заради това само Русия им е в главата. Гарантирам ви, когато вземат 2 процента на изборите, пак Путин ще им е виновен.

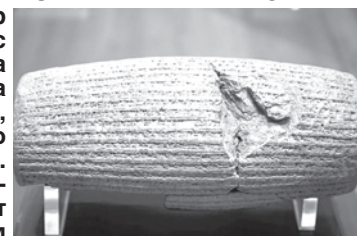
ДЕН НА БЕСАРАБСКИТЕ БЪЛГАРИ. Датата е избрана през 1938 г. от потомците на бесарабските и та-

врийските българи по повод 100-годишнината от освещаването на катедралния храм "Свето Преображение господне" (на снимката) в Болград, Румъния (29 октомври 1838 г.). Тогава се ражда инициативата 29 октомври (16 октомври ст.ст.) да бъде Ден на бесарабските българи.

529 Г. ПР.Н.Е. - ИЗДАДЕН Е ПЪРВИЯТ ПИСМЕН ДОКУМЕНТ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА.

Персийският цар Кир II Велики със завладяването на Вавилон разписва Манифеста на Кир, известен още като Цилиндъра на Кир. Каменният цилиндър е открит през 1879 г. при разкопки в Ирак. Обявен е от иранския шах Мохамед Реза Пахлави през 1960 г. за първото писмено доказателство за зачитането на правата на човека в историята. Артефактът символизира и толерантността между различните народи и вероизповедания.

1853 - В ТРЯВНА СЕ РАЖДА ИВАН СЛАВЕЙКОВ, ПРОСВЕТЕН ДЕЕЦ (УМИРА 1901 Г.).

Син на просветителя Петко Славейков, брат на поета Пенчо Славейков. Учи в Роберт колеж в Цариград, учителства във Враца, Стара Загора, Пловдив, София, преподава френски език в Роберт колеж. От 1884 г. е действителен член на Българското книжовно дружество, а от 1898 до 1900 г. - председател на неговия Историко-филологически клон. Кмет на София (1885-1886), народен представител (1886-1901), министър на народното просвещение в правителството на Петко Каравелов (1901).

ПРЕДИЗВИКАНО

От ГЕРБ спекулират с документ, който не са прочели

Илияна ЙОТОВА

По повод многобройни запитвания, които получих на Фейсбук страницата си, държа да внеса яснота относно т.нар. от ГЕРБ "резолюция за поощряване на бежанците".

Гласуваната от Европейския парламент резолюция е със заглавие "Резолюция на ЕП относно правата на човека и миграцията в трети държави", т.е. държавите извън ЕС, което колегите от ГЕРБ удобно пропускат да споменат.

Документът е изцяло за спазване на човешките права на мигрантите, включително и на европейски граждани, сред които са и българи, които се намират извън ЕС. Явно от ГЕРБ са против спазването на човешките права на българите по света (точка "М" от документа).

Явно от ГЕРБ са и против засилване на граничния контрол на ЕС, защото в чл. 89 от резолюцията ясно е записано, че приоритет е: "засилването на сигурността и на граничната политика". Доколкото си спомням, премиерът Бойко Борисов поиска повече пари и хора за охрана на българската граница, но явно не е бил разбран от собствената си група в ЕП.

Не на последно място, този документ няма правна стойност, той е с препоръчителен характер. Предложен е от член на комисията по външни работи в ЕП, където БСП няма представители. Между другото, колегата ми от ГЕРБ Андрей Ковачев, който е член на комисията, е подкрепил текста на резолюцията при гласуването ѝ в комисията. От управляващото мнозинство спекулират, върху документ, който дори не са прочели.

Ако от ГЕРБ наистина считат проблема с миграцията за важен, те нямаше да се занимават с препоръчителни текстове, а отдавна премиерът Борисов щеше да се е заел с действия по промяна на Дъблинското споразумение и на пакета по миграция на ЕС, които са законодателните документи, пряко касаещи България и нейната сигурност.

Недопустимо използват страха на хората

Сергей СТАНИШЕВ

Чета разразилата се буря по повод Резолюцията на ЕП за правата на човека и миграцията в трети държави. Недопустимо е отговорни политици да използват СТРАХА в предизборната кампания, за да преборят своя ужас от загубата на изборите.

В този случай от ГЕРБ решиха да изопачат документи на ЕП, за да направят политиката и кандидатите си по-приемливи.

Но, нека ви кажа срещу какво гласуваха от ГЕРБ:

1. очевидно срещу човешките права, но те не са ценност и според кандидата им за президент - г-жа Цачева.

2. срещу намаляването и спирането на мигрантските потоци! Нека сме наясно, че тази резолюция на ЕП цели намаляването и спирането на мигрантските вълни. Гласуването срещу нея показва нежелание за справяне с мигрантската криза.

3. срещу политиките по спазването на човешките права в трети страни. Резолюцията касае именно ТРЕТИТЕ СТРАНИ. За депутатите от ГЕРБ - това са страни извън ЕС.

4. срещу даването на средства за укрепване на Фронтекс и всички други агенции - единствената точка, която касае пряко България и ограничава мигрантските потоци. Добрият граничен контрол може да бъде единствената спирачка срещу навлизането на незаконни мигранти у нас.

5. срещу каналджийството и трафика на хора - а България е най-потърпевша от това.

6. срещу еднаквия аршин - защото тази ре-

золюция засяга 244 млн. души по света, включително и българите зад граница. Но явно от ГЕРБ срамежливо флиртуват със санародниците ни в чужбина по време на избори, но гласуваха срещу спазването на трудовото законодателство и достъпа до здравеопазване и образование, както и срещу признаването на квалификацията на мигрантите!

И да, госпожи и господа от ГЕРБ, в компанията на Марин Лео Пен и Найджъл Фараж, вие се обявихте срещу цялостната политика на ЕС за справяне с бежанската криза. Текстове, които притесниха ГЕРБ третират отношението към мигрантите и препоръката да не бъдат заселвани на едно място - в един квартал. Първо, това касае държавите - крайна дестинация. И второ, така могат да бъдат спрени терористите и екстремистите и да се насърчи интеграцията. Какво предлагат от ГЕРБ - ксенофобски формирования в 21-ви век?

Миграцията няма потенциал за растеж! Миграцията е в основата на икономическия растеж откакто свят светува. И докато от ГЕРБ се "борят" с нея, нашите деца напускат България. Защо ли?.

Между другото, заслужава да се отбележи, че на 12 април т.г. ЕП гласува резолюция "Положението в Средиземно море и необходимостта от всеобхватен подход на ЕС към миграцията".

Там има почти идентични текстове с обсъжданата резолюция. Тогава ВСИЧКИ депутати от ГЕРБ я подкрепиха.

А за последните 2 години има над 8 резолюции с подобни текстове, също подкрепени от евродепутатите на ГЕРБ.

Изводите оставям на вас...

Позициите на ГЕОРГИ ПИРИНСКИ и МОМЧИЛ НЕКОВ по темата очаквайте в броя в понеделник

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
29 ОКТОМВРИ 2016

ДУМА

НЕИЗВЕСТНО ЗА ИЗВЕСТНОТО

КОЙ Е СЪАВТОРЪТ НА Моцарт

ЛОРЕНЦО ДА ПОНТЕ ПИШЕ
ЛИБРЕТАТА НА ТРИТЕ НАЙ-ВЕЛИКИ
ОПЕРИ НА КОМПОЗИТОРА -
„СВАТБАТА НА ФИГАРО”, „ТАКА
ПРАВЯТ ВСИЧКИ” И „ДОН ЖУАН”

Огнян СТАМБОЛИЕВ

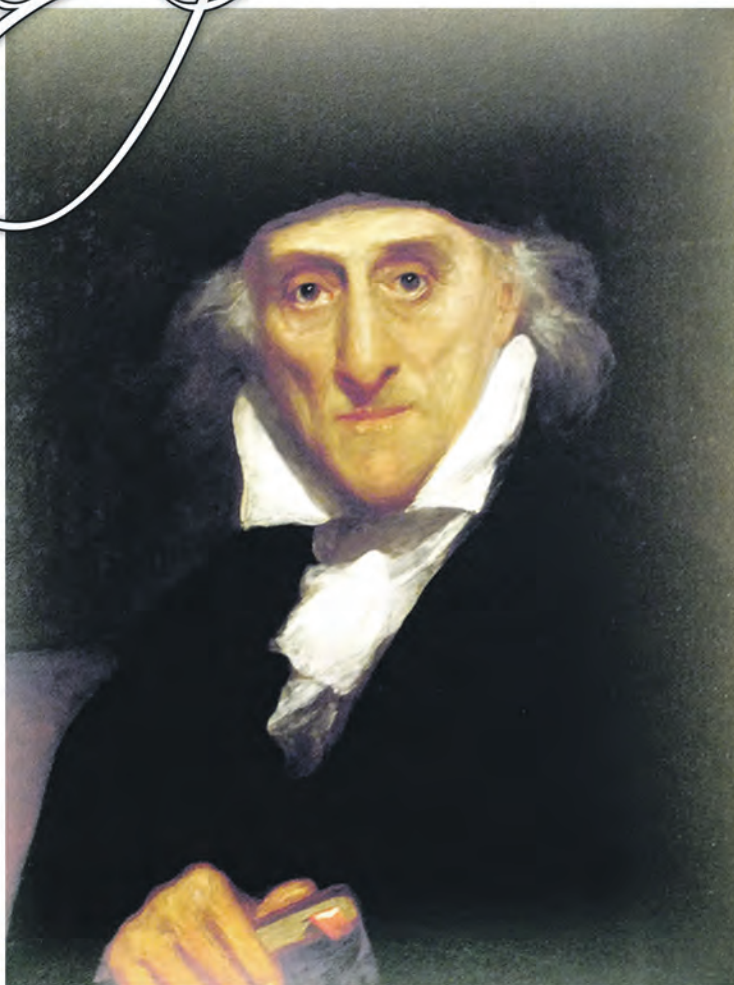
ЕВРЕИН ПО ПОТЕКЛО, ИТАЛИАНЕЦ ПО ДУХ, СЕМИНАРИСТ ПО ОБРАЗОВАНИЕ И АВАНТЮРИСТ ПО ПРИНУДА, ЛОРЕНЦО ДА ПОНТЕ (1749-1838) НАПИСВА НАЙ-ХУБАВИТЕ ТЕКСТОВЕ ЗА ОПЕРИТЕ НА МОЦАРТ. ЖИВОТЪТ МУ, ПРОДЪЛЖИЛ ПОЧТИ 90 ЛЕТА, Е ИЗПЪЛНЕН С ВЪЗХОДИ И ПАДЕНИЯ. ВСЪЩНОСТ ДВАМАТА ПРОЧУТИ МЪЖЕ И МАСОНИ СА РАБОТИЛИ ЗАЕДНО САМО ЧЕТИРИ ГОДИНИ ВЪВ ВИЕНА, НО ПРЕЗ ТОЗИ КРАТЪК ПЕРИОД ТЕ СЪЗДАВАТ ТРИ НЕНАДМИНАТИ ШЕДЪОВЪРА - ОПЕРИТЕ „СВАТБАТА НА ФИГАРО”, „ТАКА ПРАВЯТ ВСИЧКИ” И „ДОН ЖУАН”.

Емануеле Конеляно, приел по-ефектното и по-аристократичното име Лоренцо да Понте, се родил под неспокойния знак Риби на 10 март 1749 г. Родното му място е малкото градче Ченеда, недалеч от прекрасната Венеция.

По настояване на баща си постъпва в семинария, но не издържа дълго и бяга във Венеция, където се запознава със знаменития авантюрист Джакомо Казанова. Там Емануеле прописва стихове случайно, но се влюбва завинаги в театъра. После заминава за столицата на Саксония - Дрезден, и накрая стига до австрийската столица - тогава магнит за всеки млад поет и

музикант. Във Виена го протежира един италианец и масон - придворният капелмайстор Антонио Салиери от Ливорно, съперникът на младия Моцарт.

Когато се среща с 29-годишния Волфганг Амадеус, Лоренцо да Понте вече се е прочул с либретата си за оперите на редица модни тогава, но забравени днес композитори, включително и на Антонио Салиери. По онова време покровител на Да Понте е бил самият император Йозеф Втори, образован монарх, меломан, който ценял високо Моцарт и бил главният меценат в музикална Виена. По негова идея е създадена операта

Волфганг Амадеус Моцарт

„Така правят всички”.

Умен и дипломатичен, Лоренцо да Понте се влюбва безпаметно в грозничката, но гласовита и много музикална и артистична примадона Ферарезе. За нея пише вдъхновени текстове, докато Моцарт и Салиери не могат да си поделят красивата й колежка, не по-малко гласовитата Катерина Кавалиери. Тази история е описана гениално в прочутата пиеса на Питър Шафър „Амадеус”, филмирана блестящо от големия чешки режисьор Милош Форман.

За съжаление през 1790 г. Йозеф Втори неочаквано умира. Неговият наследник Леополд съвсем не е така щедър и великодушен, не обича музиката, а и дава ухо на интригите срещу Моцарт и Лоренцо.

Издаден в немилост и в тежко финансово положение, Лоренцо да Понте напуска взривоопасната за него Виена и се установява в по-спокойния Триест на Адриатика. Но не остава за дълго там. Обхожда, без особен успех, почти цяла Европа. Накрая се заселва в Лондон като „театрален поет”, но отново става жертва на интриги от страна на бездарни и завистливи колеги и бива уволнен.

Отчаян, накрая заминава за Новия свят. Там работи като търговец, библиотекар, книжар, учител по италиански, оперен импресарио. За неизплатени дългове попада и в затвора, конфискуват имуществото му...

Тогава Лоренцо да Понте започва да пише прочутите си „Мемоари”, които бяха публикувани през 1990 г. и на български. А през 1833 г. най-сетне се сбъдва неговата заветна мечта - той основава първия италиански оперен театър в Ню Йорк! Това е предшественикът на прочутата „Метрополитън опера”. Пет години след това неуморният и безкрайно талантлив Лоренцо да Понте умира беден, самотен и напълно забравен...

Неотдавна големият испански режисьор Карлос Саура направи един много добър филм за живота му във Венеция и във Виена със заглавието „Аз, Дон Жуан”, той бе представен и у нас.

СЪПЕРНИЦИ ИЛИ ПО-СКОРО КОЛЕГИ?

Новооткритата съвместна творба на Салиери и Моцарт развенчава легендата, че италианецът има пръст в ранната смърт на австриеца.

Изгубената преди двеста години кантата, композирана от Волфганг Амадеус Моцарт и Антонио Салиери, бе изпълнена премиерно на 17 февруари в Прага. Произведението хвърля нова светлина върху предполагаемото съперничество между двамата. Обикновено се твърди, че италианският композитор толкова е ревнувал от австрийското момче-чудо, че веднъж се опитал да го отрови. Но експертите отхвърлят това като легенда.

- Частта, написана от Моцарт, е по-остроумна и драматична, докато другите пасажи са по-лирични - казва музикантът Лукас Вендл след изпълнението си на четириминутната кантата на клавесин. - Но не можем лесно да решим кой от тях е по-добър композитор.

- Кантатата от 1785-а е ключова за ново разбиране на отношенията между Моцарт и Салиери - твърди Тимо Йоуко Херман, германски музиколог и автор на неокласически пиеси, който е открил творбата. Според Херман тази кантата ни дава да разберем, че двамата са били „колеги, работещи заедно”, а не толкова съперници. Това поставя под съмнение легендата, според която Салиери има пръст в ненавременната кончина на трийсет и шестгодишния Моцарт през 1791-а.

Кадр от филма „Аз, Дон Жуан”, в който действието се развива през XVIII век и се базира на факти от живота на Лоренцо да Понте

14 ЛИЧНОСТИ

Операта

БЪЛГАРСКИЯТ ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ ОТ СЕЛО ХОТНИЦА

ната след войните са несигурни. Бродят гладни, брадясали и въшлясали дезертьори, склонни към кражби, изнасилвания и убийства.

Лазар благоговее пред любимия си роден край. Благославя го, рисува го, говори с охота, достойнство и гордост за селския си произход. Още гимназист във Велико Търново, той се изявява като републиканец, защитник на бедните и неоправданите. Неприятности си навлича с написаната и издадена от него ръкописна поема "Хоровод на царя и министрите". Изключен е от гимназията, но като частен ученик завършва с отличие средното си образование във Враца. Заради участието си във войните се дипломира с отличие като инженер и архитект чак в 1920 г. В началото на трудовия си стаж има и "даскалски период". Чаровният млад мъж пленява учениците си със знания, умения, с рисунки, стихове и разкази, които пише с обич към Отечеството.

В 1908 г. Лазар Парашкеванов става член на БЗНС. Земеледец по рождение, по

ванов да подготви проект за Централата - партийен дом на мястото на малката двуетажна къща на "Врабча", която приютава земеделците. Заради сложния терен, наклона по "Раковски" и неудобната за главен вход "Дондуков", чийто трафик се увеличава, архитектът обръща лицето на бъдещата сграда към "Врабча".

Гледам несбъднатия първоначален проект за земеделски дом, който щял да побира над 2500 конгресисти, и се чудя как в онези далечни времена проектантът го е създал толкова внушителен и модерен! Този проект не се осъществява поради разтърстващите политически събития у нас. Във фаталната за страната ни 1923 г. става Деветоюнският преврат и убийството на Стамболийски. В памет на земеделския водач, на Янини грамади, по проект на Лазар Парашкеванов, е издигнат мавзолеят-костница, където са положени останките на братята Александър и Васил Стамболийски и на майка им Екатерина.

През 1925 г. идва и атентатът в черквата "Св. Неделя". Започват гонения и арести на земеделци и комунисти. По време на Атентата Лазар е извън София за оглед на терен за строителство. Обвинен в опит за бягство, той е арестуван, след което е интерниран и отведен в Горна Джумая, днешен Благоевград.

Пред Емил Мечкуевски, кмет на града, се изправя младият мъж в Христова възраст - интелигентен, способен, и му подава затворен плик. Когато кметът прочита писмото, пребледнява. Вътре има заповед: "Да бъде ликвидиран приносителят"! Не само че кметът не изпълнява тази заповед, но веднага разбира, че късмет му е изпратил точно нужния човек. И вместо смърт Лазар получава изгодна професионално предложение! Мечкуевски захвърля писмото и възлага на Парашкеванов да изготви спешно проект за нова сграда на Кметството.

Много трудности съпътстват строежа. Наоколо има малки, жалки дюкянчета, които комитите на града в една нощ опожаряват. От страх никой не

Лазар Парашкеванов

ЗНАМЕНИТИЯТ СОФИЙСКИ АРХИТЕКТ ЛАЗАР ПАРАШКЕВАНОВ САМ ЗАНАСЯ СМЪРТНАТА СИ ПРИСЪДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, НО ТАЛАНТЪТ, КЪСМЕТЪТ, БЛАГОРОДСТВОТО И ОПТИМИЗМЪТ ГО ИЗДИГАТ НАД ВСИЧКИ СТРАШНИ ЖИТЕЙСКИ ПРЕМЕЖДЯ, ЗА ДА УКРАСИ СТОЛИЦАТА И СТРАНАТА С ПРЕКРАСНИТЕ СИ ТВОРЕНИЯ

Петра ТАШЕВА

Инж.арх. Лазар Парашкеванов е от тези наши сънародници, които ни прославят по света като талантлива и способна нация. С високата си обща култура, енциклопедичните си познания в няколко науки и разнообразните си способности и умения, Лазар Парашкеванов така смайва съвременниците си, че те го наричат Българския Леонардо да Винчи!

Налага се като способен инженер, много талантлив архитект-новатор и художник със свой стил и собствена техника. Парашкеванов е още и смел общественик, и страстен публицист. Доказва се като много добър професионалист и творец, отличаващ се с необикновени човешки качества - силна вяра, непреклонна воля, несломим оптимизъм, бодр дух и голяма, истинска човечност. В живота си се ръководи от благородното правило "Направи добро и го забрави!" Личността на Лазар Парашкеванов ми стана интересна, след като научих, че той е създателят на внушителната сграда на Софийската опера и на красивата жилищна кооперация на ъгъла на "Московска" и "Раковски". Прочетох спомените на внучката му Рада Бакалова-Седлоева, която с любов и признателност е написала сага за живота и делото на дядо си и се е погрижила да се издадат в книгата "Оживели спомени" неговите публицистични разкази.

Развълнувах ме невероятните жизнени обрати и големите творчески успехи на този забележителен наш съотечественик. Споделям наученото с читателите на ДУМА, защото съдбата на Лазар Парашкеванов е показателна за нас, българите. Често у нас големият успех е съпътстван с непризнателност и с още по-голяма завист. Все още ние продължаваме да робуваме на балканските си нрави - грешим, като търсим политическа разправа там, където професионалните качества и успехите са неоспорими. А това ни води до големи житейски неудачи и провали в политиката.

Животът на Лазар Парашкеванов напомня невероятните съдбовни обрати на един български "граф Монте Кристо". Роден е в село Хотница, Великотърновско, на 20.IX. 1890 г. Той е едно от петте деца на българско патриархално селско семейство, за което на първо място стои възпитанието и образованието на децата. В началото на 20-те години на XX век Лазар въвежда в двуетажната фамилна къща в Хотница и Невяна - любимата си съпруга, с която остават заедно повече от 60 години. Там живеят задружно всички: младото семейство, родителите на Лазар, трите му сестри и помалкият брат. Невяна - стройна и красива зеленоока брюнетка, с която се знаят от гимназията във Велико Търново, става обичан член на фамилията, към която се отнася с почит и уважение.

Най-колоритната личност в рода е дядо Парашкеван, в чийто "смесен магазин" има всичко - храни, дрехи, обувки, селскостопански стоки, ученически пособия и много книги! В къщата цари ред и спокойствие, макар че пушки и пишкови са окачени по стените. Време-

убеждение и по дух, той остава верен на земеделската идея, която упорито защитава и отстоява през целия си живот. Вярно приятелство го свързва със земеделския водач Александър Стамболийски.

В началото на 20-те години Лазар и чаровната му съпруга вече живеят в София. Столицата тогава е малко и неугледно селище с мизерни къщурки. След войните нахлуват бежанци и преселници от цялата страна. Изостря се силно жилищната криза. Като инженер, архитект и общественик Лазар се вълнува от проблемите на София, от външния й вид, от водоснабдяването, електрификацията и липсата на жилища. По тези въпроси той не само пише в тогавашните всекидневници "Време", "Дневник", "Пладне", "Зора", но и работи действено, резултатно. Заслугите му за изграждането на София като модерен и зелен град са големи. В 1922 г., по Коледа и Нова година, столицата е залята със светлина от възобновената от него Боянска юзина.

В 1921 г. БЗНС поема управлението на страната. Стамболийски възлага на Парашке-

протестира, пък и застраховките са изплатени безотказно, Лазар прави смел проект - голяма и хубава сграда, отдолу с 26 дюкяна, наемът от които е изгоден за общината. Седем свещеници освещават полагането на основния камък. Започва строежът и оформянето на центъра в Горна Джумая. Но пак трудности - свършват парите! И отново комитите спасяват положението. Къде доброволно, къде "зорноволно", даренията от джумалии са събрани! Така Кметството се сдобива с удобна и внушителна за времето си сграда - красива, здрава и печеливша. Тя става емблема на града, а през 1963 г. е обявена за паметник на културата.

Първият си ремонт Кметството претърпява чак през 1987 г. - за посрещането на Дипломатическия корпус в града.

Но преди тези събития Лазар вече се е доказал като теоретик, основател и създател на кооперативното жилищно строителство у нас. Още през 1922 г. пръв Стамболийски одобрява тази идея. С много трудности и упорита съпротива от страна на хората, които отказват да живеят под един

СЕТА - какво се крие в детайлите?

С подписването на споразумението ще овластим силните икономически обекти и ще им дадем инструмент за намеса в държавни политики

Момчил НЕКОВ, член на Европейския парламент

Този път обаче истинският, белгийски Брюксел, сякаш беше на страната на гражданите, поне за няколко дни, а другият Брюксел - онзи с лошия пръст, технократският Брюксел, който знаем от десетилетия, беше от другата страна - на чиновниците.

Поводът за тази неочаквана, но похвална постъпка от страна на един парламент в Белгия, беше отказът на френскоезичната провинция да даде подкрепата си за споразумението за свободна търговия между ЕС и Канада. За съжаление, след поредица от ултиматуми и срещи както с европейски, така и с канадски представители, парламентът на една от трите белгийски федерални единици, беше принуден да прегласува позицията си. Била им е обещана отстъпка, но времето ще покаже каква е тя и на каква цена.

Много се написа и каза за това що е то Валония и как само 0,5% от населението на ЕС държат съдбата на едно толкова важно търговско споразумение в ръцете си. Това сякаш беше голям сюрприз за евроскептиците, които следят отблизо развитието с желанието на част от фламандските политици за независимост на тяхната провинция от Белгия. Изведнъж се оказа Валония тази, която застана зад интереса на своите граждани и производители и реши да действа по-смело. Същата тази Валония зае "сепаратистката позиция" по споразумение, икономически засягащо повече Фландрия, тъй като 80% от белгийската търговия с Канада се осъществява от фламандскоезичната провинция. Имаше и критика от страна на българския министър-председател, че Валония ставала прецедент. Жалко, че човек, който е ръководител на една средно голяма държава членка на ЕС, каквато е България, и който е начело на нея вече няколко години, създава впечатление, че съставните елементи на ЕС - неговите парламенти, не трябва да имат мнение или позиция, различна от тази на Европейската комисия. Аз, като българин, ви гарантирам, че същата тази Комисия

не защитава правата на българите

а, напротив, поставя интерес на други държави пред родния. Примерът за това е непредприемането на правни стъпки от страна на Европейската комисия срещу САЩ и Канада за отпадането на визи за всички европейски граждани. Има си механизъм кога и как се прави това. Има потвърждение от Съда на ЕС, че Еврокомисията е длъжна да предприеме тези стъпки, а вече половин година същата тя нарушава собствен си закон. И същата тази комисия твърди, че се бори за равенство на

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

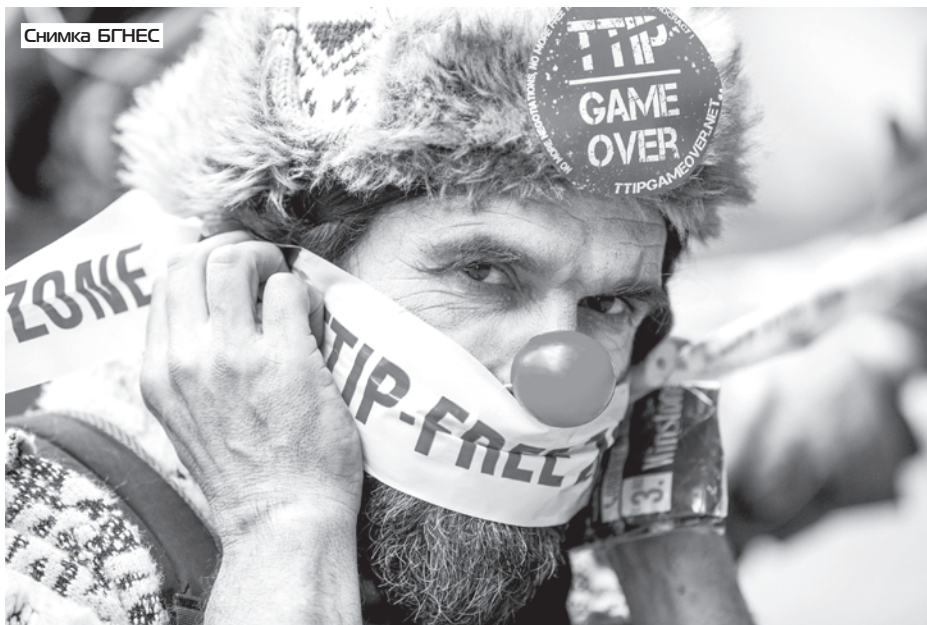
закона и че представлява интересите на всички европейски граждани? Аз лично загубих вяра в това тяхно твърдение.

Поводът за сътресенията от и в Брюксел беше споразумението за свободна търговия с Канада. Много се изговори за действията на френскоезичната провинция на Белгия, но същинският дебат за това какво е всъщност споразумението не се състоя. Същността на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (ВИТС или СЕТА), за което Еврокомисията е преговаряла с Канада близо пет години, остана на страна от дебата, а това, освен че е жалко, е и доста притеснително. Министър-

европейският бизнес там ще бъде изправен

пред конкуренция от много групи страни

Това означава, че и потенциалните български инвеститори или износители биха били в конкуренция както с канадските, така и с американските, а и всички европейски мераклии за икономическо разширяване в Канада. Освен това свободната търговия върви в две посоки - Европа ще бъде отворена за конкуренция от Канада и българският бизнес ще трябва да се мери не само с европейските си конкуренти, но на европейския пазар се появяват и канадските такива - пък било то и канадски по регистрация, а американски по същество. България трябва да защитава интереса на българите. В свят на силна конкуренция, за съжаление, има още какво да учим и да усъвършенстваме в тази насока.

Демонстранти, преоблечени като клоуни, протестираха пред сградата на Европейската комисия в Брюксел. Те се обявиха срещу СЕТА и сходното споразумение между ЕС и САЩ ТТИП

председателят на Валония неколкратно даваше достатъчно конкретика за позицията на воденото от него правителство, но сякаш на това се възприемаше като технократски въпроси, поне погледнато през очите на външен наблюдател.

Какво означават споразуменията за свободна търговия? Тези споразумения, много любими на неолибералите, премахват такси, мита, нетарифни бариери, които са били създавани, за да защитават националното, а в контекста на ЕС - общоевропейското. Те са защитен механизъм от нежелана конкуренция. В чий интерес тогава е падането на тези защитни механизми? Най-вече на големите корпорации, които могат да изнасят производство и стоки за кратко време с цел завладяване на нови пазари. Това означава, че с улесняване на достъпа на чуждестранните фирми ние си внасяме конкуренция на нашите родни производители. Да, получава се достъп до нов пазар, но нека не губим връзка с реалността в случая на Канада. Това е малък пазар, с размерите на една Испания или Полша - около 35 милиона души, или само пет пъти по-голям от България. Ще намери ли реализация всеки европейски бизнес там? Едва ли. Канада има споразумение за свободна търговия със САЩ и с редица други държави, така че

Но да се върнем на самото евроканадското споразумение. Един негов характерен елемент е съдът за уреждане на спорове между инвеститори и държави. Към момента Канада има 8 съществуващи споразумения с някои държави членки на ЕС, с което се дава възможността за включване на механизма за този вид съдилища. Държавите членки на ЕС с подобни споразумения са Румъния, Чехия, Словакия, Хърватия, Унгария, Латвия, Полша - все държави от т. нар. бивш Източен блок. Някои от тези споразумения датират още от 1990 г., както е случаят с Полша. Тези споразумения са механизъм, който дава защита и възможност за правни искания от страна на инвеститор към страната, в която се осъществява инвестицията. Какво значение има това? Голямо, всъщност. С канадското споразумение на нашата страна ще й бъде наложен този механизъм за пръв път, що се касае за отношенията ни с Канада. Има нещо свойствено за Канада обаче и това е нейният южен съсед - САЩ. Отношенията между двете северноамерикански държави са много тесни, като в допълнение на обща граница и сходна култура, от 1994 г. има и споразумение за свободна търговия между двете, в рамките на така наречено споразумение НАФТА (Северноамерикански договор за свободна търговия, в който участва и Мексико).

Има около 42 000 американски компании, които имат свое представителство или дъщерна фирма в Канада. Това означава, че те де факто и де юре са правни обекти, които могат да се възползват от редица права и възможности, дадени на местните - канадски фирми и производители. Дотук добре, но влезе ли в сила споразумението за свободна търговия с Европа в сегашния си вид, то всички тези американски фирми и представители ще получат правото да започват съдебни процеси и процедури срещу някои решения в някои държави членки. Това може да стане, ако те, в ролята си на инвеститор в Европа, твърдят, че са претърпели загуби или щети в резултат на определени действия от страна на държава членка на ЕС, в която осъществяват инвестицията си. Не е случайно, че милиони европейци виждат в споразумението с Канада

предвестник на груго споразумение

а именно това със САЩ. Но ако се върнем на този съдилищен механизъм, още по-смущаващо всъщност е това, че тези инвестиционни спорове няма да се решават от постоянно учреден съд за това споразумение, а за всеки конкретен иск се създава 15-членен съд. Той ще бъде с петима представители на Канада, петима на ЕС и петима на трети страни. Това представлява потенциална опасност за обективността, тъй като, имайки предвид спорадичния характер на тези съдилища, няма гаранции, че съдиите в тях, особено от третите страни, ще действат безпристрастно. Милиони европейски граждани виждат заплахата от корпоративна диктовка в бъдещето на европейската политика, чрез наличието на тези съдилища. Лидерите обаче на същите тези милиони европейци, или по-скоро министър-председателите и/или държавните глави на държавите членки на ЕС очевидно нямат проблем с това. И отново дяволът се крие в детайлите. В последната глава на споразумението, на страница 490-та от общо 491 ясно е записано, че дори и споразумението да бъде прекратено, то разпоредбите от глава "Инвестиции", а респективно и механизмите за тези съдилища, остават в сила за срок от 20 години след датата на прекратяване на това споразумение, по отношение на инвестициите, направени преди тази дата. С други думи, едно цяло поколение ще трябва да се бори с несправедливости, ако, видиш ли, инвеститор прецени, че интересите му са били засегнати по един или друг начин, дори когато споразумението е прекратено. С подписването на това споразумение, аз вярвам, че овластяваме силните икономически обекти и даваме инструмент за намеса в държавни политики. Като социалисти трябва да се борим това да не става.

Споразумението с Канада ни дава много поводи за размисъл. То поставя под въпрос нагласата, че по-малките имат глас в Европа. Това стана с Валония, но те дадоха да се разбере, че ще се борят за своите интереси. За това обаче трябва национално отговорни държавници. Сегашните български държавници многократно доказваха, че не са такива. Преди да се отдаваме на икономическа авантюра с канадците, нека се научим, че да отстояваш своите позиции като държава е всъщност достойно и има смисъл. Само тогава ще станем тази България, която искаме и другите да виждат в нас.

Витамин или витамин D побеждават настинката?

Във високоразвитите страни хремата и гърлоболът са основна причина за болнични

Може ли наистина витамин С да лекува настинките и кога се наложи това схващане?

Обикновената настинка е основна причина за посещения при лекар в индустриалните страни. Тя е причина за най-много отсъствия от работа и училище. Известно е, че има над 200 вируса, които могат да причинят най-обикновена настинка, чиито симптоми включват хрема, гърлобол, кашлица, повишена температура, зачервяване на очите. Тъй като обикновената настинка се причинява от респираторни вируси, антибиотиките са безполезни. Затова и човечеството е измислило множество ефективни начини за борба с нея. Единият, придобил широка известност от десетилетия е... витамин С. Ползите от витамин С са установени още при изолирането му. Но когато през 1970 г. излиза книгата на откривателя на витамин Д и Нобелов лауреат Линус Паулинг "Витамин С и често срещаните настинки" (Vitamin C and the

Common Cold), схващането, че този витамин може да ни предпази от едно от най-честите заболявания приписва на витамин С суперкачества. Близо 40 години по-късно това схващане не е категорично оборено, дори мнението за "смъртоносния ефект на витамин С върху настинката" да е необосновано. Нито е на 100% потвърдено.

Факт е, че още при началните симптоми на настинка всеки втори посещава към чаша изцеден лимон, грейпфрут или към таблетките витамин С. Въпреки множеството проучвания, които показват, че конкретно съдържание на витамин С в тях допринася малко (или дори нищо) за предпазването, лечението нито дори за скъсяването на периода на заболяване.

Резултати от голямо изследване по този въпрос бяха публикувани преди време в Cochrane Database of Systematic Reviews. В него са обобщени данните от няколко десетилетия проучвания,

които включват над 11 306 души, които взимали 200 и повече милиграма витамин С всеки ден. Преобладаващото количество данни показват, че витаминът има малка заслуга както за продължителността на настинката, така и за облекчаване на симптомите ѝ. В същото време немалко изследвания показват, че витамин С е в състояние да намали риска от поява на настинка, особено при хората, чийто организъм е под непрекъснат стрес. Данните сочат за намаляване на риска в някои случаи с до 50%.

Важното е, че в нито едно

проучване не са докладвани нежелани ефекти от витамини.

Правени са и множество проучвания за ефекта от витамин Д в борбата с пневмония. Няколко от тях са доказали превантивни или терапевтични ползи на витамин С срещу обикновената пневмония, но изследването на вътрешболничните пневмонии показва, че витаминът няма ефект.

И нещо важно: британски учени установиха, че всекидневната употреба на продукти, богати на витамин С, забавя процеса на стареене на

кожата. Учените обобщили данните на няколко хиляди жени на възраст от 40 до 47 г. При жените, чиято нормална диета е богата на продукти, съдържащи много витамин С, бръчките по кожата са с до 30-40% по-малко отколкото при останалите.

Установено е, че в борбата с настинките и грипа е много ефикасен витамин Д. Лекарите от университета на щата Колорадо, педиатрична болница "Бостън" и болница "Масачузетс" анализирали здравето и хранителните навици на почти 20 хил. души. Резултатите показват, че хората с най-ниски нива на витамин Д в организма страдат с 40% по-често от инфекции на дихателните пътища. При това астматиците боледуват от настинка 5 пъти по-често, а пациентите с хронични заболявания на белите дробове 2 пъти по-често от средната заболяемост. Витамин Д помага на имунната система да се пребори с респираторните инфекции, смятат епидемиолози. Според американските специалисти витамин Д дори е по-ефективен срещу вирусните заболявания от типа на грипа и настинките, отколкото витамин С.

Нови ползи от старо лекарство срещу диабет

Метформинът е едно от най-използваните за лечение на диабет лекарства. От съобщение на Европейската агенция по лекарствата (EMA) става

ясно, че препаратът може да се използва и при пациенти, които имат някакви бъбречни увреждания. Метформин се използва заедно с хранителен и двигателен режим, за да се подобри контролът на нивата на кръвната захар.

Досега в листовката се съдържали по-строги дефинирани противопоказания.

Сега от EMA правят заключението, че съдържащите метформин лекарствени продукти вече могат да бъдат прилагани при пациенти с нарушена бъбречна функция (GFR [скорост на очистиране през бъбреците] = 30-59 ml/min) за лечение на захарен диабет тип 2. Листовките на лекарствата с метформин (те се продават под различни търговски имена, най-популярното е глюкофаж) ще бъдат актуализирани с новата информация за дозиране, проследяване и предпазни мерки при пациенти с намалена бъбречна функция.

От EMA предупреждават, че все пак метформин може да повиши риска от рядко срещано, но сериозно усложнение, наречено лактатна ацидоза. То се развива, когато естествено продуцираната млечна киселина се натрупва в кръта по-бързо, отколкото може да бъде отстранена.

Досегашната продуктова информация гласи, че метформин не бива да бъде при-

лаган при пациенти с нарушена бъбречна функция, тъй като се смята, че тези пациенти са по-високо рискови за развитие на лактатна ацидоза. При тях лекарството не се излъчва достатъчно ефективно от бъбреците.

След преглед на научна литература, клинични данни, епидемиологични проучвания и клинични ръководства EMA направи заключението, че употребата на метформин може да има благоприятен ефект за пациенти с умерено намалена бъбречна функция. Ясните препоръки при дозиране и наблюдение преди и по време на лечението целят да бъде намален всеки възможен повишен риск при тези пациенти. Противопоказанието при пациенти със силно намалена бъбречна функция (GFR по-малко от 30 ml/min) ще остане в сила.

Метформин се използва самостоятелно или в комбинация с други лекарства, заедно с хранителен и двигателен режим, за лечение на захарен диабет тип 2.

Безплатни прегледи за превенция на инсулт

По повод на Световния ден за борба с инсултите - 29 октомври, болница "Тракия" в Стара Загора ще проведе безплатни прегледи и информационна акция. Целта на инициативата е да се заостри общественото внимание върху рисковите фактори и възможностите за превенция на животозастрашаващото състояние.

Безплатните прегледи ще се проведат на 31 октомври, 1 и 2 ноември от 13.20 ч.

Те ще се извършат от екипа на доц. Димитър Петков, началник на Клиниката по съдова хирургия в болницата. Прегледите са насочени към пациенти с установено и доказано стеснение на сънните артерии. За да се възползват от тях е необходимо предварително записване на телефон 042/987 754.

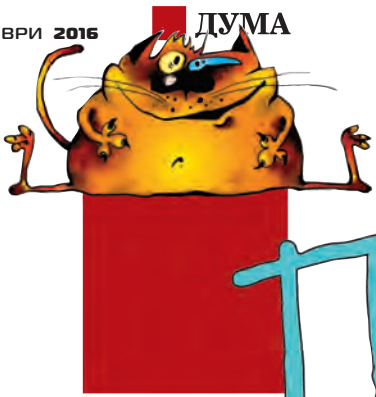
По време на прегледите медицинските специалисти ще проверят с доплерсонографски апарати състоянието на сънните артерии на пациентите и развитието на процесите на стеснение в тях. При необходимост те ще насочат хората за последващо лечение с цел предотвратяване на развитие на остър инсулт.

Предварителният скрининг на пациенти със симптоматика, предхождаща това животозастрашаващо и трайно инвалидизиращо състояние, е най-добрата профилактика.

Инсултът е спешен неврологичен инцидент, който засяга мозъка и при липса на спешно лечение завършва с инвалидизация или смърт. Той може да бъде предизвикан от руптура на кръвоносен съд (хеморагичен инсулт) или от запушване на кръвоносен съд от съсирек (исхемичен инсулт). По-чести са случаите на исхемичния инсулт.

Стесненията и запушванията на сънните артерии са основен рисков фактор за възникването му. Сред останалите причини могат да са повишеното кръвно налягане, захарният диабет, тютюнопушенето, предсърдното мъждене, дислипидемията, заседналият начин на живот, сънната апнея.

Основните симптоми на заболяването са слабост в левите или десните крайници, внезапно изкривяване на лявата или дясната лицева половина, внезапна загуба на говор, внезапно спиране на възможността за разбиране. Също така появата на внезапен световъртеж с гадене, повръщане и силно главоболие. При наличието на някои от тези симптоми или при забелязването им у ваши близки незабавно потърсете квалифицирана медицинска помощ.

НА СЕЛСКИ СБОР

Тихомир ЙОРДАНОВ

Каскета кривнал не от вчера,
закичен с Цеца на ревера,
ергенът ГЕРБ не за добро
увежда изборно хоро.

Тарзан

Неделник

Предизборни маймунджилъци

Денчо ВЛАДИМИРОВ

- Капитализмът - каза ми на чашка кафе забогателият внезапно мой състудент Х.Т.П. - в това му е хубавото, че дава простор да си измисляш какви ли не маймунджилъци за правене на пари. И измислих и аз маймунджилък - пуснах съобщение, че гадая предизборно по номера им в изборната листа!

Само час след отпечатването на съобщението на вратата ми се позвъни. И при мен влезе запъхтян кандидат за президент:

- Падна ми се число номер едно! Какво означава това?

Завих си главата с чаршаф, заклатах я в транс и след минутка му казах:

- Победата ти е в кърпа вързана! Получил си знак свише, отгоре! Числото 1 през цялата история на човечеството е означавало само първо място - поздравления - победата е твоя, господин Номер Едно!

Кандидатът извади сто лева, пхна ми ги като на сватба в горното джобче и си тръгна важно надут.

След него се появи друг кандидат. На него му се паднало числото 2. Завих главата в чаршафа и с глас, излизащ като изпод земята, заредих:

- Изключителен подарък на съдбата! Това е божествено число - господ, като е сътворявал човека, му е дал две очи, две ръце, два крака и други - все по

две неща. Победата ви е вързана в кърпа!

На кандидата, на който му се паднало изборно число 6, направих блестящо гадание - той може да е бил тройкаджия в училище, както много днешни наши управници, но ето, че сега получава шестца! Значи му е дошъл златният шанс! На кандидата, на който пък му се бе паднало числото 3, ловко извъртях гаданието:

- Три е знаменателно число! Светата троица, тримата богатири, тримата мускетари, трите прасенца... Виджате колко често се среща това знаменателно число! С него кандидатът е непобедим!

И така продължих. Цял месец. Напълних се с пари. Ей, велико нещо е свободната пазарна инициатива! И не ме питайте какво ми се случи след изборите! Нищо! При толкова безлични и случайни хора, които се бяха включили в изборната надпревара, не само, дето никой не тръгна да ме бие, а дори и получих поздравления от някои от тях - все пак моите предсказания са ги направили щастливи победители поне в месеците до деня на броенето на бюлетините!

Сега чакам следващите избори. Подготвил съм други маймунджилъци - и те ще са щастливи, и аз ще съм доволен! Маймунска държава сме и това си е!

ПРИ ПЛАШИЛАТА

Георги КОНОВСКИ

Есен... Дъжд...
Студен вятър брули
оголените лозя. Само
един човек мърда
нейде там. Опрял гръб
в изоставеното плашило,
оглежда пустошта,
мъчи се да се стопли
малко, пък пак да се
върне в кръчмата,
дето го чакат на
лафче...

Но пусто плашило
- вече не може да
прикрие човека с
дрипите си. Не става
за параван. Не го бива
вече за укрите...

А вятърът минава
между парцалите му,
свири свои чалги,

хвърля шепи дъжд...

Но оня упорито се
крие - с надежда да
се стопли и да се
върне на хубавото си
място до огнището...

Впрочем, наблизил
има хвърлено друго
плашило - онова, от
предната зима. Нико-
му ненужно, метнато
до оградата. Явно
някому се е харесало,
но после го
захвърлил. Кому са
необходимите тия
разбидани парцали,
отдалеч мязаци на
човек? Даже кратуна-
та, символизираща
глава, не става за
нищо - кухня, пукната,
грозна...

Новото плашило,

което сайбията на
лозето се мъчи да
закрепи, все още има
някакъв вид. На човек
- отдалеч...

Овехтели някогаш-
ни дрехи, орфана
шапка, изрисувана
кратуна...

Достатъчно голяма,
за да се крепи отгоре
й случайно минаваща
гарга...

И самотникът
излиза иззад плаши-
лото. Тръгва си...

От време на време
се обръща - прави
планове пак да се
върне...

Напролет...
Дали?

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ПРЕДИЗБОРНАТА ПЛАТФОРМА НА ПАРТИЯ „BG (БРАТЯ ГРИМ)“

Ако спечелим изборите, ние, от
партия BG:

1. Ще осигурим на Пепеляшка ка-
ляска, която никога няма да се превръ-
ща в тиква..

2. Нито една Красавица вече няма
да бъде оставена да спи.

3. Ще преместим Снежанка от се-
демте джуджета при седемте самурая.

4. Бременските градски музиканти
ще се грижат за вас денонощно.

5. Ще поставим СОТ и видеонаблю-
дение в къщичката на седемте козле-
та.

6. Красавицата ще назначим за
секретарка, а звярът за секретар.

7. Ще осигурим маркировъчна боя
на Хензел и Гретел никога да не се
загубват в гората.

Гласувайте за партия BG - Приказ-
ната партия!

Братя Грим - Правилният избор!
Брат Грим 1 - кандидат за прези-
дент, Брат Грим 2 - вицепрезидент.

Жейно ЖЕЙНОВ

ЕВРОЦЕННОСТИ

Вера ДИМОВА

Подивяват младите и това си е!

Например една Мими - татуира-
ла се като вожд на някакво първо-
битно племе. Сложила си една пе-
перуда на задника! Плюс една
лъскава обича на лявата ноздра!

Викам и:

- Миме, ма какъв е този селско-
стопански вредител на дупето ти,
ма?

А тя се смее и вика:

- Не е вредител! Пеперуда е!
Сега според евроатлантическите
ценности на това място всяка дама
трябва да си изрисува или пеперу-
да, или орел с разперени криле!

- Знам ли? - викам й. - Едно
време такива неща по себе си ри-
суваха главно затворници. Предим-
но прободено от стрела сърце или
"Коко и Вера - вечна любов". Ина-
че това нещо може ли да се из-
трие?

- Това, како Веро, не се изтрива!
- смее ми се Мимето и обеща на
ноздрата и блести съвсем като на
зулус преди племенни танци за мо-
литва за дъжд.

Тука започвам да се смея и аз и
знаете ли кво й викам? Викам й:

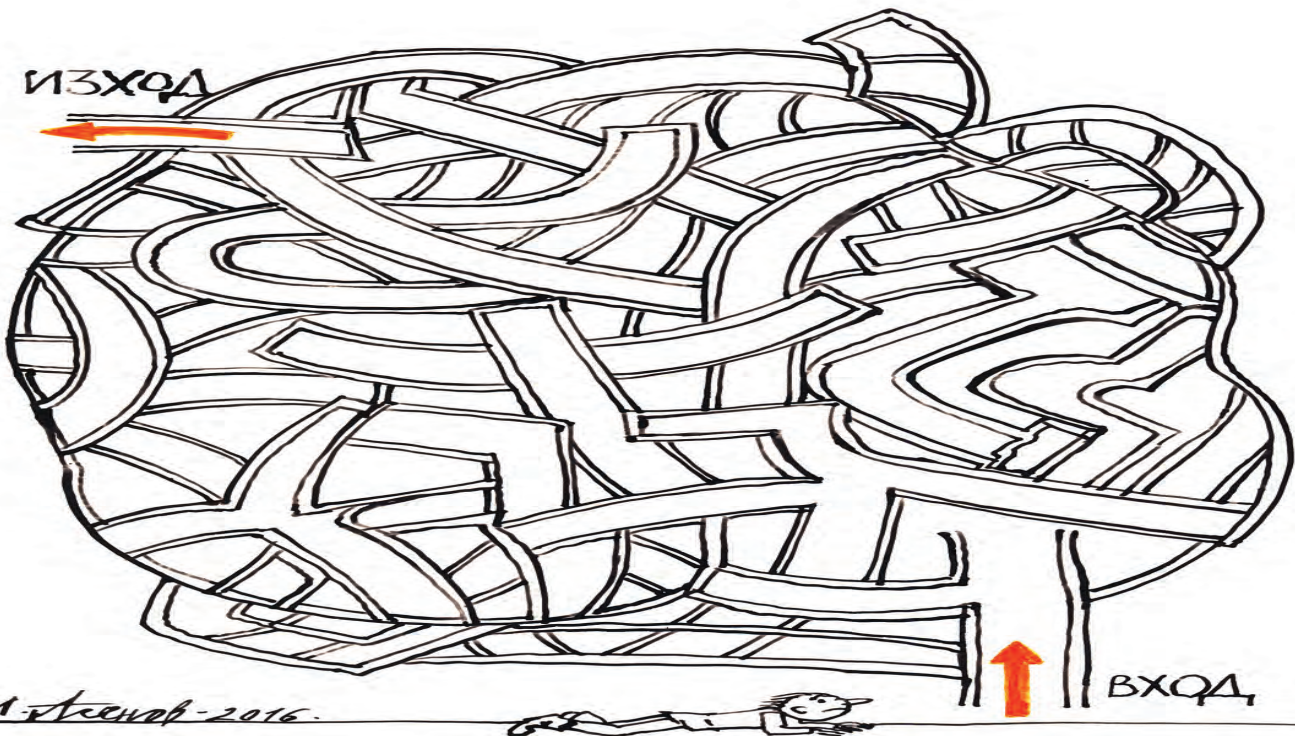
- Миме, Миме, хубаво си като
мома от телевизионна реклама за
нисколихвен кредит, ама мислиш ли
си като как ще бъде един ден с тоя
инсект на дупето?

- В какъв смисъл? - вика Мимето.

- В смисъл като станеш едно де-
бело трътлесто бабе! Кво ще ка-
жеш на внучката ти като се заинте-
ресува защо баба й има пеперуда
на задницата! - викам. - А като
легнеш на някоя операционна маса
операция да ти правят? Идва ден,
това почти на всички се случва,
човек да се опъне на операционна
маса! Ми то хирургът, като вземе да
се кикоти от гледката - баба с пе-
перуда в областта на среза - ще
вземе да му трепери ръката, ще
обърка нещо по вътрешностите ти!

Ей, развалих му настроението
на момичето, помръкна, нацупи се...
Ма така си е, бе - те младите си
мислят, че вечно ще са млади! Ама
какво да се прави - евроатланти-
чески ценности!

ИЗХОД

ЗДРАВЕН ЛАБИРИНТ - ЩЕ УСПЕЕ ЛИ ЧОВЕЧЕТО ДА ИЗЛЕЗЕ ЖИВО ОТ КЛИНИЧНИТЕ ПЪТЕКИ?!

Забавна Библия:

Пътят към Ада е павиран и гладък. Там дяволите не лъжат предизборно и следизборно! Не си определят сами възнагражденията! Не крадат! Не са ненаказуеми и миропомазани! Следователно Адът не е в България, защото там има ред и сигурност. Съгрешилите земляни ги заплашват с изпращане в Ада. Дали дяволите ги заплашват с изпращане в България?

Любимият виц на доктор-министър Москов:

Ходих на зъболекар. Каза ми да не ям два часа. Шегаджия! Още като видях сметката, разбрах, че няма да ям поне две седмици!

Бойкова България:

Журналист пита пътнопаважната министърка Лили Павлова:

- Намерихте ли пари за дупките по новите магистрали?

- Намерихме! - отговаря Павлова.

- Запълвате ли ги?

- Запълваме ги!

- И докога ще издържат? - пита журналистът.

- До никога! - отговаря Лилето. - Вятърът веднага ги издухва.

Модерни времена:

- Главата ще мием ли?

- Аз дойдох все пак да се подстрижа?! -

- Аз пък пет години следвах, после завърших аспирантура, исках да строя и проектирам атомни централи, така че не бива тук да ми разправяте къде и защо сте дошли!

- Измийте я!

Физкулт ура:

Въпрос към Радио Ереван след мача Левски - ЦСКА:

- Защо от „Левски“ се опитват да погребват ЦСКА, правят траурни церемонии и черпят с жито? Кому е нужен този цирк?

- Ами как бихте реагирали вие, ако ви изнасят шест пъти поред? Нима не бихте желали смъртта на насилници?

Знаете ли, че:

Една изпушена цигара съкращава живота с пет минути, а мач на националния отбор по футбол на България убива деветдесет минути от живота ви...

Скопски шеги:

По последни данни и Батман е македонец, родом от Прилеп...

Има два типа жени, братле... Домакини и романтички... Когато видят прашна маса, домакинята я забърсва, братле, а романтичката рисува сърце...

Медицина за всеки:

Хронично безсъние е, когато познавате всички овце поименно.

Днес през нощта намерих бележка в хладилника:

- Ние разбираме, че ти си на диета през деня, но също така искаме да ядем сутрин! - От семейството ти.

Драма:

- Разбираш ли, толкова силно я обичах, с цялата си душа! Как само се отнасях с нея! А тя сега е при друг...

- Как не ти омръзна все за колата си да говориш?

В малко провинциално градче стар еврей на смъртен одър завещава огромното си състояние на двамата си сина. На работливия и оправен Исак оставя единствената кръчма, а на пройдохата и пияница Моше - всичко останало.

Равинът го пита:

- Вярно е, че парите и синовете са си твои, и волята си е твоя... но защо така направи? Та, онзи пияница ще пропие всичко за половин година!?

- Рави, спомни си, че в радиус от петдесет километра от града няма други кръчми...

Самолечител:

Две неща могат да върнат вярата в живота. За мъжа - хубава вечеря. За жената - чифт нови обувки.

- Абе, знаеш ли, как завърши онзи процес, дето се съдиха еврей и арменец?

- Знам. Прокурорът получи десет години...

По телефона:

- Мамо, не се притеснявай, но съм в болницата...

- Иване, вече десет години си лекар. Престани да започваш всеки телефонен разговор с тази фраза!

Евроинтеграция:

Испания. Жега. Поръчвам си само кока-кола...

- Нормална или 0?

Да пълзи и да съска...

Полов живот:

Наказах гаджето си един месец без секс... Появила се някаква шматка и отменила наказанието...

В чудния свят на пияниците:

Някои харчат луди пари, за да обиколят целият свят, а пък аз, като му ударя пет-шест ракии... и целия свят започва да обикаля около мен...

- В спора се ражда истината...

- Не знам! Не знам! При мен спорът роди синина под окото, счупен зъб и две пукнати ребра.

- Край! От утре кардинално променя начина си на живот!!!

- Да бе, да! И к'во?!? Ще легнеш върху телевизора и ще гледаш дивана?!?

- За нея трябва да се помолиш на Господ!

- Аз се молих.

- Ама не така - "Господи, дай на тази твар малко мозък..."

В бръснарницата влиза малко мом-

- Нормална.

- Студена или охладена?

- Студена!

- Кутийка или бутилка?

Тука вече ми кипва и на чист български святкам едно:

- Оооо, да ти го ...

При което, момата ми отговаря на чист български:

- Сега или после?

Знаете ли, че:

Светът се променя. Колите са неоходимост, а децата разкош...

Залюбили се козата и охлювът и тя му казва:

- Бих умряла за тебе!

А охлювът отвръща:

- Признай, развратнице, заради къщата е!

От автобуса към митницата едва пълпи потен мъж с два огромни куфара. Митничарите потриват ръце:

- Откъде идваш? Какво носиш?

- От Италия. Подарък за тъщата.

Отварят и какво да видят - камъни.

Два куфара камъни.

- За какво са ти тези камъни?

- Да пълзи по тях! - поклаща глава мъжът. -

че. Бръснарят го вижда и вика на клиента, който седи на стола му:

- Ей т'ва хлапе виждаш ли го?

Пъхълен малоумник! Заклевам се, това е най-глупавото хлапе на света! Глей ся!

Бърка в джоба си, вади банкнота от пет лева поставя я в едната ръка и монета от 50 стотинки в другата ръка, и ги протяга към малкия:

- Я моето момче, ела да играем на една игра... кое си избираш - монетата или хартийката?

Хлапето поглежда петте лева, после монетата, мисли малко и накрая взема монетата...

Бръснарят се обръща към клиента:

- Видя ли?! И това е ВСЕКИ божи ден, човече! Всеки път взема монетата! Обяснявал съм му кое какво е... Казвам ти - адски глупаво хлапе...

По късно клиентът си тръгва от бръснарницата и по-надолу по улицата вижда същото момче. Решава да го спре и да си поговори с него.

- А бе, моето момче, я кажи, ония чичко от бръснарницата, като играе с тебе на оная игра с хартията и монетата - ти защо предпочиташ монетата, а не хартийката?

Хлапето го поглежда и казва: - Глей ся, чичка... в момента, в който

взема банкнотата - играта свършва...

- Причина за развода с вашият мъж?

- Не съвпадат религиозните ни възгледи...

- В смисъл?

- Той не признава, че аз съм Богиня...

Популярна медицина:

- Докторе, с разстройство мога ли да пия ракия?

- Може, но аз я пия със салата!

- Ало, може ли да се чуя със Симо?

- В момента той е в един по-добър свят...

- Господи, нима почина?

- Не, във фейсбук е...

- Прибирам се по-рано от командировката, веднага отварям гардероба - празно, под кревата - празно, в хладилника - празно...

- А жена ти как реагира?

- Не съм женен, бе! Обрали са ме...

Мутричка с пълна екипировка за подводен риболов върви някъде в Сахара. Среща керван и пита бедуините:

- Колко остава до морето?

- Около хиляда и сто километра! - отговарят му.

- Егати плажа!!!

Дарвинизъм:

В природата не се допуска произвол. Родиш ли се теле - израстваш вол!

Педагогика за всички:

Най-добрият способ да разкажеш на децата за данъците е, като им изядеш 1/3 от сладоледа.

В една аптека влиза някакъв дядо. Аптекарката - млада жена, облечена секси с къса поличка и блузка с дълбоко деколте, го посреща:

- Добър ден, какво ще желаете?

- Добър ден, дошъл съм да си купя виагра, че вече ми се налага... - отговаря дядото, оглеждайки с интерес аптекарката.

- Добре! - казва тя.

И понеже виаграта била по горните рафтове, придърпва един стол, качва се на него и започва да търси съответната опаковка. Дядото я оглежда хубаво и отново се обажда:

- Остави, момиче - от бабата е...

Жена към мъжа си:

- Ти бе, харчиш всичките си пари по кръчмите!

Мъжът:

- А ти пък си купуваш гримове за по сто евро!

Жената:

- Аз ги купувам, за да съм хубава за теб.

Мъжът:

- Ами и аз пия, за да си ми хубава.

Жена посреща мъжа си след работа:

- Мили, ти скоро ще станеш баща.

- От Ватикана ли звънях?

- Ти коя си?

- Спящата Красавица.

- И защо изглеждаш толкова страшно?

- Ми сия ставам...

В разговор между вулкани:

- Ех, магма му стара!

- Скъпи, закъснявам, образува се колона!

- Колко е дълга?

- Не знам, аз съм първа...

От редактора

Хапче за сън

Боян БОЙЧЕВ

Понякога събуждането е много трудно. Особено, ако са ти дали хапчета за сън. Тогава изпадаш дори в особена летаргия. Мислиш си, че си буден, а всъщност спиш.

А хапчета гнес много. И все чуждо производство. Американско, европейско. Включиш телевизора - хапче. Пуснеш радиото - хапче. Отвориш вестника - хапче. Политиците, и те хапчета за сън раздават. Разноцветни, лъскави, опаковани като бонбончета. Хапнеш го, в началото е сладко, ама после горчи, люти... Не ти дават даже да го изплюеш. Ама нищо, българинът е свикнал...

Та все сме на хапчета вече повече от четвърт век, а търсим будителите. Ама не искаме и да се събуждаме, защото събуждането може да бъде много мъчително.

Деня на народните будители отбелязваме всяка година тържествено. Но помним ли техните завети, продължаваме ли тяхното дело? Те ни учат да обичаме своята родина, да се стремим към знания, да отстояваме правослазната вяра, да вършим добри дела.

Истината е, че гнес повтаряме тези завети, но сме твърде далеч от тях.

За какво родолюбие, за какво национално достойнство говорим, когато страната ни е американска колония, а политиците слузват на чужди господари? Когато дори в Европейския съюз нямаме собствено мнение и безропотно "лоялно" изпълняваме всичко, каквото ни кажат.

Но чуждите интереси проникват като пипала във всички сфери на обществото ни, дори в образователната система, чрез организации, фондации и специално обучени зад граница кадри. Те все по-дейно участват във формирането на ценностите и компетенциите на бъдещите поколения у нас. От речника на новите платени "будители" отсъстват думи като нация, държава, традиция, идентичност, православие. Говори се единствено за бизнес, толерантност, предприемачество.

Целта е ясна - превръщането на децата ни в индивиди с ниска обща култура и слабо развита критическа мисъл, лесно управляеми, лишени от национално самосъзнание, убедени, че неолибералният модел на обществото е единствено правилният.

Затова едва ли е учудващо, че чалгата като жизнена философия се разпространява сред младите и ги заразява с кич, просташина, стремеж към материални придобивки и лустро.

Опитайте! Забравете да си пиете хапчето. И като не може да заспите, разпалете искрицата възрожденски огън, за да се стоплите. Вярвам, че тя тлее в сърцата на бошинството от нас. Повече такива искрици и ще има огън, който да осветява пътя ни.

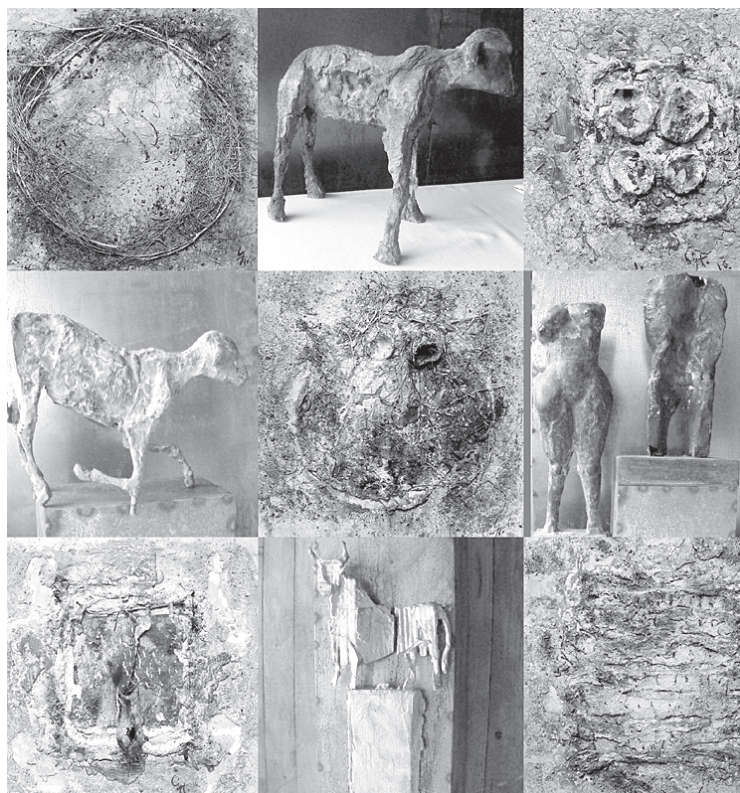
ИЗЛОЖБА

„Начала“ на Емил Попов и Станислав Памукчиев

Изложбата "Начала" на Емил Попов и Станислав Памукчиев е поредна творческа среща взаимодействие на авторите. Проектът е вътрешно обоснован и носи енергията на споделена платформа, ориентирана към разкриване на устойчиви, универсални съдържания, определящи дълбинно живота. Изложбата ще бъде открита на 1 ноември в галерия "Арте" на ул. "Г.С. Раковски" 183 А.

"Нещата, които стоят в изначалното, стоят и сега. Ще продължат да бъдат, за да има бъдеще, като надежда, вяра, молитва... По същата причина, която ги е породила и тогава, в изначалното време," посочва Емил Попов.

"Слизането в колективно несъзнавано, в архетипните наслоявания и роговата памет е разпознаване в цялото, разтваряне и

свързване с миналото, с бъдещето, в безвремието," отбелязва Станислав Памукчиев.

Скулптурите от сериите "Животни" и "Жени" на Емил Попов и картините - обекти от цикъла "Начала" на Станислав Памукчиев, търсят автономен пластичен израз

на енергиите, извиращи от традицията, от роговата, психичната и духовна памет. Творчеството на Емил Попов и Станислав Памукчиев е съзнателно обръщане на погледа към изначалното, като събиране на духовен опит и опора за ново начало.

С чисто нова визия представлението "Арт" ще отбележи своя стотен път на театрална сцена. Във фотосесията, която Павел Червенков засне на Голф игрището в Равно поле, Юлиан Вергов, Захари Бахаров и Владимир Карамазов специално облякоха официалните костюми, за да направят визията още по-празнична. Юбилеят на "Арт" е на 31 октомври в Сатиричния театър.

Пиесата на световноизвестната френска писателка Ясмينا Реза разказва за трима дългогодишни приятели, които, провоки-

ЮБИЛЕЙ

„Арт“ на Карамазов, Вергов и Бахаров 100 пъти на сцена

рани от една бяла картина, стигат до дълбоки откровения и емоционални разкрития.

Да изиграеш 100 представления в театъра е нещо, като да обиколиш земята пеш. Рядко се случва и не са много, които го умеят. За всички тези години моят бял анцуг съвсем се изхаби, но представлението - не. И, струва ми се, че никога няма да се изхаби, споделя режисьорът Антон Угринов.

"Арт" е вторият самостоятелен проект на "Три Беарс Ентертеймънт", премиерата му беше през 2013 г. За изминалите 3 години представлението е събрало близо 40 000 зрители и е имало гастролни в много български градове.

ТАНЦОВ СПЕКТАКЪЛ

Три пиеси в една премиерна вечер

Два проекта в движение развиват духовните връзки между България и Япония и на 29 и 30 октомври ще зарадват почитателите на танцовото изкуство.

Вдъхновени от книгата "Сянка от копнеж" (издателство "Изток-Запад") на поетеса Силвия Стефанова, по преводите на Братислав Иванов, спектаклите предлагат нестандартно пътешествие в света на старинните японски петстишия танка.

"Ехо от падащ цвят" е пърформанс-ритуал, който фондация "Пространство за танц" ще представи на 29 октомври от 11,30 ч. в парка до Музея за националното и политическото поминение (заг хотел "Хилтън"). Хореографията

на Боряна Сечанова, виолата на Валентин Геров, танцът на Марина Попова и Стефан Вучов и стиховете на Силвия

Стефанова ще одухотворят поетично-танцовия ритуал по посадване на дърво - японска вишна, които символизира кръговрата между любовта и изкуството.

На 30 октомври от 18 ч. на сцената на Музикалния театър предизвикателството се поема от "Арабеск". Премиерата на "Сянка от копнеж" въвлеча в синкретичен спектакъл творци от различни култури. Три пиеси са включени в премиерната вечер. "Капка в океана" на композитор-

ката Добринка Табакова и хореографа Антъни Мидълтън пък изследва състоянието на самота и празнота.

КОНЦЕРТ

Иван Момиров и приятели в Деня на будителите

Почитателите ще се срещнат отново с изкуството на световноизвестния тенор Иван Момиров на 1 ноември от 19 до 21 ч. в залата на Варненската опера. По покана на директора на Театрално-музикалния продуцентски център Варна Даниела Димова и заради огромния интерес към неговия миналогодишен концерт "Иван Момиров и приятели", той отново ще поднесе най-доброто от своя репертоар с всички красиви арии.

СНИМКА В. ВАСИЛЕВ

Иван Момиров

Приятелите са сопраните Цветелина Василева, Линка Стоянова и Даниела Димова, мецосопраните Бойка Василева и Силвия Ангелова, тенорът Валерий Георгиев и баритонът Венцеслав Анастасов, басите Юлиан Константинов и Евгений Станимиров. Оркестъра на Държавната опера Варна за пръв път ще дирижира Иво Липованович.

Б е л е т р и с т и к а

Иван Вълков на 85 години

Смъртта
на дядо
Жак

Разказ от Иван ВЪЛОВ

На ЯКО МОЛХОВ

ИВАН ВЪЛОВ е роден на 11.06.1931 г. в село Крушовица, Плевенско. Завършва Военномедицински институт, театралното училище "Кръстьо Сарафов" и историко-филологическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски". Работи като хоноруван асистент в катедрата по теория и история на литературата в СУ, в Радио София, отговорен редактор на сп. "Художествена самодейност", заместник главен редактор и главен редактор на сп. "Българо-съветска дружба" и "Здравей".

Член-учредител е на Съюза на българските журналисти и на Съюза на независимите български писатели, член е на Съюза на учените в България.

Автор е на книгите "Отвъд десетте божии заповеди", "Вит тече и разказва", "Тайната на мечата дупка", "Слушайте човешката съвест", "Откраднатата победа", "Многото имена на любовта", "Спри, време" и др., както и на повече от две хиляди статии, изследвания, очерци, пътеписи, рецензии за книги, театрални постановки и филми.

Носител е на орден "Св. св. Кирил и Методий" - първа степен, на "Златното перо" на СБЖ. Член на СБП.

Вечерта преди Заговезни Христос Радкин дълго би барабана, което означаваше, че има да съобщи нещо важно. Селяните знаеха привичките му и излязоха пред къщите си да чуят новините.

- Утре заран по шосето за София ще преминават германски войски. Общинската управа съобщава на всички в селото, които желаят да видят германците, да се съберат пред общината точно в осем часа.

Когато се прибрах, видях, че у нас бе кметът. Разговорът се водеше около утрешното събитие.

- И ти, Калчо, си дошъл да ни каниш да посрещаме германците? - питаше с не особено любезен глас дядо. - Аз заради швабите се върнах от Добро поле през Първата све-

товна война гол и бос, та да уча отново да им чина евала - това няма да стане! От мене такова нещо не сакай! Ти си кмет и ако ти запобягат твоите началници, и краката на германците можеш да целуваш, но аз нямам никакъв мерак да се срещам с тях...

- Чакай, дядо Бочо, недей ми се кара! - успя най-сетне да го прекъсне кметът. - Ако питаш мене, и аз нямам кой знае какво желание да посрещам германци, но слабо го дърпам, и ще не ца, трябва да се мерна там. Рекох, ако някой от вас иска да иде, можем да го закараме с общинския кабриолет.

- Благодаря за поканата, Калчо, но вече обещах на Цона и на Деша да уча с тях - отвърна мама.

На другия ден от страх ли, от любопитство ли, но цял керван от каруци затрополи по земния път към шосето София - Варна. Колко са четирипет километра, докато жените се наприказваха, и пристигнахме. От околните села също бяха пристигнали посрещачи и затова шосето беше оградено от двете страни с народ. Даже и сергии имаше със стоки, каквито се продаваха по панаирите.

Жените, а с тях и ние с мама и с брат ми тръгнахме да си търсим по-добро място за наблюдение. Сред навалищата зърнах и семкаджията дядо Жак. Като всички търговци и той беше успял да дойде рано-рано тук. Нанизал на ръката си кошница със семки от тикви и слънчоглед, дядо Жак пробиваше дребничко си хиляво тяло между хората и проявяваше с тънкия си гласец:

- Лек за търпение, моля! Семки и за търпение, и за спасение. Купете си средство за чакане, моля!...

- Дядо Жак, дядо Жак! - викнах аз.

Старецът се обърна и като ме видя, лицето му се озари от широка усмивка.

- Вземи още една чашка зърнах и семкаджията дядо Жак изтърси в ръката ми двойно повече семки.

- Ей, семкаджията, я ела отсам - извика го някакъв глас от другата страна на шосето.

Дядо Жак пропя:

- Сторете път, добри хора! Сторете път... и се затича. В моя миг се чу оглушителен шум от мотор. Вероятно от упряга старецът изпусна кошницата със семките и се наведе да я вдигне. Когато се изправи, вече бе късно, срещу него летеше мотор с кош. Затворих ужасен очите си, а когато погледнах, видях дядо Жак да лежи сред локва кръв. От двете страни се затичаха хора, но смъртта бе изпреварила всички. На двайсети-на метра от нещастieto бе спрял моторът, който блъсна стареца. Мотористът и двамата офицери, които пътуваха с него, не проявяваха

гори и любопитство към пострадалия. Те пушеха, а лицата им не издаваха никакво външение. На другия ден в селото се говореше, че отговорът им бил: "Войската не носела никаква отговорност за произшествията по пътищата".

Смъртта на семкаджията стаи у хората непрязън към германците. Редиците на посрещачите някак оредяха изведнъж. По цялото протежение на пътя, докдето имаше хора, започнаха да се разхождат стражари, които трябва да пазят реда.

Вярно е, че мама споменаваше в писмото си до тате, който беше запас на турската граница, и за тъжния край на дядо Жак, но то беше толкова малко в сравнение с онова, което можеше да му пише. Най-напред тя изпрати писмото си преди погребението и затова не пишеше, че цялото село беше дошло да изпрати самотния човек.

Дядо Жак нямаше никакви роднини. Живееше в малка скупена къщурка. В къщичката и около нея винаги миришеше на печено семе, а аз много го обичах и затова намних време да ходя всеки ден при дядо Жак. Носех му вода от Митковския геран, помагах му да пали огъня и дори в печенето на семките. А той, вие сигурно се досещате, ми се отплащаше от щедро по-щедро, като напълваше джобовите ми с току-що опечени семки. Но за моята привързаност към дядо Жак имаше и друга причина. Това бе една негова постъпка, която го издигна високо в моето детско съзнание, изплетено с най-всевиждножни случки, съзби и преживелици от книгите, които четях безразборно. Не съм питал дядо Жак дали бе чел разказите на Йордан Йовков, но това едва ли е било възможно, защото старецът едва сричаше колонките с произшествията във вестниците. Дядо Жак беше повторил почти в същия вид благодарството на оня герой в разказа на Йордан Йовков, който даде всичките си спестявания на бедната жена, чийто мъж трябва да бъде закаран в града на лечение. Само че вместо за болен човек дядо Жак беше дал цялото си имане за поддръжката на едно бедно момче в училище. За тази му постъпка държаха цяла реч на погребението, но аз ще се помъча да я разкажа такава, каквато я узнах от самия дядо Жак. Преди година, когато я разказах на майка ми, тя сопнато ми се скара, че колкото голяма била доброта на дядо Жак, толкова голяма била и проявената от мен невеликост, дето съм го бил разпнитвал. Какво пък толкова нередно бях извършил, дето го попитах:

- Дядо Жак, вярно ли е, че си дал цяла шепа жълтици на Пешо железарчето? Хората казват, че сплиш на хилядарки...

Дядо Жак се усмихна, дойде при мен, прегърна ме през рамо и ме отведе в стаичката, където живееше. Да си призная, в този миг бях се поразтреперал от външение. Очаквах, че ще се случи нещо необикновено. Трепереше и ръката на стареца.

- Седни тук! - каза тихо той, като остави отпреде ми трикрако столче. Сега ще узнаеш моята тайна!

Дядо Жак свлече протритата черга от леглото си, съгна я и внимателно я сложи върху единствения в стаичката висок стол. После все така трескаво прибра и останалите постелки и завивки, докато остана само сламеникът. Тогава той напрегна слабите си мишци и го обърна. Една част от него беше разпорвана и зашита с усукан чер конец.

Тук бяха парите ми, моето момче. Двайсет години събирах левче по левче. Не съм откраднал и не съм излъгал, та затова не бяха и кой знае колко много. Всяка вечер се катурвах върху им, мътех ги, както птиците яйцата си, но изглежда, малко ми е била топлината, та да ги превърна в милиони. Не съм се лакомил никога за пари. Живеех си ей тъй, като кукувица, все самичък. И

лошо, и добро съм видял от хората. Вечер, когато лягах - той отпусна ръката си върху сламеника на коравия креват, без да ца, си мислех, че такива като мен са излишни на този свят.

Понечих да му възразя, но дядо Жак не ми позволи.

Питах се за какво живея? Кому бях нужен? Другари нямах, близките си вече съм забравил. Ей, шегувах се с вас, децама, но то беше, за да скрия сълзите си. Прибирах се като куче в къщурката си, свивах се пред огнището и броях спечелените грошове. Не мога да се оплача - той въздържана дълбоко - за коматче хляб винаги съм печелил. Някога по сватби и сборовете съм изкарвал и повече пари. Тогава отивах при Васил, сменях ги с книжни и ги слагах в сламеника. Казвах си: "Един ден, ако стане нещо с мен, ще мога да преживея с тези пари. А човек никога не знае какво го чака... Двайсет години и повече била само прибавах към парите в сламеника, но никога не бях и сторвал мерак да ги извадя оттам и да им се радвам. Едва ли можеха да гредят душата ми пари, на били те и милиони..."

- Говориш като поет, дядо Жак!

- Като страдалец, момчето ми, от когото е отнето всичко. Така, лежах върху парите, а с годините заедно се трупаха и болката в сърцето ми. Но ето че се случи нещо, което просветли живота ми. То бяха сълзите на едно момче, което плачеше от мъка, че не може да иде в града да се учи. Седнах на камъка до него. "Ще уча да се хвърля в най-дълбокото място във Вито и да се удавя!" - каза момчето. Баща му нямал пари да го прати на училище, а искал да го даде в железарската работилница на Мичо. Момчето плачеше, та се късаше. Тогава аз му реках: "Недей отива да се давиш, а кажи на баща си да дойде довечера при мене!" Отидох си вкъщи, разпорих сламеника и извадих парите. Колко бяха, нямах време да ги броя, всички ги дадох на онова момче. А аз, както виждаш, все някак преживявам. Сега на душата ми е някак по-леко, знам, че не съм живял напразно. Виждат колко писма са се събрали - той бръкна в отбора на сламеника и извади куп пликосе, - все от Пешо са. Сега - усмихна се успокоено дядо Жак - спя на писма, вместо на хилядарки, а на душата ми е светло и си мисля все за хубави неща...

Погълнати от своите грижи, селяните едва ли са имали време да се интересуват от това как живее дядо Жак. Те бяха свикнали да го виждат да седи по цял ден край кошницата си, опрял гръб на зида на кооперацията. За доброта му постъпка научиха едва на погребението. Учителят Матеев произнесе в памет на добрия старец цяла реч. Всичките хора го слушаха внимателно, като местеха погледите си ту към него, ту към ковчеза, дето стоеше с наведена глава Пешо. От очите на момчето се стичаха непрекъснато сълзи. По-старите жени току припаднаха свежи и ги лепяха по ръбовете на ковчеза, а мъжете се споглеждаха мълчаливо при всяка по-остра дума на учителя, отправена към убийците на дядо Жак.

Вечерта, като насядахме около синията, дядо отвори дума за погребението.

- Добрината е като сухо гърво - рече той, - в каквато и вода да го хвърлиш, и порои да го влачат, не потъва. Ей го на, до вчера никои и не забелязваше Жак, а от днес нататък хората много пъти ще си припомнят за него.

Мама си мълчеше, а баба, която толкова рядко се отпуснаше да разговаря, добави:

- Цял живот продаваше чашка по чашка семки, а си спечели такова голямо богатство, дето ще го споменуват с добро и сегашните хора, и внуците им...

А пък аз, чак когато пораснах, проумях, че голямото погребение, което бяха устроили на самотния старец, е било истинска протестна демонстрация срещу германците...

Полк. Георги Георгиев:

„Прозата за войните е художествената история на България!“

В тритомника „Храбростта и мъката на България“ на 900 страници с по един разказ са представени 130 автори, разказва съставителят

През миналата година, около Деня на народните будители председателят на СБП Боян Ангелов сподели: „Тритомникът „Храбростта и мъката на България“ е сред най-ценното, издавано у нас през последното десетилетие. И е с хисторическо значение...“ Писателят Никола Статков допълни: „Съставителят и авторът на предговора на втория том военна проза полк. Георгиев е един съвременен народен будител“.

Интервю на
Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

- Кратък проглас, преамбюл, панегирик, като начало?

- Има го най-отпред, като анонс на гърба на титулната страница. Тритомникът се издава по решение на Съюза на ветераните от войните. Под общата редакция на проф. д.и.н. полк. Марин Калонкин. Ще добавя, че през 2011-2012 г. той претърпя две издания. В трите тома са подбрани военна поезия, военна проза и батално изкуство под съставителството на големия ни поет Драгомир Шопов и полк. Цоко Гергов. Авторы са предимно творци, участници във войните. Представени са и невоюващи писатели. Начело с класиците Иван Вазов, Елин Пелин, Йордан Йовков... Художественото ни богатство наложи издаването на втора книга с военна поезия. Аз пък се захзах със съставянето на втора книга с военна проза.

- Откъде иде, кой твори и въздига военната ни проза?

- По волята на Кобургите и българската властваща буржоазия за 33 години след Освобождението народът ни пет пъти се сражава за родината си. За обединяването на българите в една национална държава. След Съединението от 1885 г. последва кратка победна за нас война със Сърбия. Всенародна и славна бе и Балканската война от 1912 г. Последва кръвопролитната Междусъюзническа война от 1913 г. А през 1915-1918 г. - и Първата световна война. И двете завършват с национални катастрофи. В тях загиват повече от 150 000 души, ранените са около 260 000. От България са откъснати значителни територии, населени с българи. Завинаги!

Във всички войни на България, включително и в Отечествената от 1944-1945 г., наред с войниците и офицерите по фронтовете пътища крачат и се сражават по бойните полета, страдат в окопите и българските писатели. С пушка и перо отстояват независимостта и целостта на Отечеството. Двадесет от тях проливат кръвта си на бойното поле или умират от раните си в полевите лазарети. И под перата им се раждат възбудящи художествени произведения. В тях са отразени душевни

те преживявания, страданията, мъките и храбростта на мобилизираните селяни, чиновници и работници, на живите и падналите в бой. Само да припомним, че сред загиналите са Димчо Дебелянов, Владимир Мусаков, Илия Иванов-Черен... Но поколенията ще четат написаното от Димо Сяров, Антон Страшимиров, Георги Стаматов, Павел Везинов, Ивайло Петров... Прозата за войните е свидетелство за преживяното. Тя е и художествената история на България!

- Да си припомним първата и да наблегнем на книгата втора.

- Нашият замисъл бе да огледаме богатото наше белетристично творби и да поместим онези, които ще гадат представа за огромното разнообразие на сътвореното през годините. В книгата първа с по едно произведение

ХРАБРОСТТА
И МЪКАТА
НА БЪЛГАРИЯ
ВОЕННА
ПРОЗА

са представени петдесет автори. Очаквано сред първите са патриархът Иван Вазов с покрътителния и позабравен разказ „Иде ли?“, Йордан Йовков, Людмил Стоянов с „Холе-ра“, Елин Пелин с разказа „Среща“, Михаил Кремен с „Брегалница“, Добри Немиров,

Иван Аржентински, Богдан Глогински, Станислав Сивриев... Във втората книга са поместени творби от осемдесет автори, което я прави и по-обемна, и по-обхватна. Единственият повторен автор е Йордан Йовков, този път с хисторическия разказ „Белият ескадрон“. Още двадесет белетристи, създали възбудящи произведения от времето на войните са представени с по един разказ. Сред тях са Кръстьо Белев, Генчо

ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ ГЕОРГИЕВ е член на Съюза на българските писатели и на Съюза на българските журналисти. Автор е на четиринадесет книги, между които: „Шипченски мотиви“ (2015), „Сред светци и ангели“ (2014), получила литературна награда „Николай Хайтов“, „Шипченци“ (2011), „Личности и тревоги“ (2010), „Дарования“ (2007), „Живот на косъм“ (1983), „И това е любов“ (1980), „По стъпките им алени“ (1976). Съставител е на антологията „Военна проза“ (в две книги) от тритомника „Храбростта и мъката на България“, изд. „Пропелер“, 2010 и 2014 г.

Носител е на орден „Кирил и Методий“ - Първа степен, на званието „Заслужил деятел на културата“, на военни отличия и на наградата на СБЖ „Златното перо“. През 2014 г. бе удостоен от Управителния съвет на СБП с почетна грамота за принос към българската литература.

Стоев, Никола Статков, Методи Бержански...

В годините на студената война България поддържа огромна за нас армия. В нейните редове се подготвяха, възпитаваха и утвърждаваха поколения защитници на родината. Български младежи от различни набори пропиха през казармените си години, трупаха впечатления за бъдещите си произведения. Наборната армия бе школа и за мъжество, и за творчество. И точно тези творци са представени с над петдесет творби в книгата втора. Сред тях са полк. Иван Миланов с разказа „Доверие назаем“, полк. Тодор Богданов, Цветан Северски, Емил Елмазов, Никола Радев, Симеон Дочев, Слав Делиславов...

- Как подбихте авторите и творбите им?

- Не бе лесно в едно, тъй и в две представителни томчета с по едно произведение да бъдат достойно представени най-добрите. Българската военна проза е обемна. Освен това, основно за мен бе да не се повтарят сюжети, едни и същи картини, сходни епизоди и образи. Всеки белетрист е творческа индивидуал-

ност. Всяко дарование носи своите белези и своя художествен стил и свят. Едно произведение не може да покаже най-интересното, най-характерното за своя автор. Още повече, когато искаме да представим обща картина, рисувана от много индивидуалности. В отделни случаи са поместени не най-известните творби на белетристите. Ще подчертая, че стремежът, главно е да се покаже богатата галерия от герои, хармония от епизоди, емоции и преживявания. На фронта и в боя човек става друг.

- Кое е най-характерното за военната ни проза?

- Това е нейният хуманизъм. Тя е пропита от него. Войната като обществено явление е неприемлива за българина. Той никога в изминалия XX век не е бил завоевател. Най-убедително това личи в талантливите творби на най-добрите в жанра - Иван Вазов, Йордан Йовков, Антон Страшимиров, Людмил Стоянов... Особено характерно за нашата проза е, че макар и противници на войната, българските военни творци остават верни на отечествения си дълг. Те не бягат зад граница, за да се спасят от войната. А се завръщат от чужбина, за да ѝ се посветят. Фактите са и много, и все ярки.

- Кои са изворите на тази проловута българска храброст?

- Отговорът се намира във всеки ред на всяка творба. Родолюбието е неизчерпаем извор за храбростта на българина. И в това е насладата от четенето, потопяването в българската военна проза. Има такъв разказ от Богдан Глогински - „Най-славният род войска“. И всеки бърза да го прочете, търсейки там своя род войска. Има за какво. Нашенецът не се стреми към чужди земи, но си иска, не дава и своите. Народът ни е хуманист и патриот, не е шовинист. Потрябва ли, тръгва на бой. Но мечтае по-бързо да свършва капанницата. И да се върне при своите близки, на село, на своята нивица.

- След толкова войни, мъки и храбрости... днес без армия?

- В действителност всички осемдесет и две произведения в книгата втора на тритомника „Храбростта и мъката на България“ показват синтезирано, разноцветно, плътно и нюансирано вътрешния мир на българите в най-обикновените и в най-екстремните условия. Убеден съм, че и тази книга е свидетелство, прочит и почит към българина като войник. Защото, както казва първо-класният ни военен поет полковник Евстати Бурнаски, в тези произведения се търси най-краткия път до сърцето на читателя. За да се притури в кръвта му онзи духовен кислород, който подклажда вярата в човека - днешния и утрешен българин. Те са и своеобразно авторско, съставителско и читателско преклонение, сваляне на шапки пред героите на творбите и пред техните автори. А без армия, България, естествено, обедня! Къде по-добре занаят пред мъжете могат да се подготвят за живота? Когато се знае, че армията не е толкова оръжието, колкото духът. Абсолютно доказателство, за което е и цялата ни военна проза!

Б у л г а р и к а

Нашата родина - нашето
свободно съчинениеКатя
ЯНЕВА

Когато бях учителка, много обичах часовете за класна работа в края на срока. Бяха два, един след друг, за да може ученикът спокойно да развие своето съчинение. Тогава сядах на някой свободен чин, отварях си книжка и потъвах в нейните мъдрости. Моите пчелички тихо шумоляха с тетрадки, пищовчета и подгънати под тетрадките учебници. Изпълваха белите листове със своите мъдрости или с преписани такива. Всеки според характера си.

А беше им дебело подчертано: с преписване не става. Съчинението не ти е задача с едно, две, три или повече неизвестни, чието решение

може да излезе от тетрадка-та на другарчето ти и да кацне в твоята. Съчинението е самата неизвестност, която трябва да уловиш и разположиш красиво на чистия лист. Иначе двойката ти е в кърпа вързана.

Двойките, уви, бяха много.

Сега мога ли да кажа, че ние години наред вече усърдно скрибуцаме с писалките, съчинявайки своята мила родина? Мога ли? Скрибуцането е поразително. Няма я благословената тишина на творчеството - всичко е крясък, всичко е надвикване. Замеряме се с факти, документи, лъжи и подозрения. Тежки камъни - дано счупим глави. Пчелички малко, нахалници много. И преписвачи, преписвачи, без чет, без чест и съвест. Всеки съгрял по някой лист от чужди трудове, бърза да го прише на България. О, ние ще я съчиним тази страна, прекрасна като белите държави, о, всеки отвън ни харесва, о, те толкова ни харесват, та

време е и ние да се харесаме. Какво съчиняване пада! Всичко е само за ОХ, всичко е само за АХ! Виждам как историята се е хванала за главата и се чуди възможно ли е това, което съзира с всевиждащите си очи. Боже, какви ококорени в себе си политици. Боже, какво стълпотворение в коридорите на

властта. Какви мъдри планини се напъват, та раждат мишка след мишка! Какви помиярчета ни препикават надеждите! Къде е, впрочем красивата неизвестност, която трябваше да уловим и да разположим тук и сега в нашето съчинение?

Двойките ще бъдат много и много.

Публицистика

Националните ценности -
скандално използвани и потъпквани

Опасното им деформиране днес засяга най-силно подрастващото поколение

Александър
Ченгер -
МЛАДШИ

Институциите, които възпитават младежта, са най-важните в една държава. Днешната българска младеж е изоставена от българските институции. Свидетели сме на примери на поведение с различен социално деструктивен и криминален характер. Причината за това не е само икономическа, колкото е и морална. Днес практически

ежедневно се сблъскваме с елементарни, универсално достъпни негативни модели на поведение, засягащи най-вече младите. Потисната безмълвна фрустрация, социална апатия и отбягване, отблъскваща дезангажирана грубост, модерни форми на себеутвърждаване. Тези психологически и социално-икономически модели се оформят още от семейната среда и в съвестта на родителите. Нека тази съвест не се мултиплицира повече по толкова безотговорен и незрял начин.

Още от древността е осъзната изключителната важност на младежта за бъдещето на държавите. Отношението към най-чув-

ствителните в обществото - младежта и възрастните, са единствената цивилизационна степен и мяра, която ни дава право да се определим като хуманни. След повече от 26 години сегашната млада генерация е под постоянно агресивно въздействие на нетипични за нашата страна вредни пропаганди, на нормативна неискреност и технологична социална измама.

Ценностите на българското общество днес са утилитарно и скандално използвани и потъпквани. Но ценностите не трябва да бъдат смятани за социален катализатор на промяна. Те са дагеност, а не средство

за изграждане на стабилност в образа на модерния българин. Образ не на "космополит, и българин по подразбиране", а на социално здравомислещ индивид и носител на хармоничен национален характер.

Опасното деформиране на социалните връзки и ценности днес засяга най-силно подрастващото поколение. Нашата младеж трябва да бъде организирана и насочвана институционално чрез социална енергия, която да я върне в центъра на вниманието на обществото. За да бъде възпрята социалната инерция от последните две десетилетия, пораждаща крещяща социална безре-

зултатност и безпредметност.

Обществената енергия, необходима на нашата младеж, трябва да бъде основна държавна политика. Чрез действия за възпитание на младежта: спорт, морал, религия, култура, етническа интеграция, толерантност, обществено-политически отношения и други, с които младежта ще бъде възпитавана и оформяна в духа на Европа на XXI век. По този начин националните ни ценности ще се съхранят и легитимират в социален и на-родопсихологически аспект.

СТИХОТВОРЕНИЕТО

Музика

Лозан TAKEB

Без спонсори, без банки ,меценати,
без политически и всякакви пристрастия,
без хонорари, даже без заплати
звучи отново звездно многогласие...

Какво велико лятно междучасие!
И междузвезден мир
и временно съгласие!...

Все същия е хорът на щурците...
Най-точната хармония в тревите!
Най-мощният оркестър под звездите!
Откак го помня, толкова години
отново през сърцето ми той мина

в една поредна лятна нощ, в която
сънуваш под звездите красотата,

събрала топлината на мечтите
с най-хубавата песен на щурците...

Без договори, аранжори и антракти,
без клипове и разни артефакти,
без премии, награди и без призове,
без интернет и време в телевизии,
без камери и без аплодисменти,
без микрофони и без продуценти,
без предварително закупени билети,
без сайтове и обявени "бе ге сметки",
без публика и без световни сцени,
не в стадиони, в зали и "Арени",
без шоумени и реклами предплатени,
те всяка вечер безвъзмездно гастролират
с концертите на живо и в ефира...

Не всичко е пари и днес, приятели!
Такава музика е нужна за душата ни.
Такава музика звучи сега в ушите
безплатно от цигулки на щурците.

Без плейбек са акордите на времето,
без чалга е и отзвукът по темата...
Прожектори отново са звездите,
а ехото са ноти от мечтите.
Луната е и зрител,
и свидетел,
и диригент по лунните пътеки...

Заспиват нощите.
Май нощите на лятото
сънуват още дълго музика -
най-святата...

Най-слушаната музика в тревите,
която ни гаряват пак щурците.

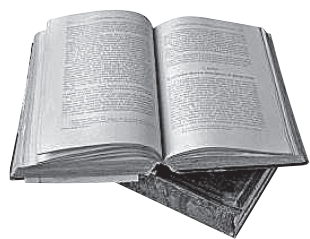
Еревиш, Антоново, Търговищка област

август-септември 2016 г.

ПЕГАС

Редактор
Боян БОЙЧЕВ

□ Лавица

“БАСНИ на Езоп, Лафонтен, Крилов, Михайловски” в подбор и литературна обработка на Христина Йотова издава “СофтПрес”. Книгата събира в едно най-популярните басни, преразказани за деца и ученици. В края на всяка е изведена поука, която ни напътства да преценяваме собствените си и чуждите постъпки, за да станем по-мъдри и по-добри. В книгата са включени басни на Езоп (VI в. пр.н.е.) - легендарен древногръцки баснописец, на когото се приписва авторството на около 400 басни, преведени на много езици; Жан дьо Лафонтен (1621-1695) - френски баснописец; Иван Крилов (1769-1844) - руски поет, писател, баснописец и преводач; Стоян Михайловски (1856-1927) - български писател и общественик.

“ГОЛЕМИТЕ АРАБСКИ ЗАВОЕВАНИЯ” от Хю Кенеди издава “Рива”. Арабският свят е създаден със спираща дъха бързина. Римската империя постига пълната си експанзия за 200 години, докато арабските армии превземат целия Среден изток, Северна Африка и Испания в рамките само на едно поколение; поглъщат хилядогодишната Персийска империя и свеждат Византийската империя до неголеми територии около града-държава Константинопол. Сто години след смъртта на Пророка мюсюлманските армии са разрушили Вестготското кралство в Испания и са пресекли Пиренеите, за да завземат Южна Франция. Авторът описва тези събития и показва защо завоеванията устояват на времето.

“ЩЕ МЕ НАМЕРИШ НАКРАЯ НА СВЕТА” от Никола Баро издава “Ентусиаст” в превод на Людмила Костова. Една сутрин галеристът Жан-Люк Шамполион намира в пощенската си кутия любовно писмо от загадъчна жена, но все още не подозира, че подреденият му досега живот напълно ще се преобърне. Защото не след дълго Жан-Люк се влюбва в капризната непозната, която нарича себе си Принцесата и пише най-прелъстителните писма на света - жена, която той иска непременно да намери, макар че още никога не я е виждал. Или я е виждал? Никола Баро е роден през 1980 г. в Париж. Следва романска филология и история в Сорбоната. Работи в книжарница на Левия бряг на Сена.

“ЧУКЪТ НА ТОР” от Рик Риърдън издава “Егмонт” (втора част на поредицата “Магнус Чейс и боговете на Асгард”). Чукът на Тор отново липсва. Богът на гръмотевиците има дразнещия навик да губи оръжието си, а то е най-могъщото в Деветте свята. Този път чукът не е просто изгубен, а е попаднал във вражески ръце. Ако Магнус Чейс и приятелите му не успеят бързо да го върнат, смъртните ще останат без защита срещу атаката на великаните, Рагнарок ще настъпи и Деветте свята ще изгорят. За съжаление, единственият човек, който може да уреди сделката за връщането на чука, е най-лошият враг на боговете - Локи. И цената, която иска в замяна, е твърде висока.

Сандра Сиснерос излиза за първи път на български

С нейния роман „Къщата на улица Манго” издателство „Лист” дебютира на книжния пазар

Лист след лист добрата книга е вълнуващо пътешествие. Издателство “Лист” е най-младото в дебрите на българския книжен пазар, но с амбиции да бъде компетентен водач на читателите. За своя мисия приемаме предизвикателството на най-добрите образци на художествената литература. “Държим да работим с безкомпромисни професионалисти - преводачи, художници и дизайнери, защото гледаме на книгата като на произведение на изкуството”, казва главният редактор на издателство “Лист” Гергана Димитрова. Името ѝ е добре познато в издателските среди - през годините е трупала опит и авторитет с работата си в издателствата “Труд” и “Милениум”, информира Елена Кръстева, редактор и връзки с обществеността на “Лист”.

“Лист” избра за дебюта си книгата на Сандра Сиснерос “Къщата на улица Манго”, защото тя отговаря на още един наш стремеж - да откриваме за българските читатели изключителни автори, останали непознати досега, заявяват от екипа. Вярваме, че пътуването в света на Сиснерос и нейната героиня Есперанса Кордеро ще докосне душата ви и тази авторка и произведенията ѝ ще станат ваш приятел. Обещаваме още вълнуващи пътешествия в литературната гора не само за възрастни. Скоро “Лист” ще зашуми и в детските сърца -

очаквайте специалната ни поредица, посветена на малките, които един ден ще станат големи, добавят издателите.

“Бях жълт плевел, поникнал в пукнатините на града”, казва авторката на световния бестселър Сандра Сиснерос. На лявото ѝ рамо в татуировка Девата от Гуаделупе е кръстосала краката си в поза лотос. Дясната ѝ ръка разписва автографи и прибира награди. 61-годишната писателка Сандра Сиснерос е непозната в България. Отвъд Атлантика обаче я боготворят. Носителка е на куп престижни награди за литература, а през последния месец получи две нови - Национален медал на САЩ за изкуство за приноса ѝ в американския разказ (върчен ѝ от президента Барак Обама) и приза на американския ПЕН-център в раздел Creative Nonfiction Award за най-новата ѝ книга “A House of My Own”.

По същото време у нас за първи път излиза най-големият ѝ бестселър “Къщата на улица Манго”. Книгата е публикувана на 20 езика, а продажбите надминават 5 милиона. Романът е с особена граматика на английски език, която преводачът Стефан Русинов се е стремил да запази и предаде адекватно на български. Историите могат да бъдат четени поотделно и общо, както казва самата авторка - всяка от тях е като мънисто на огърлица. Героиня в тях е Есперанса Кордеро, мексикано-американско момиче, което расте в мизерен

квартал на Чикаго. Есперанса, чието име означава Надежда, иска да се премести на по-хубаво място. Надява се на по-добър живот другаде.

В САЩ книгата на Сиснерос се появява през 1984-а и става литературна сензация. Печели American Book Award и за няколко години авторката взима по две стъпала наведнъж в йерархията от “никому неизвестна” до “класика”. С днешна дата изучават “Къщата на улица Манго” в началните училища, гимназиите и университетите като ярък представител на жанра coming-of-age novel. Сиснерос е сред факторите и в т.нар. чикано литература, създавана в Съединените щати от автори с мексикански корени.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

□ Полезно

Интернет (без)опасност - мисията възможна?

Защо е препоръчително да дадем действителния си телефонен номер на фейсбук? Знаете ли наистина как да пазарувате сигурно с кредитната си карта? Наясно ли сте какви виртуални валути съществуват и как това ви засяга? Един от най-успешните интернет предприемачи у нас - Александър Ненов, разяснява в подробности тези и редица други важни въпроси, свързани с нашата “Интернет безопасност” (ИК “Сиела”). Книгата е полезна както за нашата сигурност в онлайн пространството, така и за тази на децата ни.

От ценното четиво научаваме как да пазаруваме сигурно с кредитна карта онлайн, какво да правим, ако хакнат профила ни, как да криптираме съобщенията и паролите си, как да забележим, че детето ни влиза в опасни сайтове, както и колко страшни могат да бъдат последствията от това - от сексуалната изнуда, която може да започне дори от обикновен чат, през трафика

на хора, до агресивните тролове и речта на омраза, която е по-скоро практика, а не изключение.

Александър Ненов има дълга и подробна биография в сферата на интернет предприемачеството. Работил е като програмист, мениджър и консултант на стотици онлайн проекти и компании за световни брандове като Microsoft, Coca-Cola, Samsung и др. Историята му като интернет предприемач датира още от далечната 1997 г. Завладял от неохотността на Мрежата, Ненов постепенно създава един от първите успешни сайтове в България - Teenproblem.net, който продава през 2007 г. Тази продажба става най-голямата публична сделка към онзи момент и една от най-големите и до днес в българското онлайн пространство. През 2008 г. авторът на “Интернет безопасност” е поканен на специалната среща European Social Networking Task Force, организирана от европейската комисия в Брюксел с цел създаване на нови правила за безопасен интернет.

Ненов е автор още на книгите “На 1 клик разстояние” (изчерпана) и “Как да печелим от интернет”. Дългогодишен лектор е - включително на TEDx, на семинари за SEO и Digital marketing, последният от които - “Как да печелим от интернет”, се състоя на 13 октомври 2016 г. в София.

Загадъчната Магда

„Сезони“ представя творчеството на един художник с огромно влияние върху българското изкуство

“Абстракцията за мен дава свобода. Живописът за мен не е разказ, а изказ. Тя не разказва случки, събития, сюжети. Тя изказва състояния, настроения, преживявания. В единия случай неин обект е светът извън нас, а в другия - светът в нас. Аз не противопоставям двата подхода, само ги разграничавам,” посочва Магда Абазова (1923-2011).

Популяризирането на българската изобразителна и пластична култура е мисията на столичната галерия “Сезони” повече от 25 години. Логично участието в Салона на галериите в НДК осигурява още една платформа, за да споделим нашата страст, отбелязва Маргарита Видралска, мениджър на “Сезони”. Именно за това тази година галерията представя творчеството на една жена с огромно естетическо влияние върху българското изкуство до днес. Магда Абазова остава извън всякакви клишета и определения на времето си. Нейният живот и творчество, със съмишленици и съвременници като

Иван Кирков, Найден Петков, Дечко Узунов, Илия Петров, Иван Лазаров и Любен Зидаров, са пример за постоянно търсене и преоткриване на модернизма.

Тя е наричана “аристократа на българската живопис”. Дори най-абстрактните творби на Магда Абазова са разбрани и обичани от зрителя, “уловен” в настроението на картината.

Галерия “Сезони” разкрива именно картини от този период, 60-те г. до последните години от живота на Магда, участвали в редица международни изложби или част от една колекция необичайни и красиви изящни произведения рядко или въобще непоказвани пред публика. Позволявайки си интимен контакт с някои от най-емблематичните творби с музейно качество, пропътували цял свят, зрителят може да проследи как се развиват идеите в творчеството на един от най-признатите български художници. Макар че признанието я достигна, в последните десетилетия на живота ѝ.

25 живописни платна на Стоил Мирчев

Галерия-книжарница “София прес” представя изложба живопис на Стоил Мирчев. “Стратиграфия” е общото название на експозицията, включващо двадесет и пет живописни платна, специално правени за пространството на галерията. Идеята възниква след участието на автора във възстановка на неолитно селище край Варна. Резултати от вдъхновенията може да се видят в цикъла “Скални рисунки”, “Икар” и “Артефакти”. Изложбата ще продължи до 1 ноември.

Стоил Мирчев е роден през 1950 г. в Сливен. Завършва специалност приложна графика в НХА, при проф. Ал. Поплилов. В творческата му биография са записани 39 самостоятелни излож-

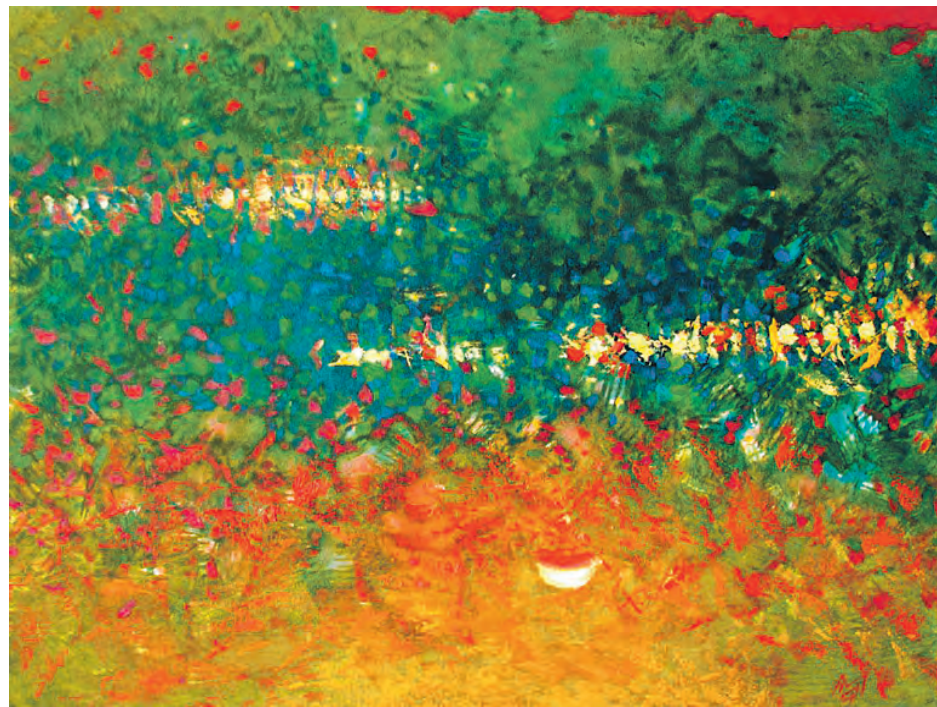
би, множество групови изложби; има участия в 42 пленера по живопис и скулптура в България и чужбина.

Носител е на следните отличия: награда за цялостно творчество (Велико Търново, 2001), първа награда за живопис за цикъл “Амстердам”, награда на кмета София 2012 г., награда за живопис за “Настроение”. Работи в областта на живописа, акварела, приложна графика, шаржа и скулптурата.

Негови картини са притежание на Националната художествена галерия, Софийската градска художествена галерия, галериите в Кюстендил, Сливен, Габрово, Бургас, както и в Гърция, Турция, Холандия, Белгия, Италия, Германия, о. Сент Мартен и о. Тенерифе.

Отраженията на Мариана Маринова в „Сердика“

Галерия “Сердика” кани на изложбата на художничката Мариана Маринова, която е под наслов “Отражения”.

Живописът ѝ е разпознаваема със своето изящество и светлината, която по необикновен начин струи от нея. Тя едновременно зарежда и успокоява, насища сетивата с живи емоции; артистично-реална, но и повече от приказна, отразяваща красотата на света, в който живеем, отбелязват от галерията.

Мариана Маринова е родена в Хасково. Завършила е Националната художествена академия и до момента

има повече от 30 самостоятелни изложби. Член е на Съюза на българските художници.

Нейни картини принадлежат на галерии и частни колекции в България, Германия, Франция, Гърция, Швейцария, Белгия, САЩ, Боливия и други.

Картините на Мариана Маринова ще радват око до всички почитатели на изобразителното изкуство до 18 ноември в арт салона на ул. “Цар Самуил” 90Б.

Ара Маликян - невероятната история на една цигулка

СНИМКИ "БГ САУНД СТЕЙДЖ"

Любимият цигулар на Педро Алмодовар и Карлос Саура пристига за първи път у нас

Българските меломани ще се срещнат на 28 февруари 2017 г. в зала 1 на НДК с изкуството на прочутия ливанец с испански паспорт и арменска кръв - гениалния цигулар Ара Маликян. През последните десет години той се превърна в истински феномен не само в Испания, но и в цял свят. Днес виртуозният музикант е концертмайстор на Кралския симфоничен оркестър на Мадрид, но е концертирал във всички световноизвестни театри в света - солово или със симфоничен оркестър.

След последните две години на постоянни турнета с албума си "15", през които Маликян разкриваше пред публиката житейските и музикалните си патила, отново цигулката е тази, която го вдъхновява за нов репертоар, събран в диска "Невероятната история на една цигулка".

В този двадесет и пет поред негов албум главен герой е цигулката. Цигулка, родена в Модена и пропътвала до Ливан, за да попадне при тригодишния Ара, когото баща му - също цигулар, е научил да свири и с която двамата стават неразделни. Заедно откриват Па-

ганини и заедно пътешестват през годините и през жанровете - от класиката до рока, фламенкото и поп-музиката. Една невероятна история, с която ще можем да се запознаем на 28 февруари 2017 г. - само два месеца след световната премиера на диска

на 28 декември в мадридския Кралски театър.

Ара Маликян е роден през 1968 г. в Бейрут, Ливан. Баща му е арменец и цигулар любител, от когото малкият Ара се учи да свири главно в духа на ливанските музикални традиции. На 12

години той вече има солидна подготовка, а на 15 е най-младият студент в музикалното училище в Ханوفر, където е специално поканен да учи със стипендия от германското правителство. Реалността, в която попада в Германия, надминава очак-

ванията му - неговите усилия да просперира в академичната музикална среда му носят бърз успех. По-късно продължава обучението си в музикалното училище в Лондон, като в същото време получава уроци от преподаватели като Франко Гули, Руджеро Ричи, Иври Гитлис и членовете на Албан Берг квартет.

След живота си в Лондон Ара избира за свой постоянен адрес Испания, където вече близо 20 години намира повече топлина и слънце, които истински прилягат на темпераментния му характер. Популярността му носи нови успехи и гениалният изпълнител е канен не само да концертира, но и да записва музика за филми на Карлос Саура и Педро Алмодовар, работи и с култовата испанска група "Чамбао".

Първият самостоятелен концерт на Ара Маликян в България с неговата група е организиран от продуцентската компания "БГ саунд стейдж". Билетите на цени от 40 до 100 лева се продават в системата на Ивентим и в Билетния център на НДК, научи ДУМА от Елена Пенева, пиар експерт.

Дзукеро се завръща в София с „Черна котка“

Един от най-големите интерпретатори на италианската блус музика - Дзукеро, ще зарадва отново своите български фенове на 15 ноември в зала 1 на НДК по покана на "Жокер медиа". Харизматичната суперзвезда ще представи дванадесетия си студийен албум "Black Cat" ("Черна котка"), както ДУМА писа.

Аделмо Форначари, по-известен като Дзукеро (псевдоним, даден му от неговия начален учител), е роден в Реджо Емилия. Той е един от италианските музиканти, които продават най-много записи, работил е с множество големи звезди - Ерик Клептън, Лучано Павароти, Шерил Кроу, Том

Джоунс, Брайън Адамс, Пол Янг, Стинг, Рей Чарлз, Ронан Кийтинг.

В живота си Дзукеро е преминал през много неща: дипломира се като електронен специалист, работил е като стругар, месар и дори пекар. Не успява да завърши Факултета по ветеринарна медицина, защото истинската му страст е музиката. Известен е и с друга своя страст - шапките. Твърди, че има 350 броя, което му спечелва прякора "Лудия шапкар".

За албума си "Black Cat", който ще представи на българска сцена, певецът споделя: "Когато за първи път започнах да пиша за "Black Cat", създадох около 40 песни, като след това премахнах много от тях. През юни 2015 г. започнахме да свири в Лос Анджелис и не успях да издам албума

преди Коледа. Но времето лети бързо и ето че той е вече факт." Веднага след излизането на този албум, още след първия месец той се озова в Топ 30 на световните класации. За създаването на албума Дзукеро работи съвместно с Марк Нопфлер и Боно.

На сцената в зала 1 Дзукеро ще излезе с 14 изпълнители на световно ниво. И още нещо интересно - той е единственият италиански музикант, който участва на фестивала Уудсток, а също и на концерта в памет на Фреди Меркюри "Freddie Mercury Tribute" през 1992 г. След това се изявява и на всички събития от 1994 г. с Нелсън Мандела.

Поп певец и композитор, Дзукеро с еднакъв успех изпълнява песни от различни стилове - блус, госпел, соул, рок, фънк. Най-известните му хитове са "Baila Morena" и "Senza una donna". Гастролирал е освен в Европа, в САЩ, Аржентина, ЮАР, Малайзия и Япония. Печелил е множество награди, сред които "World's Best Selling Italian Artist". "Непредсказуем и универсален" - така го определя музикалната критика.

Билети се продават в мрежата на Eventim.bg и партньорските вериги.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

За вълците и за хората

Диана Добрева поставя „Вълци“ по книгата на Петър Делчев „Трънски разкази“

Сред тъмнината на някакво неясно, но със сигурност страховито с пустотата си място, ритъмът на търкалящи се по дървени маси чаши и пляскането с ръце на приведени мъже отмерва неравноделните тактове на живота, смъртта и страха. Но не страхът от вълците, които невидимо, но мощно и заплашително присъстват в този тъмен свят, а страхът от себе си, от онова скрито в душата кръвожадно животно, което те убива и те кара да убиваш.

Така започва спектакълът на Диана Добрева „Вълци“ на сцената на Драматичния театър в Пловдив. Представле-

Сцена от спектакъла

Ивана Папазова в сцена от спектакъла

тъмната природа на душите и безмълвната и безразлична към тях външна природа очертава конфликтната канава на спектакъла. Защото всички герои в този поразителен с визуалните си решения и емоционални внушения спектакъл са разкъсвани не само от вълчите зъби, но най-вече от собствените си неовладени чувства и борещите се вътре в тях бесове. Единственият, който носи в себе си и сред тях вярата, упованието и светлината, е свещеникът. Той е връзката между битието и вярата и той е този, който се опитва наред тази глутница от човешки вълци да говори с Божието слово. Но дали то се чува, дали стига до някого -

това са въпросите, които отекват неизречени, но изведени на сцената чрез съпоставянето на бялото на истината и вярата, черното на заблудата и страха и червеното на любовта и кръвта. Напрежението на емоциите е високо, напрежението на възприятието - също.

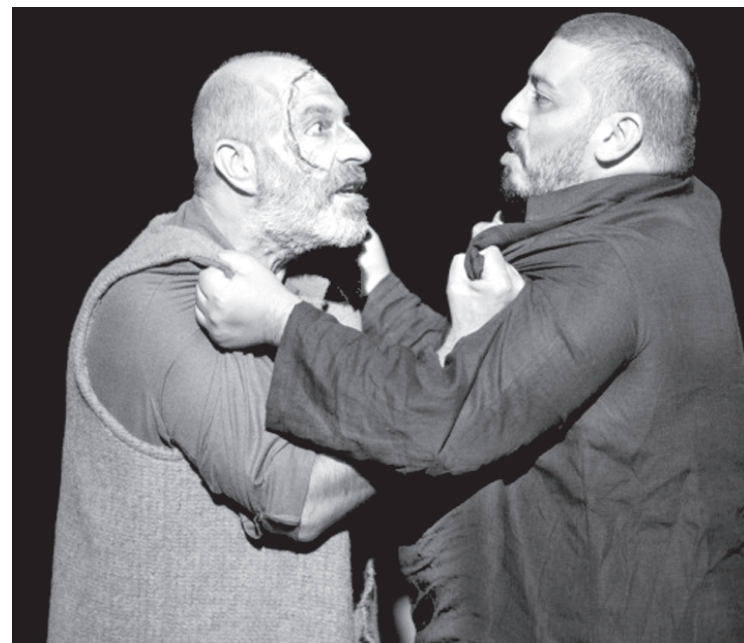
„Вълци“ в сценичното решение на Диана Добрева е спектакъл, провокиращ зрителя на много нива - емоционално с историята за женитбата на момичето за вече мъртъвия ѝ жених или проклятието, което изрича почернената вдовица; рационално с въпросите къде сме ние, кои сме, имаме ли отношение с Господ; подсъзнателно със съпоставянето на страха от себе си и страха за себе си. В това единно театрално цяло, каквото е „Вълци“ на Диана Добрева, единно, цялостно и мощно присъстват с творческата и човешката си енергия актьорите Герасим Георгиев-Геро, Добрин Досев, Ивайло Христов, Венелин Методиев, Красимир Василев, Димитър Банчев, Алексей Кожухаров, Димитър Димитров, Троян Гогов, Симеон Алексиев, Ивана Папазова, Мария Генчева, Анелия Ташева, Русалина Чапликова, Костадинка Аратлъкова, Иван Костадинов. Драматизацията е дело на Александър Секулов, сценографията е на Петър Митев, музиката е написала Петя Диманова.

Мария Генчева, Анелия Ташева, Русалина Чапликова и Костадинка Аратлъкова

нието е удивително единно и цялостно в своята стилистика, сякаш направено и изиграно на един дъх или може би между два вика. И ако „Трънски разкази“ е книга, в която библейският свят на мъжа е разкъсан от вълчите зъби на инстинктите и смразяван от суровите очи на Бога, а воят и вопълът зловещо се надпяват и човешката глутница е побезпощадна от вълчата, то в спектакъла притчата за хората и вълците и за това как човек и вълк в едно се сливат, е представена като притча-плач или притча-вик за това, какво е да живееш без бог и без вяра. В този свят, населен от груби хора с още по-груби души и нрави, властват тъмнината, страхът, постоянното противопоставяне един срещу друг и срещу природата.

Именно битката между

Добрин Досев и Герасим Георгиев-Геро

След успеха в ролята на Геноле Машу в „Аз плащам“ Георги Мамалев работи върху главната роля в „Мнимият болен“ от Молиер

Георги Мамалев в „Мнимият болен“

Най-новата роля на Георги Мамалев в Народния театър е Арган в комедията на Жан-Батист Молиер „Мнимият болен“. В предстоящата след близо месец премиера на постановката на Владлен Александров, Арган е централният персонаж, около когото се завърта историята за хипохондрика, страдащ от всички възможни болести, и недоразуменията, скритите любови и забавни хитрини на цялото му домочадие, също и комедийните неразбории с неговите лекуващи лекари. Несъмнено ролята на Арган великолепно пасва на творческия натюрел на Георги Мамалев, на неизтощимата му актьорска импровизационност и чувство за хумор.

В написаната преди близо 350 години комедия

Молиер изиграва последната си роля. Само няколко часа след като е съблякъл костюма на мнимия болен Арган, Жан-Батист Молиер напуска този свят, но пиесата му остава да живее и се превръща не само в комедийна класика, но и в желано предизвикателство за много актьори. Първата постановка на пиесата на сцената на Народния театър е още през 1904 г. В историята на театъра паметни остават постановката на Исак Даниел от 1931 г., в която Кръстьо Сарафов изиграва една от най-бляскавите си роли и постановката на Моис Бениеш от 1967 г., в която Лео Конфорти е в ролята на Арган.

Страница на
Светлана ПАНЧЕВА

Със съпругата си и дъщеря си Йорданка

покрив с няколко семейства, Парашкеванов успява да построи няколко жилищни кооперации в София. За тях той сам купува терените - с кредити, със заеми от банките, даже с ипотека на собствения си дом, който, едва не изгубва.

С упоритостта и с убедеността му, че бъдещето на столицата е в големите, високи и модерни жилищни домове, се реализират първите жилищни кооперации. В грандиозното дело му помага неговият адвокат Михаил Ничков - верен докрай на живота и творчеството на Парашкеванов.

Историята на впечатляващата жилищна кооперация "Св. София" на ъгъла на "Московска" и "Раковски" е белязана с много перипетии. Архитектът я замисля на 12 етажа - като първи небостъргач на София. Собственичката на мястото му иска 6 милиона и той ги дава безотказно, но на другата сутрин тя иска още половин милион. Лазар дава и тези пари. На няколко пъти строежът е спиран заради бунтове на кооператорите, заради забраната да се строят повече от 6 етажа в София - "зер ще се вдига сграда по-висока от храма "Ал. Невски"!

Накрая архитектът построява кооперацията на 9 етажа за 100 семейства. Всички с почуда гледат и новото строителство - бетонна плоча, после "клетки" (колони от железобетон), пак плоча и пак - "клетки", и т.н.

През 1928 г. Чирпанското земетресение оставя без домове много българи. Лазар Парашкеванов веднага пали колата си и отива в Пловдив да провери как се е "държала" там новата пететажна железобетонна сграда. Издържала е! Значи железобетонът побеждава!

По време на строежа на "Св.

четирите си швейцарски асансьора "Шиндлер".

Кооперативното жилищно строителство се налага у нас, става шлагер. А през 1933 г. вече е утвърден и закон за това съвременно строителство.

Арх. Парашкеванов строи по цялата ни страна жилища, училища, културни домове, черкви. Казармите на Четвърти километър в София също са негово дело. Още в началото на трудовата си кариера архитектът започва строежи на фурни-пекарни, защото иска да облекчи труда на селската жена у нас, която на 35-40 години вече изглеждаше като старица.

Събитията от 1944 г. не подминават Парашкеванов. Като че ли по навик и той е сред арестуваните. Излиза от ареста смачкан телесно, но със запазен борбен дух. Благодарение на д-р Любен Радославов и проф. Ламбрев, Лазар се възстановява от болестите на бъбреците. И отново столичани виждат енергичната му и изправена фигура да крачи по ежедневния маршрут от жилището му на "Цанко Церковски" 15 в Лозенец през Борисовата градина и Университета до "Врабча". Там е новият му строителен обект.

След 24 години идеята за Земеделския дом-паметник възкръсва. Лазар е архитект, проектант, главен изпълнител и ръководител. В 1947 г. е положен основният камък на строежа. Плановите за Дома отново претърпяват промени. В 1949 г. има нареждане постройката "да се нагоди" и за Софийска опера. И, както пише внучката Рада Бакалова, добре че Лазар има "дарба да работи по няколко проекта едновременно, а паметта му е услужлива и селективна", та се справя бързо с промените. Десет години до него е и дъщеря му арх. Йорданка Бакалова, майката на Рада.

В грандиозното строителство на Операта, продължило повече от десет години, се включват много способни и талантиливи българи. В процеса на работата загиват двама от работниците. Сериозно премежdie, "уж трудова злополука", застрашава за втори път живота и на арх. Лазар Парашкеванов. Зложелатели разхлабват скелето, по което той всяка сутрин се качва, за да контролира построеното. Пада от високо, наранява се,

счупва си лявата ръка, но и от този "инцидент" излиза силен и с още по-голяма упоритост довършва строежа на живота си.

Няколко пъти работата спира по финансови причини. Даже в последните 6 месеца и работници, и майстори, и художници, работят без възнаграждение. Парашкеванов увлича всички в самоделното справяне с декорациите, които той вае в глинени и гипсови макети едно към едно. Така се оформят чудните детелини на външния фриз.

Работниците работят редом със своя началник, даже са доволни, че придобиват нови специалности. Сред строителите са и много от нашите най-добри скулптори, художници и декоратори като Дечко Узунов, Илия Петров, Руска Маринова, Марио Жеков, Николай Шмиргела, Ст. Тодоров, Иван Манолов и др. Всички са приятели и сътрудници на Лазар! С риск за живота си те се катерят по стръмното скеле и изографисват небето в Голямата зала на Операта, стените в ресторанта и в сладкарницата.

А пред сградата се издига величествената фигура на Александър Стамболийски - дело на проф. Марко Марков и на помощника му Стефан Станимиров.

Няколко месеца Лазар Парашкеванов проучва всичко за акустиката, за да направи най-доброто за голямата зала за 1400 зрители. Издирва най-добрите български материали за лампериите в залата, обикаля всичките каменни кариери, за да избере най-качествения цветен мрамор. Създава великолепна сцена и внушителна зрелищна зала с ложи и три балкона.

За откриването на Операта през есента на 1953 г. Лазар Парашкеванов - страстен любител на класическата музика и притежател на богата колекция от грамофонни плочи, кани прочутия по това време диригент Херман Абендрот. Изумен от акустиката на залата и великолепно й оформление, Абендрот под сурдинка казва на Парашкеванов, че "акустиката даже надминава тази на Миланската скала", но държи това да не се разпространява. Признава, че отново би дирижирал в Софийската опера, ако поставят операта "Фиделио" на Бетовен. И това наистина се осъществява през 1954 г. Знаменитият български певец То-

дор Мазаров също признава, че Операта е "гордост и чест за България"!

А на какво се дължи отличната й акустика?

Заслугите са на архитекта, който превръща сложния терен в голямо предимство. Използва денивелацията и гради залата като охлюв, като раковина, като музикален инструмент. За отличната акустика допринасят още качествените дървени ламперии и лаковете за музикални инструменти, с които я покриват. Залата е обградена с огромни кухни, в които човек може да влезе и да се разхожда. Вградени са и множество гърнета. Многопластовият таван, в който звукът се върти и резонира, както и това, че под залата са ресторантът и сладкарницата, също подпомагат отличното резонирание.

Когато Парашкеванов гради Операта, попада на много галерии - входи и изходи под терена, които водят до три подземни реки. Всъщност той открива цял подземен град, едни "софийски потайности", но няма време за подробни проучвания. За "бъдещите добри хора" архитектът също оставя свои послания в тайни кухни, но и до днес те все още не са открити.

Късмет имат големите строежи на Парашкеванов - бомбите ги "заобикалят" и те остават невредими - както кооперацията "Св. София" и Операта, така и ъгловата кооперация на "Граф Игнатиев".

Но и сега пространството около Софийската опера и Централата на земеделците остава все още недовършено - следва да се оформи подобаващо теренът откъм "Париж" и "Дондуков". За да блесне още по-добре красотата на сградата, в която звучат вълшебните гласове на български и чуждоземни певци. Това ще бъде и "отплата" за ненадминатата всеотдайност на създателя й, сътворил една симфония на архитектурата!

През 1972 г., два месеца преди да навърши 82 години, Лазар Парашкеванов е удостоен със званието "заслужил архитект на НРБ".

Парашкеванов запълва плодотворно и пълноценно времето, което съдбата му е отредила. Твори до края на живота си и оставя след себе си много сгради. Участва в реконструкциите и реставрациите на Рилския манастир, на черквата "Св. Седмочисленици", строи училище в Кочериново, черква в Бусманци... Построява и стадион "Герена" - израз на почит към любимия му зет Никола Бакалов, известен софийски юрист, загинал на фронта при гр. Драма през 1944 г., а е играл футбол в "Левски". Парашкеванов възпитава внуците си никога да не казват: "Не мога, не искам, нямам време, не ме засяга!"

Приживе архитектът прави няколко изложби на свои картини. Рисува с особена техника, която наподобява бродерия. Изобразява къщи, пейзажи от Копривщица, Трявна, Елена, Троян, Пловдив, Стара и Нова София.

Свеж, бодър, разговорлив и благодарен - такъв го помнят столичани на една от последните му изложби, когато е на 84 години. А картините му излъчват като създателя си мекота, топлота, но и бодрост, оптимизъм, характерни за живота и делата на Лазар Парашкеванов. Умира през 1977 г.

Днес на негово име има улица в жк "Люлин" в София. Но аз мисля, че все още ние, българите, сме длъжници на този голям наш творец.

Кооперацията "Света София"

“Дори и в мислите не се побира, че е имало време, когато не е имало никакво време.”

Това са думи на Цицерон, живял между 106 г. и 43 г. пр.Хр. Далеч преди него времето не само е било “измислено”, но е открит макар и примитивен начин за измерването му. През 3500 г. пр.Хр. хората са изобретили слънчевите часовници, разделящи денонощието на 12 часа. Оттогава човечеството е минало през механизми с различна точност - от пясъчни до атомни, за да стигне днес до спорове за секундата, която се добавя, за да се компенсира нестабилното въртене на Земята. (Виж карето)

С напредването на технологиите и ускоряването на живота времето сякаш се превръща в затвор за съвременния човек. Погледнете само как се състезаваме с този немуморим палавник, който все намира начин да ни надхитри. Измислихме самолети и подземни железници, за да се придвижваме по-бързо. Конструирахме десетки домакински уреди, които, освен че облекчават живота ни, пестят и време. Изобретихме технологии, с чиято помощ материалите се “състаряват”, селскостопанските продукти “узряват”, алкохол-

Идеята била посрещната с възторг от приятелите му, френски интелектуалци, но само толкова. В онези години всяко населено място имало свой собствен “поглед” към времето, което се отмервало от звъна на църковните камбани в селището. Хронометърът, който бил изобретен през 1761 г. и позволявал точното измерване, бил скъпо удоволствие, ползвано от капитаните на кораби за нуждите на навигацията.

През 1907 г. идеята на Бенджамин Франклин е подхваната от британския архитект Уилям Уилет, който предложил следната схема: четири поредни пролетни недели стрелките на часовниците да се изместват с по 20 минути напред, за да може хората постепенно

го САЩ, Канада и Великобритания. През 1918 г. войната свършва и Германия се връща към традиционното време, но през 1940 г. отново прави завои към “лятното” с цел подпомагане на икономиката. През 1945 г. тази практика е прекратена, за да се възобнови от ФРГ и ГДР през 1949-1950 г. През 1960 г. ФРГ се отказва от играта със стрелките, защото икономиките се оказали незначителни.

Поредният тласък за връщане към системата, измислена от Франклин-Уилет, става нефтената криза през 1973 г. След 1980 г. Европейската общност започва унификация на процеса и днес страните членки на ЕС съблюдават правилата за смяна на времето, приети в Брюксел. България прилага системата за пръв път през 1979 г.

Интересното е, че много години не са правили

В България липсват публично достъпни данни за влиянието на прехода от зимно към лятно часово време и обратно. Нашите правителства послушно са приели брюкселската мантра, че местенето на стрелките води до икономия на енергия, макар доказателствата в тази посока да са много спорни.

Напоследък въпросът за ползата от смяната на времето е дискутиран в много страни. Точно преди година в Комисията по транспорт на Европарламента темата е обсъждана, но системата лятно-зимно часово време е оставена в сила, защото няма ло оплаквания от нея от страни членки. У нас Волен Сидеров през октомври 2014 г. и гражданско движение ДНЕС през март т.г. правят опит да прокарат решение за отхвърляне местенето на стрелките. И двата опита завършват без успех. Значи ли това, че трябва да се отказваме?

НАДЛЪГВАНЕ С

ВРЕМЕТО

ните напитки “отлежават”, достигайки зададените параметри за часове и дни, вместо за месеци и години. Създадохме интернет, който заличи престоя ни в библиотеките, разреди посещенията в институциите и ускори достъпа до информация. Дори си напомним “лятно” и “зимно” часово време, за да пестим енергия и да имаме повече светли часове в денонощието. След броени часове, на 30 октомври, ще върнем стрелките с час назад.

Всъщност идеята за местенето на стрелките никак не е нова. Неин автор е Бенджамин Франклин. Като посланик в Париж той през 1784 г. изпраща писмо до Journal de Paris, което редакцията публикува под названието “Икономически проект”. Това бил типичен научен текст за времето си, в който Франклин разказал впечатлението си от работата на новите френски маслени лампи. Между другото отбелязал, че сутрин в 6 часа пролетното слънце залива Париж, но повечето граждани го пропуснали, защото спели. Би било разумно и изгодно икономически, ако пролетно време парижани стават по-рано, написал Франклин. Така няма да им се налага да палят от рано свещи във втората половина на деня, за да работят и ще спестят колосални средства.

МЕСТИМ СТРЕЛКИТЕ С ЧАС НАЗАД, НО БЪЛГАРИЯ НЯМА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЕФЕКТИТЕ ОТ ФОКУСИТЕ С ЧАСОВНИКА

Светла ВАСИЛЕВА

но да свикнат с промяната. По това време вече имало стандартизация на времето, т.е. то било еднакво за големи територии и предложението можело да се осъществи.

Първият, който прилага идеята на Франклин-Уилет е британският поларен изследовател Ърнест Шекълтън. През септември 1915 г. по време на експедицията си на Антарктида той премества стрелките на часовника с час напред.

Първото мащабно прилагане на “лятното” часово време се случва в Германия през 1916 г. Тогава бушува Първата световна война и страната изпитва сериозни икономически трудности. Целта е пестене на електроенергия, свещи и масло.

Примерът е заразителен, следват

научни изследвания за ефектите от местенето на стрелките. Ясно обаче е следното: това се прави заради пестене на енергия, заради влиянието върху здравето на хората, производителността на труда и пътнотранспортните произшествия.

Проучване на Енергийната комisia на Калифорния, САЩ, публикувано през 2008 г., сочи, че спестеното от играта със стрелките е пренебрежимо малко - зимно време 0,5%, лятно - 0,2%. Много страни, сред които САЩ, Великобритания, Испания, Бразилия, регистрират ръст на пътнотранспортните произшествия веднага след смяната на времето. Други (САЩ) отчитат нарастване на разходите на бизнеса между 500 млн. долара и 1 млрд. долара, свързан с преместването на стрелките.

ИЗМЕРВАНЕТО ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ

3500 г. пр.Хр. - най-древните часовници - слънчевите, известни от Египет, разделят деня на 12 часа
2600 - 2000 г. пр.Хр. - построен е Стоунхендж, вероятно с цел измерване на времето
2000 г. пр.Хр. - появяват се водни часовници (Египет, Китай, Гърция)
2000 г. пр.Хр. - шумерите разделили часа на 60 равни части (минути, секунди)
720 г. - появява се първият известен часовников механизъм (Китай)
1338 г. - първите известни пясъчни часовници
1475 г. за пръв път се споменава за минутна стрелка
XVI век - механичните часовници стават малки, появява се възможността за изработка на персонални часовници
1656 г. - холандецът Кристиан Хюйгенс изобретява часовник с махало
1736 г. - в шведски сборник от търговски закони за пръв път се споменава за необходимостта от измерване на времето
1761 г. - англичанинът Джон Харисън получава от държавата 20 000 фунта и конструира моряшкия хронометър

1868 г. - появяват се първите ръчни часовници в Швейцария
1879 г. - в Швеция се въвежда поясно време. Много от населените места обаче запазват местното време и може да се видят гарови часовници с две минутни стрелки, от които едната сочи шведското поясно, а другата местното време.
1884 г. - положението на Слънцето по отношение на Гринуичката обсерватория в Англия става стандарт за всички часовници по света
1927 г. - появяват се първите кварцови часовници (Канада)
1955 г. - светът се сдобива с първите атомни часовници
1960 г. - появява се UTC (Coordinated Universal Time) - координирано универсално време, основано на показанията на атомните часовници
1972 г. - UTC е заменено от GMT - Средно гринуичко време като стандарт за всички часовници
2015 г. - участниците в Международната радиокомуникационна конференция в Женева не могат да постигнат съгласие относно допълнителната секунда. Въпросът ще бъде обсъждан отново след 8 години.

ДУМА

Нашият шанс

Предизборната кампания на кандидатите за президент и вицепрезидент е към края си. Вместо политически дебати с аргументи за мястото и ролята на президентската институция в развитието на България, в публичното пространство се правят опити за насъскване на хората един срещу друг. За целта се използват събития, странични и различни от истинските национални проблеми.

А България има много и съществени проблеми:

- множат се заплахите за националната и личната сигурност;

- голяма част от хората имат ниски доходи, влошено здраве и живеят в бедност и мизерия;

- все по-недобро е качеството на образованието;

- ниско качество и трудна достъпност царят в здравеопазването;

- ширят се обществено недопустими норми на експлоатация на наеман труд;

- в демографска катастрофа сме - ниска раждаемост, младите напускат страната, а голяма част от пенсионерите живеят в социална изолация и самота;

- голяма част от населението е обезверено и отчаяно.

Българските граждани трябва да знаят каква е реалността, а не да слушат екзалтирани приказки. Нужни са не думи, а конкретни намерения и действия. За четвърт век политическият и икономическият елит не можа да даде вярна посока и визия за развитие на държавата и за нейното място в ЕС и на световния пазар. Този елит не формира ефективна политика за ръст на БВП, ограничаване на кражбите, на сивия

Ген. Румен Радев - точният човек за точното място в точния момент

Стефан СТЕФАНОВ,
зам.-председател
на ОблС на СП-2004
в Перник

сектор и контрабандата, за развитие на икономиката чрез силна подкрепа на предприемчивите и инициативните личности.

От всичко това става ясно защо все повече хора говорят, че е нужна радикална промяна. Промяна, която да върне националната държава и националното достойнство на българите и да доведе до по-справедлив обществен ред.

Днес тази промяна може да започне с избора на ген. Румен Радев за президент.

Какви са мотивите за това?

Ген. Радев е представител на ново политическо поколение. Носител на чест, достойнство, принципност и последователност.

Президентът не може да се представя като "ляв" или "десен". Той е или

работещ за интересите на хората и страната, или имитиращ дейност и служещ на чужди интереси. Ген. Радев има желанието, способността, смелостта и решителността да бъде глас на народа. Глас, който да се чува вътре и вън от страната. Глас, който да изговаря съществени проблеми на България и да настоява за тяхното решаване.

Ген. Радев има подготовка и доказано умение за управление. Някои казват, че като военен козирувал и бил само изпълнител на чужди разпоредения. Такова твърдение е израз на неграмотност. В армията всичко е управление. От артилерийската стрелба и войсковите подразделения до полета на самолетите и ракетите. Военният командир управлява чрез заповеди и команди, но носи отговорност за тях и за своите решения. Днес няма друг кандидат за президент, който да може да докаже с поведението и биогра-

фията си, че е способен на подобна отговорност.

Ген. Радев има широк професионален опит, свързан със сигурността на страната и нейното геополитическо разположение.

Ген. Радев има всички предпоставки и качества, за да се изяви като добър политик. Притежава интелект и компетентност. Знае, че за да постигнеш успех, трябва да имаш стратегия.

Ген. Радев има развито чувство за патриотизъм. Обича България и изпитва болка, че в нея нещо не е наред и хората страдат. Като воин е готов да работи за сигурността, благо и подобряването на нашата Родина.

Умен, приветлив и рационален, той е застанал пред нас. Има огромен потенциал за успех в името на Родината.

Това е точният човек за точното място в точния момент.

Да го подкрепим!
Нека не пропускаме поредния, нашия шанс!

Точката наг И-то

Валовите срещу Валония и участието на българска

Иво АТАНАСОВ

Шокът е голям - сключването на споразумение между ЕС и Канада бе отложено не заради претенциите на „непослушните“ от Вишеградската четворка или на „лошата“ Гърция, а заради упорството тъкмо на държавата, която не само е съосновател на съюза, но и домакин на повечето му институции. И то заради нежеланието дори не на цялата страна, а на френскоезичната ѝ част - Валония, което блокира действията не само на Кралство Белгия, но и на ЕС.

Може би е странно и че се нароиха познавачи не на тъкностите в СЕТА, а на валонските регионални особености. Няма спор, че така е по-лесно. За споразумението с Канада малцина могат да говорят компетентно. Евродепутати признават без сваян, че не са го чели, защото текстът бил дълъг. Народното събрание, въпреки настояването на опозицията, отказа да се запознае с плюсовете и минусите на договора, нищо, че той не е просто търговски, а по целия дневен ред на отношенията с Канада. А министрите не се събраха дори да си поговорят по темата, поне от кумова срама, а дадоха подкрепата си за СЕТА неприсъствено, на подпис.

Сериозните коментари са изключения, навярно защото за тях е необходима и способност, и желание да се анализира. Но пък обидите се втурват като валове срещу Валония, тъй като за тях не е нужен ум, достатъчна е зла воля и фантазия. Дори медии от ранга на „Дойче веле“ неуморно каканижат колко изостанали били валонците спрямо фламанците в общата Белгия, как половин милиард население на ЕС било разигравано по унизителен начин от някакъв незначителен регион и неговия местен велможа, как младият премиер Пол Манет се наслаждавал на арията си на международната сцена и изобщо не смятал да се извини затова, че неговото правителство блокира споразумението. А фламанският министър-председател с многозначителното име Буржоа пък умирал от срам пред целия свят заради осуетеното подписване. В този хор се включи и нашият премиер. Несъгласието на Валония било лош прецедент, който можел да стане мода, а това било опасно за ЕС. И припомни, че само заради една страна - Холандия, България и Румъния все още са извън Шенген.

И нито дума за това, че в Лисабонския договор правото на вето не е свързано с големината на съответната страна членка. И че премиерът социалист Пол Манет не е нито евро-скептик, нито антиевропеец. Но онова, което не приема, са някои клаузи в СЕТА, за което е предупредил Еврокомисията още преди половин година. Но вместо да преговаря, тя предпочита да упражни натиск в последната права преди подписа. Правителството на Валония обаче продължава да отстоява позицията си, при това - с напълно демократични средства. Което дотолкова вади от равновесие онези, които са демократи само по име, че те започват да бъдат филипки срещу консенсуса, с който е предвидено да се вземат голяма част от решенията в ЕС. Единодушието превърнало Общността в съюз, който лесно може да бъде изнудван, та удачно било демократичните процедури да бъдат преразгледани.

Някои в Брюксел дотолкова са свикнали волята на силните да бъде закон, че са забравили каква е същността на демокрацията. Тя може да е власт на мнозинството, но при зачитане правата на малцинството, а не при тяхното пренебрегване и потискане. И вместо да пробва дали може да превърне волята на болшинството в диктат, ЕК трябва да преговаря с Валония, нищо, че населението ѝ е само три милиона и половина, и да види какво в СЕТА трябва да се преформулира. А после да го съгласува с всички страни членки. Този път е по-дълъг и по-бавен, но тъкмо той е изпълнение на консенсусната демокрация, залежала в Лисабонския договор.

И това не е някаква лоша мода, нито пък е нещо опасно за ЕС, а е неотменим елемент на неговото функциониране. България има особен интерес желаните от Валония поправки да бъдат приети - както заради същността им, насочена срещу засилващата се власт на корпорациите над държавите, така и заради принципното зачитане на волята на отделните страни членки, колкото и малки да са те спрямо колосите в съюза. И ако днес ние се държим високомерно спрямо френскоезичната Белгия, утре ще се наложи да си ближнем раните от подобно отношение към нас. Например, когато на дневен ред дойде приемането на Македония в ЕС, а тя не се откаже от амбициите си да присвоява част от нашата история и ние прибегнем до вето. Или когато настане време да се гласува дали Турция да бъде член на общността.

Разумно е да погледнем на Валония като Валцаров на Испания през Гражданската война там: „Какво бе ти за мене? - Нищо. -/ Една загубена страна./... Сега за мене ти си участ./ Сега за мене си съдба.“ С цялата присъща на поезията условност. Но и с целия реализъм на отношенията в ЕС. Ако Валония успее днес, ще успеем и ние утре, когато по важен за България въпрос силните в Брюксел са на друга позиция. Защото и по участ, и по съдба сме по-близо до Намюр, отколкото до Берлин или Париж.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Какви промени са необходими в Закона за Селскостопанската академия?

От стр. 11

Създава се Национален фонд за иновации в земеделието, животновъдството и хранителната промишленост. Средства за фонда да се набират, както следва: 80% от земеделския сектор - хранителната промишленост в т.ч. такси за реализирана продукция от земеделието, 20% такси от използвана земя, 15% извършени услуги, 25% отчисления от хранителната промишленост, 20% от държавата, местните власти ЕС и др. Набраните средства по фонда да се изразходват по следния начин - 70% за иновации и 30% за приложни изследвания. В предходните разпоредби да се възложи на Министерския съвет да приеме правилник за размера, начина на набиране, управление и изразходване на фонд „Иновации в земеделието“.

Четвърто. Нашата аграрна наука разполага с предоставените ѝ от държавата близо 120 хил. дка земя, която се използва от институтите, техните бази и опитни станции. Тези земеделски площи дават добри възможности за размножаване и поддържане на новосъздадени сортове за произ-

водство на фураж, за производствени изпитания на нови технологии за отглеждане на земеделски култури и тяхно демонстриране пред фермерите, което ще помогне за тяхното масово внедряване.

Предвиденото в закона отдаване на земя под аренда или за съвместно ползване с други организации за период до 10 години ще доведе до освобождаване от отговорност на ръководителите и учениците за стопанските резултати от използването на земята, от животновъдните ферми и оранжерии. Един толкова дълъг период на арендуване на земята или за съвместно ползване може да се създаде затруднения при изтичане на срока, при положение, че са направени инвестиции - за напояване, трайни насаждения и др., които трябва да се заплатят. Неуместно е според нас повече от една трета от закона да третира земеделската земя, още повече, че за собствеността и ползването има няколко специални закони - ЗДС, ЗСПЗЗ, ЗАЗ. Не е правилно земята на академията от публична държавна собственост да стане частна държавна

собственост. Още сега се коментира до какво ще доведе тази промяна. Когато човек прочете законопроекта, остава с впечатление, че той е

направен за земята, а не за аграрната наука

Пето. Подходящ е моментът със закона да се променят и някои термини. Името Селскостопанска академия да се замени с Академия за аграрни науки. Управителният съвет да стане академичен съвет или друго подходящо име. Ако премиерът ще назначава председателя на академията, то това да става след неговия избор от Общото събрание. По този начин ще се регламентират демократичността и академичността и ще се внесе стабилност в управлението на аграрната наука.

Тези предложения в по-подходящ вид внесохме в НС и представихме на ръководителите на парламентарно представените партии. Очакваме да видим и чуем тяхното отношение при второто четене на Закона за промени в Закона за Селскостопанската академия.

СРЕЩИ

ЛЕДА АВРАМОВА:

Будител днес е всеки, който работи съвестно за общо благо

Предизвикателство е да оставиш децата да те водят, смята нова учителка по английски

Интервю на
Павлета ДАВИДОВА

□ Все повече младежи се ориентират към пиара, учителството сякаш не е толкова привлекателно или дори престижно... Вие обаче направихте обратния преход - от връзките с обществеността към преподаването. Какво ви мотивира за този ход?

- За мен тази промяна беше търсене на житейски смисъл в чисто личен план. Учителството е една от професиите, в които смисълът ми се вижда най-безспорен и чист. То е благородна професия, но и благодарна - с ясни цели и видими резултати. Труд, от който има едновременно и потребност, и полза. Това е основата на моята мотивация. Исках работа, в която се случват реални и важни неща и те зависят от мен самата.

Сред причините за моя доста остър професионален завой беше и това, че дълбоко не харесвам реда и методите, по които се развива "пиарът" в България, каквото и да значи това съкращение в родни условия, не ми харесват също и моралът, а и нивото на професионализъм, които са актуални там към днешния момент.

Ако учителството не е престижно занятие към днешна дата, причините за това са до голяма степен извън самото учителство. Те са свързани с дефицита на обществени ценности у нас, с подменени приоритети, а в чисто практически план - с налаганата с години ниска оценка на преподавателския труд.

□ Кое е най-голямото предизвикателство пред един "нов" учител?

- Предизвикателства да искате... Лично за мен - да се науча да бъда спокойна и да оставя децата да ме водят. Потребностите на ученика трябва да бъдат в основата на нашата работа, а не желанията на учителя, а още по-малко изискванията на системата.

Друго предизвикателство е необходимостта да познаваш контекста, в който работиш. Социалната среда носи своя специфика, която витае над класната стая като невидим дух.

Решенията в образованието не бива да се вземат от измислени канцеларийни герои с още по-измислено самочувствие

дим дух. Това е семейството, най-близкото обкръжение, квартала... Не на последно място - всяко дете е микрокосмос. То идва в клас и носи своите истории, тъги, радости, грижи, проблемите от къщи, неразбирателствата с приятелите, трудността да разбере какво се случва в собствената му душа и т.н. В клас двадесет деца мислят за стотици неща всеки ден, а аз искам от тях да учат английски.

□ Защо избрахте да сте пре-

ЛЕДА АВРАМОВА е магистър по връзки с обществеността на Софийския университет "Св. Климент Охридски". Има над 15 години професионален опит в сферата на комуникациите; работи по проекти на Програмата на ООН за развитие и Фонда на ООН за население. В продължение на 7 години е ръководител на отдел "Връзки с обществеността" в БТА. В средата на 2016 г. взема решение да смени професията си и става учител към програмата на фондация "Заедно в час". От септември преподава английски език на учениците от 5 до 8 клас в 58 основно училище "Сергей Румянцев" в София.

подавател точно по английски, програмата, а и образованието ви дават богат избор от възможности...

- Защо избрах английски? На практика имах прагматичен избор. Имам средно специално икономическо образование, завършила съм

та система? В някои училища има журналистически дисциплини, но те са по-скоро като курсове извън учебната програма...

- Аз съм в образователната система от месец и половина и не ми достига увереност да определя от какви точно промени се нуждае. Това, което знам със сигурност, е, че е необходимо решенията в образованието да се вземат от хора, които са били в класната стая след като завършили гимназия. Които познават проблемите, предизвикателствата, които знаят как на практика се случва всичко. А не от измислени канцеларийни герои с още по-измислено самочувствие.

Изучаване на журналистически дисциплини може би не би било лоша идея в гимназиалния етап - като избираеми предмети, разбира се. В журналистическия занаят практиката е от особено значение, но малко подготовка още в училище няма да навреди. Все пак по идея в основата на журналистическата професия стои търсенето на Истината - въпнуваща територия за всеки млад човек.

□ Как един млад човек може да бъде мотивиран и да открие своето вдъхновение и мястото си в тази професия

- Как един млад човек да открие вдъхновение... Не знам. Аз го открих като стар човек. Или поне като човек "на попрището жизнено в средата". Това, за което съм

сигурна, е, че учители трябва да стават само хора, които са мотивирани именно за тази работа, а не случайно попаднали в професията.

Вдъхновяващи са и срещи с истински учители - хора, които знаят защо са в класната стая - вероятно това може да прозвучи като клише, но от тях просто струи светлина.

□ След като приключи 2-годишното приключение в учителството, бихте ли се върнали към предишната си професия, или ще продължите по този път?

- Намеренията ми са да остана учител и след това. Обещах съм вече на моите петокласници.

□ Бихте ли насърчили собственото си дете да избере учителството за своя професия?

- Не подкрепям "насърчаването" на деца в полза на една или друга професия. Детето често обича родителите си до такава степен, че е склонно да пренебрегне себе си и своите желания, за да бъдем ние доволни и щастливи, да не ни разочарова. А това не е добре за детето в дългосрочен план.

Това, в което истински бих го насърчила, е да избере работа, с която първо, помага на някого, и второ, самият той се чувства щастлив, според собствените си критерии и приоритети.

□ Преди малко прозвучахте леко огорчена от пиарството у нас. В този смисъл има ли професия, която се надявате да остане далеч от интересите на сина ви?

- Надявам се той да бъде почтен човек, комуто не се налага да прави компромиси със съвестта си - независимо от професията.

□ Все по-често хората посягат към електронни книги, таблети и модерни устройства... Има ли място за класическата, хартиена книга в съвременния свят?

- За мен книгата е предимно съдържание и по-малко форма. Никога не тръгвам на път без електронната си книга. Няма почивен ден, в който да не се зароя в прашната си хартиена библиотека. Така че по-важно е да не губим връзка с написаното, отколкото да се фиксирате върху това къде и как е сложено. Всяка сутрин в метрото виждам млади хора, четящи както хартиени книги, така текстове върху таблети, това ме кара да вярвам в бъдещето на писаното слово.

□ В навечерието сме на 1 ноември, кои са днешните просветители, едва ли са само учителите...

- За мен моите колеги в училище са истински будители - мисля и надявам се това да не звучи патетично, защото за мен е ежедневна истина, че българското училище днес се крепи на самоотвержените лични усилия на хората там, които влагат цялата си енергия, воля, знания, време и обич в своята битка срещу незнанието, невежеството, бедността и бездушието на системата. Осъзнавам, че това звучи твърде емоционално, няма как да е иначе. За сметка на това думите са точните.

Но наистина будители има не само в училище. Будител днес е всеки, който работи съвестно за общо благо, а не само за личното си облагодетелстване. Дано личният пример на хората, които не са забравили какво означава общо благо, се окаже заразителен.

ДУМА

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепти на леля
Ваня ТОКАДЖИЕВАСЪРНЕШКО
С ГЪБИ

Нарязва се на хапки 1 кг крехко месо. Залива се с вряща подсолена вода, колкото да го облее, и се слага да ври. Когато поомекне, се прибавят 2 моркова, нарязани на едро, 1 резен целина и 1 глава лук, с които ври, докато се свари. Изчистват се и се измиват 300 г гъби. Нарязват се на ивици и се задушават с 6 лъжички масло и малко сол. Ако има нужда, от време на време се добавя по 1 супена лъжичка от бульона. Отцежда се свареното месо и се смесва с гъбите. Поръсва се с черен пипер и се разбъркват. Прецеденият бульон от месото може да се съгсти с 1 лъжичка брашно и да се използва като сос.

ЗАЕК ПО
ТОСКАНСКИ

Почистено 800 г заешко месо се нарязва на 4 порции и се изпържва от двете страни в 30 мл олио и 30 г пряно масло заедно с 50 г лук. Месото и лукът се изваждат и в същата мазнина се пържат 20 г брашно, 10 зърна смлян черен пипер и 50 г нарязани моркови. Прибавят се порциите заешко месо и почистени и нарязани 50 г гъби. Заливат се с вряща вода и ястието се вари 20 минути на слаб огън. Месото и гъбите се изваждат и се разпределят в 4 чинии. Към соса се прибавят 2 разбити жълтъка при непрекъснато бъркане. С готовия сос се заливат порциите.

ФАКТИ

ОДОРОЛОГИЯ

Човечеството е създадено и използва много науки. Между тях е и науката за миризми - одорологията (от латинската дума одор - миризма). Далеч не всички хора знаят за съществуването на тази наука. Животните въобще нямат понятие от различните науки, но усещат миризмите така, както нито един човек не е в състояние да я усети, дори да е въоръжен с най-чувствителни уреди. Най-изтъкнатите способности в това отношение притежават кучетата. Затова от дълбока древност хората ги използват за лов.

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

Похабеният
трофейРазказано от
Димитър КАЛЧЕВ

Случаят ми с най-голяма тръпка е край Килиманджаро. Пътувах с джипа си "Ланд Роувър". Видях на пътя голямо и едро прасе. То имаше груб праисторически вид. Оказа се, че пушката ми я няма в колата. Започнах да гоня прасето с джипа. Излязох от шосето и тръгнах през саваната. Глиганът бягаше на зиг-заг. Аха да го настигна, то ми се изплъзне и по едно време се усещам... Докъде съм я докара с тази ловна страст! Влизам в масайско село! Прасето се шмугна между конусообразните къщи и като наизскача масаите и се развикаха... Тогава се усетих, че цели 30 минути съм го гонил, обладан от ловната тръпка. И досега не мога да си представя, че един човек, уж сериозен като мене, може да свърши такава работа.

Любимият ми лов е на патици по Дунав, когато има много сняг. Отиваме с катер и при внимателен кормчия успяваме да ги доближим. На лов сме убивали и по 40-50 патици. Имало е и случаи за десет патици да изстреляме и

Проф. ДОНЬО ДОНЕВ

по 80 патрона. Не го разказвам често, защото не гали добре самолюбието на ловците. Но има и такива случаи.

Водих бившия руски посланик Керестиджиянц на лов за глигани край Русе. Чакахме доста време в гората. Нищо. Накрая, когато се събрахме и захвърлихме пушките, излязоха 4-5 прасета и устремно се насочиха към нас. Докато грабнем пушките и се ориентираме за стрелба, профучаха буквално между краката ни и изчезнаха.

Не крия, че организирах няколко от сафаритата на Пенчо Кубадински. Бях от доста години в Африка, имах опит в лова и често ми го изпращаха за някои по-специални ловове. За световното ловно из-

ложение през 1986 г. Пенчо Кубадински трябваше да отстреля трофеен лъв, за да попадне в класацията. Издебнахме елитен лъв и Кубадински го простреля в хълбока от страни. Лъвът се изправи в предсмъртна агония. Ние не бяхме сигурни, че е убит. Литературата, която бяхме чели, не беше ходил на лов за лъвовете. Къде от страх, къде от неопитност, аз и колегата започнахме да стреляме. Убихме го. Оказа се, че сме го простреляли на няколко места в главата и сме похабили трофея.

Наложи се на другия ден да ходим отново на лов. Изстрелът на Кубадински беше точен. Трофеят днес е в музея на Ловно-рибарския съюз.

Присъствах и на лов на слонове. Чел съм впечатляващите описания на Джон Хънтър как се убива слон, но аз не съм стрелял. Слонът има три точки на поразяване. Едната точка е линията на очите и визиращ четири пръста нагоре, другите са зад ушите, но когато тези огромни ветрила се веят, трябва много внимателно да спазиш момента, защото куршумът може да се приплъзне по ухото. Третата точка са колената на предните крака, за да го обездвигиш и да го застреляш където трябва. Изстрелът на Пенчо Кубадински беше в линията над очите. Той имаше сериозна пушка - "Зауер" 10 мм, така че нямаше проблеми при точен изстрел.

ЧЕЛЕН ОПИТ

Боровишки авджии
отстреляха вълчица

Снимки Гюнер ШЮКРИ

Ловна дружина Боровица с отговорник кмета на Сухово Фикрет Байрам, отстреля в неделя вълчица в местността Брезен. 63-годишният авджия Байрам Нури повали хищника от 40 метра с един изстрел. Той е ударил вълчицата, докато е бил на пусия за дива свиня. След обяд към 2 часа животното е вдигнато от Фикрет Байрам, след което Байрам Нури го убива с един изстрел.

Байрам Нури е член на дружина Боровица от далечната

1991 година. В актива си има убити над 20 глигани и много чакали. Колегите му се гордеят с него. Вълците са много хитри животни и лесно не се дават. Малко са местните авджии, които са отстреляли вълк. Черепът на вълка е трофеен, ще бъде представен в Държавното горско стопанство в Ардино за оценка.

В Ловна дружина Боровица с председател Неджими Мустафов членуват 54 авджии.

ВИЦ

ПУШКАТА И ЦИГУЛКАТА

Разговор между две приятели:

- Съседът ми си купи ловджийска пушка.
- Какво лошо има в това?
- Мисля, че ще трябва да спра да свиря на цигулката.

НРАВИ

„ОБРАЗОВАНИ“ ЖИВОТНИ

В цирка и до днес хората се възхищават от "чудесата" на смятащите коне или слонове. Беше време, когато за голямо удоволствие на укротителите, и специалистите вярваха на тези "образовани" животни. Действителността е много по-проста. Всичко зависи изключително от математическите познания на хората, кои-

то ги обучават. Те всъщност им подсказват резултата с незабележимо премигване на окото, движение на пръста, на бича и др. Сетивните органи на животните далеч превъзхождат тези на човека, така че за откриване на правилния резултат на тях им стига едно незабележимо за нас движение.

Основан през 1701 г. от френски търговци на кожи, мичиганският град Детройт се намира в северната част на САЩ на границата с Канада. Именно връзката с канадския град Уиндзор чрез мост и тунел е предпоставка за считането на Детройт за четвъртият по големина метрополис в Северна Америка.

Една от най-красивите сгради в града е Детройтската обществена библиотека. Освен с богатата си колекция от книги и документи, библиотеката привлича посетители със своя забележителен интериор. Украсена с мраморни стълби, антични дървени настолни лампи и ръчно рисувана керамика, заобикаляща камините, сградата привлича хиляди почитатели на книгите. Вторият етаж на библиотеката наподобява арт музей с великолепните си стенописи и картини. Централният вход на сградата е украсен с цветни мозайки, изобразяващи сцени от класическата литература, а стъклописите и украсените гипсови тавани създават илюзията за различна ера, в която читателят попада, потапяйки се в книгите.

Обществената библиотека съхранява архива на Кларънс Бъртън, чиято колекцията включва 30 000 тома, 40 000 памфлета и над 500 000 непубликувани архивни материали. В библиотеката с предварително уговорен час биха могли да се видят най-богатата в страната колекция на автомобилната история и колекция на редките книги, която включва първи издания, ценни илюстрации и ръкописи на известни американски автори. Сред най-значимите екземпляри е оригиналният ръкопис на "Хъкълбери Фин" и "Том Соуер сред Индианците", дарени на библиотеката от дъщерята на Марк Твен Клара Клеменс.

Благодарение на специалните колекции посетителите могат да научат историята на книжните автографи, процеса на принтиране, консервацията и предпазването на книгите от външни елементи, и способите за оценяване на редки книги. Библиотеката е популярна със своите образователни програми, предназначени за читатели от всякакви възрасти и интереси, както и с богатите възможности за проучвания и научна работа,

АРХИТЕКТУРНИТЕ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ НА ДЕТРОЙТ

Детройтската
обществена
библиотека

Анелия
ПЕТРОВА

превръща в обект на реновации, продължили цели две десетилетия и струващи почти 7 милиона долара. Оригиналната сграда бива запазена, но всички зали, сцени и помещения в нея биват подменени с нови. Към стария

Изглед от вътрешния интериор на библиотеката

Концертната зала за оркестри

които предлага на учени от цял свят.

Любителите на изкуството в Мичиган рядко пропускат концерт на Детройтския симфоничен оркестър, разположен в известната Концертна зала за оркестри. Заедно с крилата за джаз и камерна музика и Детройтската гимназия за изкуства, Концертната зала е част от Музикалния център "Марк М. Фишър". След като напуска залите на Детройтската опера, симфоничният оркестър се мести в новата сграда в края на 1919 г., строена според изискванията за музикална акустика и съдържаща 1404 места за публика. Поради финансови затруднения по времето на Голямата депресия през 40-те години на миналия век симфоничният оркестър намира временен дом в Масонския храм на Детройт, а Концертната зала дава поле за изява на обичани джаз изпълнители, сред които Ела Фицджералд, Били Холидей и Дюк Елингтън. Мнозина от симфоничните музиканти се включват с музика и модерни композиции в албумите на соул певци от Мотаун.

След натиск от музикантите и публиката през 1970 г. Концертната зала се

интериор са добавени комфортни лобита и коктейлно пространство, хранилища, сцена за репетиции и малък театър за постановки пред 450 човека. Историческото и културно значение на сградата бива официално признато през 1971 г., когато сградата влиза в Националния регистър за исторически значими места.

Междувременно основаният през далечната 1887г. Детройтски симфоничен оркестър продължава да ражда публиката. Известен като първия симфоничен оркестър в света, звучал по радиостанция и създал своя радиoproграма, днес изпълненията му привличат гости от всички краища на страната. Оркестърът гастролира успешно на световните музикални сцени, а в Детройт билетите биват разпродадени седмици преди концертите. За да разшири достъпа на любителите на музиката, през 2010 г. Симфоничният оркестър започна безплатно излъчване на концертите си по интернет. Днес всеки притежател на смарт телефон може да гледа и слуша изпълненията му, а от тази възможност се възползват близо милион почитатели на класическата музика в над

сто държави. Освен класически произведения, Оркестърът привлича публиката с аранжирани на съвременна поп и рок музика. Сред най-очакваните концерти през това лято в Детройт бе именно концертът на Детройтския симфоничен оркестър в колаборация с рок група в памет на Дейвид Бауи.

С концерт на Симфоничния оркестър е бил открит известен Масонски храм в Детройт през 1926 г. Известен като най-големия в света, храмът възбужда творческото вдъхновение в нео-готик стил на известния архитект от началото на века Джордж Мейсън и артистичните виждания на скулптора Кордо Пардучи, който изгражда внушителното лоби по подобие на известен замък в Палермо. Почеркът на Пардучи може да бъде забелязан в грандиозните скулптури, кристални лампи и полилеи, декоративни арки, изваяни гипсови детайли по таваните и други уникални детайли из помещенията на Храма. Внушителната сграда на 16 етаж с височина 64 метра

включва 1037 стаи и зали, сред които катедрала с 1400 места, церемониална зала с място за 4404 седящи, три театрални и концертни зали, ресторанти и кафенета, спортна зала, плувен басейн, боулинг, офис помещения, хотелска част с 80 стаи и три бални зали.

Днес Масонският храм е предпочитано място за театрални представления, концерти и мюзикъли. Помещенията му се отдават под наем за сватбени тържества, конференции и бизнес събития. Интересен детайл от най-новата история на Храма е опасността му от затваряне през 2013 г., когато се оказва, че дължи на града 152 000 долара такси. Само месец по-късно сумата е платена от детройтския музикант Джак Уайт в знак на признателност за това, че десетилетия по-рано храмът дава работа на нуждаещата се музикална индустрия. В знак на благодарност към музиканта Масонският храм преименува най-голямата театрална зала на негово име - "Джак Уайт Театър".

Масонският храм

КОАФЬОРЪТ НА ЗВЕЗДИТЕ ПУСНА ЧЕТВЪРТА КНИГА

Леонардо ди Каприо спасява планетата

Телевизионната премиера на „Преди потопът“
щесесъстои на 30 октомври в 171 държава

Какви са причините за климатичната криза? Как трайните промени на температурите опустошават нашата планета? Можем ли да направим нещо, преди да е станало прекалено късно? Холивудският актьор Леонардо ди Каприо търси отговори на тези въпроси във филма на National Geographic Channel „Преди потопът“ („Before the Flood“). Световната телевизионна премиера ще бъде на 30 октомври (неделя) от 20,55 ч. в 171 държава.

Филмът представя неоспорими доказателства за задълбочаването на климатичната криза, която причинява необратими щети върху девствени територии, ускорява изчезването на различни видове и нарушава баланса на екосистемите. „Преди потопът“ обаче посочва не само симптомите, но и решенията - показва какво можем да направим като общество, за да спасим планетата.

Освен един от продуцентите на филма, носител на „Оскар“ Леонардо ди Каприо, е и основно действащо лице. Като екоактивист и посланик на ООН

Снимка BEFORE THE FLOOD © NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

по въпросите на мира и климатичните промени актьорът изследва колапса на планетата. Разговаря за проблема със световни лидери, сред които американският президент Барак Обама, бившият държавен глава на САЩ Бил Клинтън, държавният секретар Джон

Кери, генералният секретар на ООН Бан Ки Мун, изпълнителният директор на SpaceX, Tesla Motors и председател на SolarCity Илон Мъск и папа Франциск. Пред камерата застават също изследователи от НАСА, природозащитници, учени и екоактивисти. Всички те дават своите прагматични идеи какво може да бъде направено днес и в бъдеще, за да превърнем икономическите и политическите системи в безопасни за околната среда институции.

Повече не можем да си затваряме очите пред проблема и да се надяваме да се разреши от само себе си, добавя режисьорът на продукцията и носител на „Оскар“ Фишър Стивънс. Надявам се този филм да ни поддейства като аларма и да разберем, че съдбата ни ще бъде необратима, ако се провалим, добавя той.

Филмът е продукция на RatPac Documentary Films, Appian Way и Insurgent Media. Продуциран е от Леонардо ди Каприо, Брет Ратнър, Фишър Стивънс, Джеймс Пакър, Дженифър Дейвидсън и Тревър Давидоски. Изпълнителен продуцент е холивудската легенда Мартин Скорсезе.

Горещи бразилци правят шоу в столицата

Десет от най-талантливите бразилски инструменталисти идват в България за неповторимо музикално шоу, което ще се състои на 1 ноември, вторник, в столичния клуб „Maze“.

Стилът на Nomade Orquestra представлява интригуваща смесица от фънк, джаз, дъб, рок, афробийт, хип-хоп и соул, която забавлява и зарежда със своята бразилска жизненост и достъпност. Групата трудно може се побере в рамки, но получава топъл прием както от публиката,

така и от професионалната критика.

На концерта в София музикантите от Сао Пауло ще представят парчетата от едноименния си дебютен албум, който им отваря вратите към най-големите джаз фестивали и сцени, както и към сърцата на всички влюбени в безграничните експерименти и пътешествия.

Цената на билета е 20 лв. и може да бъде купен предварително от: <http://bit.ly/2dZxMWR>. На място пропускат ще 25 лв., уточниха организаторите от „Елен мюзик“.

Концертът на Nomade Orquestra в България е част от първото им европейско турне, организирано от българо-германската компания Elen Music, което ще мине през най-добрите музикални клубове в Испания, Португалия, Великобритания и Франция

„Летовници“ с наградата на зрителите на „Смешен филм фест“

Новата българска комедия „Летовници“ на режисьора Ивайло Пенчев бе удостоена с Наградата на публиката на седмото издание на международния „Смешен филм фест“ в Габрово. Това е второ признание за филма в рамките на два месеца от началото на излъчването му, след като

през септември бе удостоен със същата награда и на „Златна роза 2016“. Филмът стана хит в кино-салоните, като още в първата седмица след премиерата си се нареди на осма позиция в бокс офиса, наред с големите холивудски заглавия, което го прави единствения български

филм в класацията. Лентата се завъртя в рекордния брой от 52 екрана в 34 града в цялата страна. Комедията събира изключителен актьорски състав от обичани български кино и театрални артисти от няколко поколения - Анета Сотирова, Пламена Гетова, Васил Банов, Георги Мама-

лев, Антон Радичев, Китодар Тодоров, Станимир Гьмов, Малин Кръстев, Герасим Георгиев-Геро, Милена Аврамова, София Бобчева, Свежен Младенов, Елица Григорова, Дарин Ангелов, Николай Станоев, Цветомир Иванов, Райса Полякова, Николай Урумов, Теодор Елмазов и др.

Вчера направих на мъжа ми закуска. Той донесе готварска книга и отбеляза ястията, които трябва да се науча да готвя. Днес съм купила „Кама сутра“. Чета и отбелязвам...

29.10.2016

ГЕОРГИ ГЪОЛСКИ, народен певец
ДИМИТЪР ТОМОВ, писател
Проф. д-р ДРАГОМИР ДРАГАНОВ, историк
КАСИЕЛ НОА АШЕР (ДЕСА КРАСОВА), актриса
ПЕТЪР ДУЛЕВ, политик, икономист
Доц. ХРИСТИНА АНГЕЛАКОВА, оперна певица, педагог

30.10.2016

ГЕОРГИ ЛЕЧЕВ, художник-график
ДИМИТЪР ИВАНКОВ, бивш футболол национал
КИРИЛ МАРИЧКОВ, музикант, певец и композитор
НИКОЛАЙ УЗУНОВ, актьор
СИЛВИЯ ЧОЛЕВА, поетеса
Проф. д-р ФИЛИП ПАНАЙОТОВ, журналист, публицист

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

29

Св. прпмца Анастасия Римлянка

30

† 5 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. свщмчк Зиновий, еп. Егейски и св. мчца Зиновия

„Елена от Авалор“ превзема Дисни ченъл

Новата анимация „Елена от Авалор“ ще завладее ефира на Дисни ченъл от днес в 11 ч. Младата и талантлива певица Дивна Станчева записа две от песните към сериала - интрото и парчето „Моят час“, към което бе записан и клип, както ДУМА писа. Ситуирана в омагьосаната приказна земя на Авалор, анимационната сага разказва историята на Елена,

смела и авантюристична тийнейджърка, която е спасила кралството си от злите сили и трябва да се научи да управлява като принцеса, докато порасне достатъчно, за да бъде кралица. Пътването ще я накара да разбере, че новата ѝ роля изисква съобразителност, издръжливост и състрадание, качествата на истински добрите лидери.

Страховито парти завладява София

На най-страховитото Хелоуин парти в историята на нощна София кани клуб „Mixtape 5“ на 31 октомври. Черни тикви, светещи котки, разноцветни вещици и зловещи лакомства ще дебнат от всеки ъгъл на голямата зала на заведението.

Музикалното оформление за вечерта е поверено на трима любими музикални светии, които ще разбунят всички духове с разнообразните си стилове и ще се гри-

жат за поддържането на екстра танцувалното настроение в нощта на Хелоуин. Starteras, Xonic и Sava - диджеи, маскирани като селектори, ще се качат зад пулта, подготвили саундтрака на истински страховит филм за ноември.

На сцената лирически говорители ще са професионалните гонители на духове Григовор („Лого5“ и „НаКафево“) и Гого („НаКафево“). Те ще разяснят софистицираните

правила за участие в първите по рода си конкурси за най-добър костюм и най-добър танц. Накрая на вечерта „Г на квадрат“, в ролята си на почетно „журе“, ще изберат най-невижданите костюми и танцори, за да им раздадат скъпоценните награди. За допълнителното нажежаване на обстановката е поканена армия от танцуващи войници.

Вратите на клуба ще бъдат отворени в 21 ч. Билети - 5 лв. в деня на събитието.

Когато през есента на 1924 г. представители на банки от 29 страни се събират в Милано за първия си международен конгрес, надали някой предполага как точно ще приключи тази среща. В последния момент на форума - на 31 октомври, се ражда идеята всяка година на тази дата да се отбелязва Световен ден на спестовността. И да се посвети необичайният празник не само на икономистите, свързани с паричните средства, а и да се наблегне на по-широкото понятие на думата - пестене на времето, на силите и т.н. Въпреки че още през 1989 г. със специална директива на ООН 31 октомври е обявен за Международен ден на икономистите, повечето не знаят за съществуването на такава дата. Вероятно заради факта, че честванията съвпадат с Хелюин. Има обаче хора, при това доста богати, които "празнуват" спестовността си 365 дни в годината, независимо от милионите в банките.

Според многобройни изследвания всеки четвърти милионер ходи с обувки, които струват не повече от \$100, а всеки десети от тях плаща за костюма си максимум 200 долара. Половината от богатшите имат часовници, по-евтини от 240 долара, и само една трета от хората с дебели портфейли кара коли, произведени преди по-малко от 3 години. Сред най-заможните по света има и такива, които избягват да демонстрират състоянието си и във всекидневното се задоволяват

Икономията - майка на парите,

или

най-стиснатите богаташи

Милионерският статус не пречи на някои от най-заможните хора на планетата да са госта пестеливи във всекидневните си разходи

Гети, който преди трийсетина години се смята за най-богатия човек на света (със състояние от 4 млрд. долара), икономисва от абсолютно всичко. Например на вилата си слага телефони с монети, за да не плаща сметки-

2,7 млн. долара.

Първата си корона собственикът на "ИКЕА" и най-богатият швед Ингвар Кампрад печели още в училище. Бъдещият мебелен предприемач купува на едро моливи и гумички и ги продава тройно по-скъпо на съучениците си. Парите спестява. И дори днес се храни в евтини ресторанти, лети в икономична класа, отсяда в 3-звездни хотели, а почивката си прекарва с въдица в ръце край някоя рекичка в родната си Швеция. Състоянието на богаташа според "Блумбърг" надхвърля 40 млрд. долара, а той не иска да смени фотойла вкъщи, на който седи повече от 32 години. Също така изисква от служителите на компанията му да използват хартията за принтер от двете страни...

Преди няколко години англичанинът Никълас фон Хоогстратен, притежаващ около 800 млн. долара, е осъден на 10 години затвор за убийство на съдружника си. Полицайте, претърсващи къщата на обвиняемия за доказателства пред съда, се натъкват на доста необичайна гледка: кухнята на богаташа е затрупана с използвани пакетчета чай, които песте-

Милиардерът Ханс Раусинг дори кучето си учи на пестеливост

със старичък "Линкълн", чийто номер всъщност е думата THRIFTY, която се превежда

богати британски футболисти взема не от "Диор" или "Версаче", а в аутлета "Маталан", като не крие, че обича да пазарува и в "Топ шоп".

Малката кола "Морис минор" служи вярно и доста дълго на основателя на "Тетра пак" - Ханс Раусинг. Но преди няколко години милиардерът все пак решава, че е време да смени автомобила. И купува... 12-годишна "Нива", както в Русия наричат ВАЗ-2121, известна още като "Лада 4x4". Скандинавецът, чието богатство се оценява на 8 млрд. долара, също така е прочут с уменията до последно да се пазари дори в магазини с достъпни цени.

Когато 23-годишната американска актриса Уенди Дитрих се омъжва за кинорежисьора Роджър Доркас, за целия свят е ясно, че става дума за брак по сметка. Тъй като милионерът е три пъти по-възрастен от новоизлюпената си съпруга, семейният им живот продължава

Актрисата Уенди Дитрих се омъжва за кучето Максимилиан, за да се добере до 64 млн. долара

като "пестелив". Скръндзата не бърза да се сдобие и с нова къща, а живее в дом, купен преди 40 години едва за 30 хил. долара. Въпреки че притежава самолет, Бъфет всъщност избягва луксозни стоки, дори венчалната халка за последната си съпруга купува с намаление. И до такава степен обича да яде хамбургери, че придобива любимата си фаст фуд верига.

Създателят на една от най-популярните интернет търсачки

едва една година. Но щом адвокатите на внезапно починалия богатш огласяват завещанието му, младата вдовица страшно се ядосва: съпругът ѝ оставя едва 1 цент, а останалите 64 млн. долара - на любимия си пес Максимилиан. Находчивата актриса все пак намира начин да се добере до парите - омъжва се за кучето...

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

Основателят на мебелна империя Ингвар Кампрад не иска да смени фотойла вкъщи, на който седи повече от 32 години

с неща, достъпни за средностатистическия човек. Смятат ги за чудаци, но стремежът на някои от явните милионери да пестят от всичко често има маниакален характер.

Една от най-стиснатите богаташки е Хенриета Хоуленд Грин - гениална американска финансистка, след чиято смърт през 1916 г. става ясно, че притежава 100 млн. долара (около \$20 млрд. днес). Та тази дама цял живот прекарва в евтини апартаменти под наем, като в същото време във владенията ѝ са няколко квартала в Чикаго. Жената претопля яденето си на парното, за да не плаща "грешни" пари за използването на печка. А веднъж обикаля цяла нощ, за да намери пощенска марка, която струва 2 цента. Но в "апотеоз" на нейната спестовност се превръща случаят със собствения ѝ син, чийто крак се налага да бъде ампутиран, тъй като Хенриета три дни търси... безплатна болница. Казват, че 82-годишната пинтия получава удар, когато разбира, че помощничката ѝ платила за бутилка мляко повече от обикновеното. Петролният крал Джон Пол

те за разговори на гостите си. А когато през 1973 г. отвлечат внука му Джон, дядото отказва да се бръкне за откуп от

Въпреки благородническия си вид Никълас фон Хоогстратен използва чаени пакетчета по няколко пъти

\$17 млн. Промея решението си едва когато получава плик с отрязано парче ухо на наследника си. Но дори в този случай Гети се проявява като абсолютна скръндза - успява да сваля исканата сума почти 6 пъти - до

ливецът изсушавал, а после употребявал наново.

Най-богатият човек на света според сп. "Форбс" - американският инвеститор Уорън Бъфет, въпреки състоянието си от \$73,5 млрд. обикаля Уолстрийт

ДУМА

СЪБОТА 29 ОКТОМВРИ 2016

Куба още се нуждае от солидарност за отмяна на ембаргото

Закриването на базата на САЩ в Гуантанамо и прекратяването на подривните американски програми също са ключови условия за реална нормализация на отношенията с Вашингтон

Къдринка КЪДРИНОВА

“Изключителна и историческа победа на Куба и на Обединените нации срещу блокадата!” Така кубинското външно министерство определи резултатите от току-що преминалото гласуване в Общото събрание на ООН на внесената от Острова на свободата резолюция за отмяна на антикубинското ембарго на САЩ.

Подобни резолюции Куба внася ежегодно от 1991 г. насам. И те винаги са получавали одобрението на огромното мнозинство. Против винаги са били САЩ и Израел, в отделни години придружени и от някой малък тихоокеански остров.

Тази година обаче резултатите от гласуването бележат исторически обрат. За първи път нито една държава не гласува против резолюцията, а САЩ и Израел само се въздържаха. Останалите 191 страни от общо 193 държави членки на ООН се обявиха за отмяна на американското ембарго, както и досега.

Виждаме знаково решение на отиващото си правителство на американския президент Барак Обама, което вече се е обявявало против ембаргото, но не може да го отмени, тъй като това е в прерогативите на Конгреса на САЩ. А там доминира онази твърдолинейна част от републиканците, която е твърдо против вдигането на антикубинската блокада.

Обама наскоро направи и още една важна стъпка - подписа президентска директива със силата на закон, която обявява за необратим процеса на нормализация в отношенията между САЩ и Куба и принуждава и следващата администрация в Белия дом да го следва.

Директивата позволява продажбата на кубински лекарства на американския пазар; премахва лимита на количествата ром и пури, които, връщащи се от Куба, американци могат да внасят в САЩ за лично ползване; отменя забраната за кораби на трети страни, превозващи стоки за Куба, да влизат в течение на 180 дни в американски пристанища. Включени са още редица мерки, облекчаващи научния обмен, стипендиите за обучение на кубинци в САЩ, американското подпомагане на кубинския частен сектор и т.н.

Външното министерство в Хавана декларира в отговор, че това са позитивни, но половинчати стъпки, които са в полза предимно на САЩ и не

решават най-важното искане на Куба - отмяната на ембаргото.

Има и още две ключови условия, за да признае Хавана реалната нормализация в отношенията. Едното е закриването не просто на затвора във военната база на САЩ в кубинския залив Гуантанамо, а на цялата база, и връщане на суверенната територия на Куба. Другото условие е да се спрат подривните програми срещу управлението на Острова на свободата, в които USAID (Американска агенция за международно развитие) ежегодно влага по 20 милиона долара.

Дали сегашното въздържане на САЩ в ООН по темата за антикубинското ембарго ще повлияе за раздвижването по тези въпроси, по които вече се водят преговори, тепърва ще видим. Очевидно е, че в края на мандата си Обама вече може да си позволи това предизвикателство към Конгреса на САЩ, но доколко и как процесите ще продължат с новия американски президент, който и да е той, засега е трудно да се предвиди.

Куба не спира да подчертава, че най-съществените проблеми в кубинско-американските отношения остават нерешени и че тя ще продължава да разчита на приятелите си по света и на международната солидарност, за да се постигне справедливото им решаване.

На тези теми бе посветено и гостуването у нас тези дни на Ибис Алвиса от Управление “Европа” на Кубинския институт за дружба между народите (ICAP) - една уникална институция, създадена преди 55 г., за да укрепва солидарността с Куба по света. Двамата с кубинския посланик Педро Пабло Сан Хорхе у нас разказаха за двойните стандарти в американската политика спрямо страната им.

Педро Пабло Сан Хорхе:

Ние отчитаме позитивно подобряването на отношенията между Куба и САЩ и отделните мерки, предприети от президента Обама. Но те не премахват блокадата, нанесла ни толкова щети. Продължават двойните стандарти и агресивността в политиката на САЩ, която цели ликвидирането на нашата революция, макар и с други средства. Да, Обама подписа важна президентска директива, която гарантира необратимостта в нормализацията на отношенията ни и признава като легитимен партньор нашето правителство. Но месец по-рано пак Обама продължи действието на един закон още от 1917 г., послужил на Кенеди за основание да обяви блокадата на Куба през 1962 г. В същото време уж се дава възможност за продажба на кубински лекарства на американския пазар, но как да стават сделките, като остава забраната Куба да борави с долари?

Ибис Алвиса от Управление “Европа” на Кубинския институт за дружба между народите и посланикът на Куба у нас Педро Пабло Сан Хорхе

Ибис Алвиса:

Едната ръка на Вашингтон подава моркова, а другата стиска тоягата. САЩ разбраха, че са се провалили с досегашната си политика на пълна конфронтация и сега опитват нещо друго, но със същата цел - да унищожат революцията ни. Тяната агенция USAID продължава с подривните си програми, разликата е само, че сега ги обявява открито. Стараят се да “съблазнят” младежта ни чрез новите технологии, чрез стипендии за обучение в САЩ. Директно се опитват да крадат мозъци. Ясно си даваме сметка за ситуацията и засилваме патриотичното възпитание сред младежта - в училищата, в университетите, в цялото общество.

Питам доколко вътрешните промени в Куба, свързани с даването на простор на частния сектор в икономиката, са свързани с развитието на отношенията със САЩ.

Ибис Алвиса:

Нашите вътрешни промени са част от развитието на цялостния ни революционен процес и започнаха много преди възстановяването на отношенията със САЩ. Те са резултат от широките консултации с народа ни още преди предишния 6-ти конгрес на ККП през 2011 г., а след проведения се тази година 7-ми конгрес се задълбочават. С тях укрепваме икономическата и политическата си независимост. Марксизмът не отрича частната собственост. Целта ни е промените да нямат шок ефект върху хората, да са социално обвързани. Запазваме нашите безплатни здравеопазване и образова-

ние, съхраняваме армията. Новият ни закон за чуждите инвестиции търси вече не само влагане на капитали, но и нови пазари, нови технологии. Що се отнася до подобряването на отношенията със САЩ, това е победа на нашия народ, отстоял своята независимост, и победа на международната солидарност. Съседи сме с американците, добре е да си сътрудничим в борбата с наркотрафика, с трафика на оръжие и хора, с рисковете за екологията. Но само при взаимно уважение и ненамеса във вътрешните работи. Държим Латинска Америка и Карибието да са зона на мира. За нас най-важно е премахването на блокадата - това ще помогне за напредъка ни. Нека приятелите ни по света не се притесняват, че ще бъдем подвеждани, нека ни имат доверие и продължават да ни подкрепят - още се нуждаем от международната солидарност.

По-рано тази година по време на мое гостуване в Куба успях да разговарям и с Кения Серано, председател на Кубинския институт за дружба между народите, която наблегна върху същите акценти.

Кения Серано:

Едно от най-важните завоевания на революцията ни е правото на народа да мисли със собствената си глава. Всеки приятел, който иска да ни разбере, трябва да го има предвид. Не е бил наш изборът да живеем в блокада над половин век. Не сме искали 16 години да се борим за свободата на петима наши героични затворници в САЩ.

Не сме желали да ни причинят 5000 жертви в терористични актове срещу нас. Но всичко това ни се случи и ни изгради силна историческа отговорност и добра памет. Най-голямата обида, която ни нанесе Обама, бе да ни подкани да забравим историята. Да гледаме напред, не и назад. Това не върви в Куба, макар че много хора у нас харесват харизмата на Обама. Но когато той дойде тук и предпочете да мълчи за базата в Гуантанамо и кой ни наложи блокадата, това засегна достойнството на всеки кубинец, който носи в душата си поне по едно зрънце от Хосе Марти... Днес се нуждаем да разширим движението за солидарност и да потърсим съдействие за отмяна на блокадата от религиозните дейци, парламенти по света, юристите. Трябва да настояваме все по-активно и за прекратяване на окупацията на Гуантанамо. Някои смятат, че всичко се изчерпва със закриването на затвора там. Не, необходимо е закриване на самата американска база, а територията ѝ да се върне на Куба. Страната ни ще продължи борбата за това. На всеки две години ще свикваме форум с искане за мир и за закриване на военните бази по света. Такъв форум ще има през 2017 г. точно в Гуантанамо.

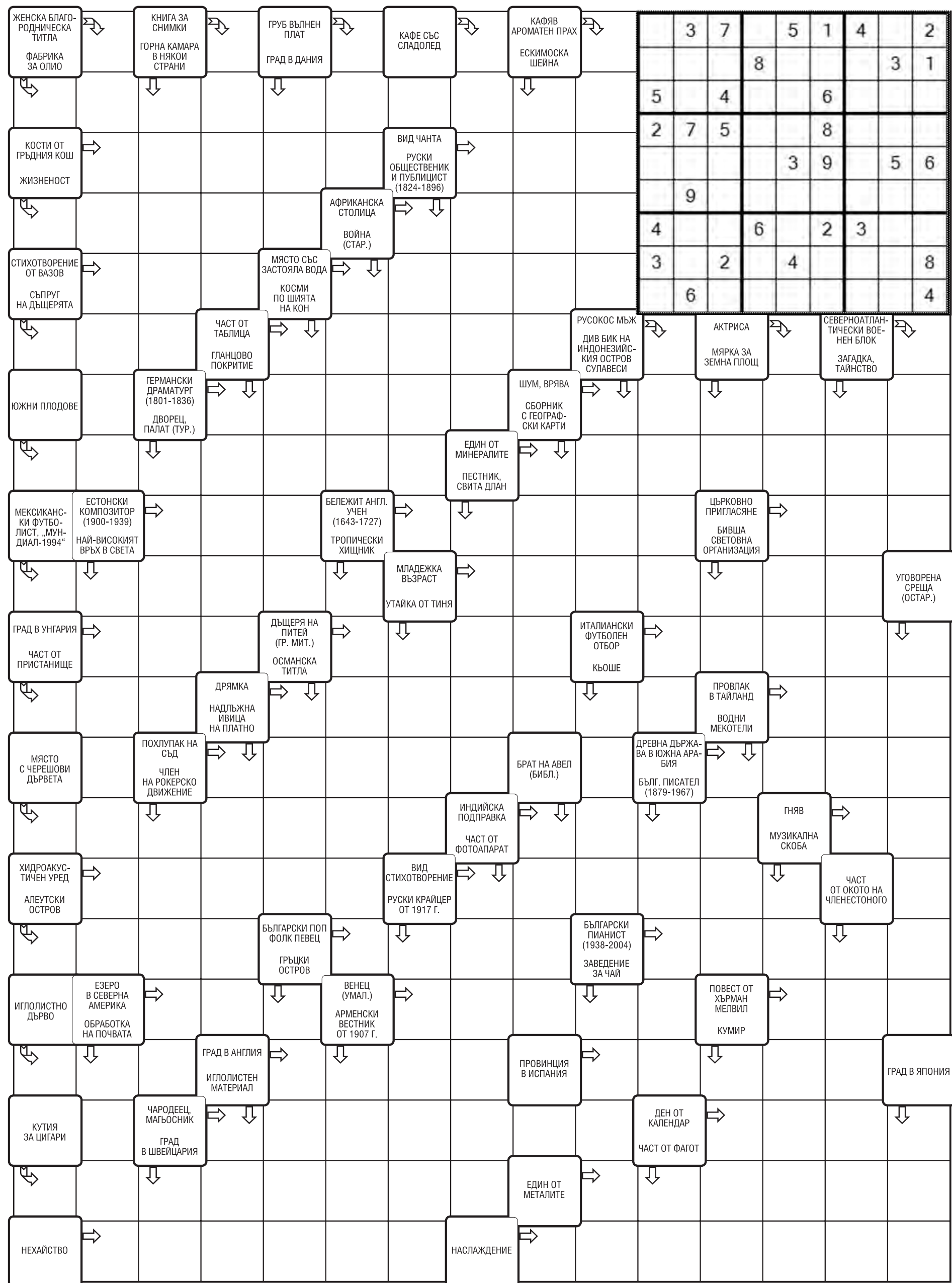
Председателката на ICAP обърна внимание и на американските подривни програми “За промяна на режима”:

Кения Серано, председател на Кубинския институт за дружба между народите

Кения Серано:

Целта им е да се смени социално-икономическата система в страната ни чрез манипулиране на слабостите на кубинското общество. Искат да подтикнат младежта ни към консуматорство, а специалистите ни - да отидат в САЩ. Тези програми са под пълномощията на президента, така че Обама напълно може да ги спре, ако е добронамерен. Страните ни следват несъвместими, непримирими модели - две системи с напълно противоположни ценности. Можем да имаме полезно ниво на сътрудничество, само ако САЩ променят корена на политиката си спрямо нас.

ИГРА НА КРИЕНЕ
ЖЕНА,
КОЯТО ВЪРШИ
МРЪСОТИИ

ПОСОБИЕ ЗА
ЗАБОЖДАНЕ НА
ИГЛИ
ДОМОЧАДИЕ
(НАР.)

РЕКА В КОМИ
МЪЖКА РОЖБА

СУБТРОПИЧНИ
СТЕПИ

ФИЛМОВА
ПОРЕДИЦА

ВИД
МОНУМЕНТАЛНО
ЗДАНИЕ В ЛАОС
КАМШИК

ШПИОНИРАНЕ

ИЗРОДЕНО
СЪЩЕСТВО
ПЕСЕН НА АЗИС

ЕДИНЕН
ГРАЖДАНСКИ
НОМЕР
(СЪКР.)

ФРЕНСКИ
КОМУНАР
(1847-1935)
ЗАКЛЮЧИТЕЛНА
ЧАСТ НА ТВОРБА

РЕЧНА РИБА

РЕЛИГИЯ НА
МЮСЮЛ-
МАНИТЕ
СЕЛО
В ЛОВЕШКО

РОМАН ОТ АНА
КАРИМА
МЪЖ, КОЙТО
МЕРИ НЕЩО

РЕКА ВЪВ
ФРАНЦИЯ
ДЪРЖАВА
В АФРИКА

ИСПАНСКА МЯР-
КА ЗА ТЕГЛО
ИЗВЪРШИТЕЛ
НА ИЗМЯНА,
ПРЕДАТЕЛ

РЕКА В АВСТРИЯ
СТРОИТЕЛЕН
МАТЕРИАЛ

ФРЕНСКИ
ГЕНЕРАЛ-
ФЕЛДМАРШАЛ
(1745-1813)
ТЕЛЕФОНЕН
ПОВИК

УЧИЛИЩНА
СКАМЕЙКА
БРАЗИЛСКИ
ПОП ПЕВЕЦ
(1947-2014)

ТУРСКА
СРЕБЪРНА
МОНЕТА
ЛИНИЯ В ГЕО-
МЕТРИЯТА

МЕТАЛУРГИЧЕН
ПРОДУКТ
БОЙНО ОТРОВНО
ВЕЩЕСТВО

ГРАДОНАЧАЛ-
НИЧКА
ФРЕНСКИ
МАТЕМАТИК
(1813-1854)

РУСКИ ГЕНЕРАЛ-
ФЕЛДМАРШАЛ
(1745-1813)
ТЕЛЕФОНЕН
ПОВИК

ШЕГОВИТА
ДУМА ИЛИ
ИЗРАЗ
ЕДИН
ОТ МЕТАЛИТЕ

ПОХОДНА ЧАНТА
ГРЪЦКИ
ФУТБОЛЕН
ОТБОР

ШВЕДСКИ
ПИСАТЕЛ
(1859-1921)
БРАЗИЛСКИ
ТАНЦ

ЕЗЕРО
В ДЖИБУТИ
ЕДНО ОТ
ИЗКУСВТАТА

КАЗАШКИ
ОФИЦЕР
РЯДКА
БРАШНЕНА
КАША

ГРАД В ЧАД

ИЗТОЩЕНИЕ
НАРОДНОСТ
В ГАНА

СПАРТАНСКИ
РОБ

РОД ПАПАГАЛИ

ШАХМАТНИ
ЦАРИЦИ

РОМАН ОТ
КРИСТОФ
ВИЛАНД

ИНСТРУМЕНТИ
ЗА КОПАЕНЕ
ГРЪЦКИ
ВЕСТНИК

ВИД СКАКАЛЕЦ
ЛЕТОПИС

ВРЪСТНИК
(ТУР.)
ПЕЩЕРА
КРАЙ СВОГЕ

ГЕРМАНСКИ
ФИЛОСОФ
(1837-1885)
ПЛАТ
ЗА ПОДПЛАТА

ГРАД В ЕГИПЕТ
СТОЛИЦАТА
НА АДЖАРИЯ

ЧАСТ ОТ ПОЛК
БИВШ
РУСКИ ДАМСКИ
ПОПДУЕТ

ФРЕНСКИ
ВЕСТНИК

ДВУКОРПУСЕН
ПЛАВАТЕЛЕН
СЪД
ИМЕНИК
НА 6 МАЙ

ПОЛУПАРАЗИТ-
НИ ХРАСТИ
ТАКСУВАНЕ

РЕКА ВЪВ
ФИЛИПИНИТЕ
КРЕСЛИВА ЖЕНА

ЦИТРУСОВО
ДЪРВО
ОПЕРА ОТ
МАЕСТРО ГЕОР-
ГИ АТАНАСОВ

МЕБЕЛ ЗА
СЯДАНЕ
СТИХОТВОРЕНИЕ
ОТ ЯВОРОВ

ГРАД В ЯПОНИЯ
ПРИМИТИВЕН
ПЛАВАТЕЛЕН
СЪД

РЕКА ВЪВ
ФРАНЦИЯ

ИЗДЕЛИЕ ОТ
ЗАХАР И КАКАО
ПЕСЕН НА ЛИ-
ЛИ ИВАНОВА

РЕКА ВЪВ
ФРАНЦИЯ
ДРЕВЕН ГРЪК

ХОРМОН
ОТ НАДБЪБ-
РЕЧНАТА ЖЛЕЗА

БИБЛЕЙСКА
ПЛАНИНА
ИМУЩЕСТВО

ЗАЛИВ
В ЯПОНИЯ

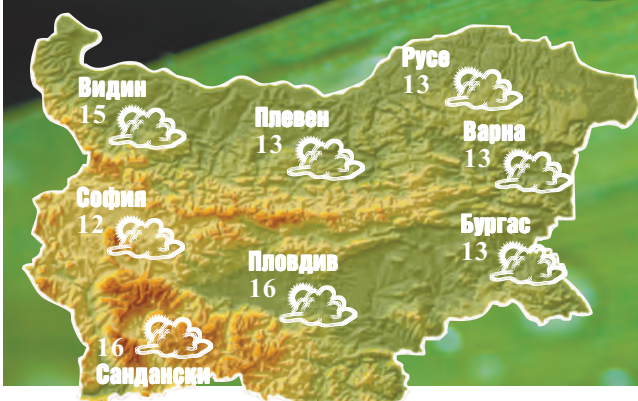
РЕКА ВЪВ
ФРАНЦИЯ

ОБРАБОТВАЕМИ
ПЛОЩИ

ПЛАНИНА ДО
КЮСТЕНДИЛ

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

ВРЕМЕТО

П одобрение на времето. Минималните температури днес ще бъдат от 0 и дори минус 1 градуса до 3 градуса, максималните - от 11 до 13. Вятър слаб, от северозапад. След предишните дни на гъста облачност и валежи ще настъпи проясняване, слънцето ще грее часове наред. На височина от 1200 м дневната температура ще бъде около 2 градуса, на 2000 м - около минус 3. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала, температура на морската вода - 15-16 градуса. Продължителност на деня 10 часа и 25 минути.

Изгледи за

30
максимални
9°/11°

31
максимални
8°/10°

В неделя - заоблачаване, но без дъжд. В понеделник при облачност от 24 на сто, 31 процента вероятност от валежи. Температурите: минимални - от 3 до 5 градуса, максимални - от 8 до 11.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес“ ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН
НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева, Ива Иванова - 205;
e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203;
abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ:

АЛИАНС
МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

05:40 Панорама с
Бойко Василев /п/
07:00 Милион и две
усмивки Детско
предаване

08:00 По света и у нас
09:00 Плюс това Публицистично
предаване
10:00 Библиотеката Предаване за
култура
11:00 Отблизо с Мира Добрева
Развлекателно предаване
12:00 По света и у нас
12:35 Бразди Предаване за зе-
меделие
13:05 Иде нашенската музика
Предаване за фолклор
13:55 Малки истории Предаване
на социална тематика
14:50 Омагьосана любов детски
игрален филм
15:50 Баща игрален филм /Бъл-
гария, 1989г./
17:00 Вяра и общество с Горан
Благоев Предаване за рели-
гия и култура
18:00 Животът е вкусен Кули-
нарно риалити с водещ Ути
Бичваров
19:00 Умно село Късно лято в
Лъка, 16х9 /художникът
Стоян Цанев/
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:20 Избори 2016: Гласовете
на България
20:50 Спортни новини
21:00 Д-р Време
21:05 Шоуто на Канала Развле-
кателно предаване
22:05 Когато Хари среща Сали
игрален филм /САЩ,
1989г./
23:45 Избори 2016: Гласовете
на България
23:55 По света и у нас
00:05 Ейми Уайнхаус - соул ди-
вата музикален филм
01:05 Кадифе 2 тв филм /12
епизод/п/
02:20 Посетители от времето на
династията Суей филм /п/
03:15 Непозната земя /п/
03:45 Когато Хари среща Сали
игрален филм/п/

06:00 "Кунг-фу пан-
да - легенди
за страхот-
ния боец" -
анимация
07:00 "Слъпка по слъпка" - сери-
ал, с. 3, еп.21,22
08:00 "Тази събота" - актуално
предаване с Мариана
Векилска, Жени Марчева
и Диана Любенова
11:00 Cool T - лайфстайл преда-
ване с водеща Петя Ди-
кова
12:00 bTV Новините - обедна
емисия
12:30 "Аламинут: Добре дошли в
България" - комедийна
поредача
13:00 Премиера: "Другата съпру-
га" - драма, САЩ, 2016
15:00 "Биргада Нов дом" - соци-
ален проект с водещ
Мария Силвестър
16:00 "Мармалад" - токшоу
18:00 "Карбовски: Втори план" -
документална поредица с
водещ Мартин Карбовски
19:00 bTV Новините - централна
емисия
19:30 bTV Репортерите - пореди-
ца за журналистически
филми и разследвания
20:00 "Маската на властта" -
драма САЩ, 2011
22:00 "Денят на независимостта"
- фантастика, САЩ, 1996,
режисьор Роланд Емерих,
актьори Уил Смит, Джеф
Голдблум, Вивика Фокс,
Маргарет Колин, Мери
Макдонъл, Джайл Хърш,
Бил Пулман и др.
01:00 "Кошмари на Елм Стрийт"
- трилър, САЩ, 2010,
режисьор - Самуел Байер,
актьори - Джаки Ърл Хей-
ли, Томас Декер, Руни
Мара, Кайл Галнър, Кейти
Касиди, Кони Бритън,
Келън Лъч, Кони Байтън
02:30 "Стрелата" - сериал (ретро-
спекция на сезон 1)
03:10 "Мармалад" /п./ - токшоу
04:40 "Аламинут: Добре дошли в
България"/п./ - комедийна
поредача

07:00 "Виолета" -
сериен филм
08:00 "Събуди се..."
- предаване
11:00 "Съдебен спор"
- предаване на NOVA
12:00 Новините на NOVA
12:30 Темата на NOVA
13:00 "Призрачни приятели" - с
уч. на Тъкър Албризи,
Дженифър Елиз Кокс,
Елиза Донован, Пат Фин и
др.
14:40 "Братя Грим" - с уч. на Мат
Деймън, Хийт Леджър,
Моника Белучи, Питър
Стормеър, Джонатан
Прайс и др.
17:00 "Кошмари в кухнята" -
предаване на NOVA
17:55 "Теглене на Лото 5 от 35"
- "Златната топка"
18:00 "Ничия земя" - предаване
19:00 Новините на NOVA - цент-
рална емисия
19:30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20:00 "С дъх на канела" - с уч.
на Чанинг Тейтъм, Аманда
Сийфрид, Ричард Джен-
кинс, Хенри Томас и др.
22:10 "Мъжете, които мразеха
жените" - с уч. на Даниел
Крейг, Руни Мара, Крис-
тофър Плъмър, Стейтън
Скарсград, Робин Райт,
Горан Вишнич и др.
01:20 "Братя Грим" - с уч. на Мат
Деймън, Хийт Леджър,
Моника Белучи, Питър
Стормеър, Джонатан
Прайс и др. /п/
04:50 "Призрачни приятели" - с
уч. на Тъкър Албризи,
Дженифър Елиз Кокс,
Елиза Донован, Пат Фин и
др. /п/

06:35 Игрален
филм: „Господа-
рят на тайгата“

07:55 „Свири, хармонико любя-
ма“
08:35 „Смешарики. Новите при-
ключения“
08:50 „Умници“
09:40 „Думи на пастира“
10:00 Новини
10:15 „Валентина Малявина. Роля
в пълна изолация“
11:20 „Вкусно“
12:00 Новини
12:20 „Идеалният ремонт“
13:10 Сериал: „Журов“
17:00 „Валентина Малявина. Роля
в пълна изолация“
18:00 Вечерни новини
18:20 „Ледена епоха“
21:00 Време
21:20 „Тази вечер“ с Андрей
Малахов
22:35 „МаксимМаксим“
23:45 Игрален филм: „Бой със
сянка 3. Последен рунд“

ОВЕН

Денят е успешен.
Усилията ви няма
да са напразни, а
результатите ще
се окажат точно такива, как-
вито ги очаквате.

РАК

Вашият любим
ще забележи, че
нещо не е наред,
и ще реши, че е
крайно време с мил жест да
ви зарадва днес.

ВЕЗНИ

Днес ще може
да решите най-
сетне много лич-
ни проблеми, ако
се отнесете към тях сериоз-
но, а не да ги загърбвате.

КОЗИРОГ

Денят обещава
да бъде успешен
във всяко едно
от н о ш е н и е .
Трябва да сте по-сдържани и
гъвкави в общуването.

21 март - 20 април

22 юни - 23 юли

24 септември - 23 октомври

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Не седете вкъщи,
а излезте сред
хората днес. За-
щото можете да
пропуснете своя шанс да
срещнете късмета си.

ЛЪВ

Проблемът е, че
днес ще има
съмнения в до-
стойнствата и
заслугите ви и ще трябва, за
съжаление, да ги доказвате.

СКОРПИОН

Планирането -
това е ключ към
вашия успех. За-
това си отделете
достатъчно време за обмис-
ляне на всички детайли.

ВОДОЛЕЙ

Днес не трябва
да разчитате на
съдбата. Защото
тя, без да иска
да ви обиди, може да напра-
ви някаква дяволия.

21 април - 21 май

23 юли - 23 август

24 октомври - 22 ноември

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Различавайки се
за свое удовол-
ствие днес, по-
мнете, че грани-
ците на вашата свобода са
ограничени от останалите.

ДЕВА

Днес някой може
да ви подразни с
погледи, по-дълги
от това, което е
прието. Вечерта той ще ви
каже какво мисли.

СТРЕЛЕЦ

Днес ще се стре-
мите бързо да се
скриете от поло-
винката си с
някаква цел, която няма да
разбирате дори и вие.

РИБИ

За да решите
заплетена ситу-
ация, не е зле да
изслушате съве-
тите на приятели, но пък без
да ги следвате буквално.

22 май - 21 юни

24 август - 23 септември

23 ноември - 21 декември

20 февруари - 20 март

Томов щял да съди виновниците за фалита на ЦСКА

Според него виновни за ситуацията са четирима

Александър Томов заяви, че ще съди виновниците за фалита на ПФК ЦСКА АД. Бившият президент на "армейците" разкри, че подготвя дело срещу четирима души, но засега не посочва имената им. Той щял да започне всичко след президентските избори. Томов оповести, че ще приеме този ход след 13 ноември, за да не се приеме всичко като част от кампанията му.

"Няма (наказани), но това предстои. Приключихме с това, че ние сме невинни, но не сме приключили с това кой е виновен. Очаквайте в близките дни завеждане на голямо дело срещу четиримата ключови виновници по фалита на ЦСКА", каза Томов пред БТВ. Той беше окончателно оправдан по обвиненията за източване-

то на "Кремиковци" и ЦСКА.

"Гордея се с това, което съм направил в "Кремиковци" заедно с Прамод Митал. Тези дни направих справка - 410 милиона на нашите подписи са влезли в бюджета на страната за 2006 и 2007 г. Но не съм доволен, въпреки че съдът - четири състава постановиха моята почтеност и невинност", добави Томов.

Според него "задукулието, което фалира "Кремиковци" предумишлено, е същото почти задукулието, което фалира ЦСКА чрез смяна на имената". И това е нещо, което той няма да прости.

"Не се оправдавам. Всичко това се е случвало, след като мен са ме отстранявали по някакъв начин. Тоест аз съм преставал да бъда. Като

президент на републиката ще удара задукулието не само с прозрачност, но и чрез изключително активни действия и пропуски в законодателството, които позволяват това да става", каза още Томов.

По негово време през 2008 г. ЦСКА не бе допуснат до участие в Шампионската лига, а пролетта на 2014 г. пак под ръководството му, "червените" не успяха да вземат лиценз за "А" група и бяха изхвърлени при аматьорите във "В". Впоследствие Гриша Ганчев пое клуба, а на 9 септември 2016 г. той окончателно бе обявен във фалит. В момента в Първа лига се състезава ЦСКА-София на Ганчев, който е преименуван от Чавдар Етрополе и впоследствие закупил Литекс.

ЦСКА-СФ ПОСРЕЩА ЛОКО ПД ПРЕД ПРАЗНИ ТРИБУНИ

ЦСКА-Сф ще приеме Локо Пд без публика. Срещата е днес от 17.30 часа на "Армията", а шефовете на "червените" искаха на трибуните да бъдат пуснати жени и деца. Както е известно клубът е наказан да играе един мач без публика заради ексцесиите на феновете на последния им домакински мач, който бе с Левски (1:1) на Наци-

оналния стадион. От "Армията" поискаха от БФС да им разреши да пуснат жени и деца до 12 г., а парите щяха да бъдат дарени за благотворителност.

"В нормативните документи на БФС не съществува разграничение на публиката по пол и възраст, а решението на ДК е категорично - забрана за игра

пред публика", гласи становището на комисията.

Вторият отбор на ЦСКА-Сф беше наказан с лишаване от домакинство за един мач. Санкцията се налага заради "нанесен удар в района на стадиона" срещу футболист на Локо Сф по време на двубоя от Втора лига, който "червените" спечелиха с 2:1 на "Българска армия". Тогава

гамени догониха вратаря Александър Любенов и го набиha в тунела на стадиона.

Ботев Пд пък е глобен с 1000 лв. заради хвърлени бомбички от публиката, а третодивизионният Литекс с 287 лв. за факли, димки, бомбички и хвърлени предмети в мача с Локо Сф за купата, който спечелиха след дузпи.

ФУТБОЛЕН АТРАКЦИОН ЗА ЛУДОГОРЕЦ-АРСЕНАЛ

Футболен атракцион с награди ще радва феновете преди втория домакински мач на Лудогорец от Шампионската лига срещу Арсенал. Родният първенец посреща лондончани във вторник на Националния стадион "Васил Левски", но още от утре в центъра на столицата ще има впечатляващо предизвикателство за запаленковците. Те ще имат възможност да се забавляват в специално изградената фензона пред паметника на Съветската армия.

Всички участници в игрите в Лудогорец Футбол парк ще получат сувенири, а най-добрите - награди, осигурени от спонсорите. Специалната зона ще приема фенове и преди домакинския мач срещу Базел. Регистрацията за участие ще се извършва на място.

В същото време мениджърът на "топчиите" Арсен Венгер получи добри новини. Французинът ще може да разчита на Оливие Жиру и Аарън Рамзи, които са напълно възстановени от контузии. Очаква се даже двамата да играят в днешния мач със Съндърланд.

Официалният фенклуб на Арсенал в България подготвя специална изненада за Венгер. Привържениците изработват транспарант, с който да поздравят легендарния мениджър, отбелязал наскоро 20-та си годишнина начело на "топчиите". В сектора с феновете на англичаните ще бъде издигнато знаме с лика на Венгер и красноречивото "Благодарим!" Това ще стане в 20-ата минута на мача, като по този начин ще се отбележи юбилейната дата. Очаква се на "Васил Левски" лондонският гранд да има солидна подкрепа, въпреки, че ще гостува далеч от Англия.

СНИМКА BOTEVPLOVDIV.BG
Иван Стоянов (в средата) финтира двама защитници на Нефтохимик за победата на Ботев Пд с 3:0 в последния 1/8-финал за купата. Племенникът на Йордан Лечков оформи резултата в 28-ата мин., а другите голове на "Колежа" вкараха Радослав Терзиев (9) и Жоао Пауло (25). В предпоследния мач Верея излъга Поморие с 1:0 с гол на Светослав Диков (42)

ТОТО

3

1

8

5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №85

6 от 49

Числа: 6, 8, 24, 36, 37, 47

I гр. (6) няма

II гр. (5) 6 по 4016,90 лв.

III гр. (4) 341 по 70,70 лв.

IV гр. (3) 7288 по 4,60 лв.

ДЖАКПОТ: 3 121 982,16 лв.

6 от 42

Числа: 1, 7, 9, 30, 32, 39

I гр. (6) няма

II гр. (5) 11 по 1055 лв.

III гр. (4) 309 по 37,60 лв.

IV гр. (3) 5673 по 2,90 лв.

ДЖАКПОТ: 427 276,46 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ:

Числа: 5, 12, 23, 25, 31

I гр. (5) 3 по 6683,40 лв.

II гр. (4) 333 по 52,70 лв.

III гр. (3) 8429 по 3 лв.

II ТЕГЛЕНЕ:

16, 32, 33, 34, 35

I гр. (5) 8 по 2506,30 лв.

II гр. (4) 752 по 23,30 лв.

III гр. (3) 8014 по 3,10 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

Позиция: 5, 6, 8

Цифра: 7, 1, 9

I гр. (3) 9 по 1471,40 лв.

II гр. (2) 1275 по 10,40 лв.

ЗОДИАК

Числа: 7, 8, 12, 26, 28 +1

I гр. (5+1) няма

II гр. (5) няма

III гр. (4+1) 2 по 5000 лв.

IV гр. (4) 14 по 500 лв.

V гр. (3+1) 24 по 100 лв.

VI гр. (3) 407 по 10 лв.

VII гр. (2+1) 366 по 5 лв.

VIII гр. (1+1) 1521 по 1,50 лв.

IX гр. (2) 4865 по 1 лв.

X гр. (0+1) 1866 по 1 лв.

ДЖАКПОТ: 3 000 000 лв.

Произведено
в България

Трофеи на парадокса

Иван ЧЕНЧЕВ

Гледам онзи ден един тенисист да позира със спечелена от него купа. Не е българин и не ни е важен. Но ми направи впечатление, че се изказал после с нещо от сорта на „радвам се на първото място, ама трофеят, който ми връчиха, е неудобен. Трудно го държа“. Не знам дали е бил сериозен. Може да е имал наум, че трудно е стигнал финала. Но така или иначе това ме накара да се замисля какви трофеи раздаваме тук в Територията, колко ли са удобни за носене и тези дето ги държат, заслужават ли ги... Да те наградят си е удоволствие. Обикновено го правят за положен труд. У нас не е съвсем така. Сещам се, че преди време писах нещичко за девалвацията на наградите. И не мина дълго време и се оказа, че тези, които ги заслужават, ги отказват в несъгласие с тези, дето ги гласуват. И заради начина, по-който го правят. Питайте Нешка Робева например. Обидиха я в напните си да я наградят! За такъв случай в друга държава чували ли сте? Мога да изброя още много трофеи като този. Трофеи на парадокса. Ако си ловец например, в ловната дружинка имат купа за един ден! Днес печелиш, утре сдаваш! Не звучи лошо, ако се приложи в други направления. Защото в парламентарното ни мнозинство има хора, които от воле можем да номинираме за някои разновидности на трофеите на парадокса. Така де, както съм сигурен, че знаете мъдростта не винаги идва с възрастта! Случвало се често при тях да дойде само възрастта.

Иначе наистина в спорта има странни награди. Купата на пепелта и до днес се дава в традиционен ежегоден мач по крикет между Англия и Австралия. Идеята е следната: купата е пълна с пепел от батите (така се казва уредът, който държат играчите в този спорт). Англичаните ги изгорили преди повече от 100 години, като паднали от австралийците тогава. Изгорили ги от срам от загубата, защото те измислили крикета пък паднали. Поучително нали? Ние тук, от какво се засрахме, след като се скъсваме да падаме къде ли не. И пред кого ли не. Да не говорим, че в доста случаи се навеждаме сами или ни навеждат. Няма да е лошо и у нас да се въведе трофей на пепелта! И да го връчат на управляващите. Защото хората отдавна казват „тури му пепел“ като им напомнят за властта!

И за финал. В колоезденето има трофей, който представлява голям камък. Обиколката на Париж. Велосипедистите преодолявали много камъчета по пътя към финала. Това е логиката. Значи, който успее да поведе Татковината към по-добро от сегашното лошо, трябва да вземе трофей под формата на поне една морена от Витоша! Тъй де, у нас камъните по трасето са много, но за разлика от френските, нашите си имат имена. И вие ги знаете. Всичките...

Без жени
и деца
на ЦСКА-Сф -
Локо Пд

Стр. 39

СНИМКИ БГНЕС

Валентино Роси кара изправен на тренировка за Гран при на Малайзия в Мото ГП. Италианецът се нареди пети, а съотборникът му в Ямаха Хорхе Лоренсо (Исп) остана 10-и. Именно двамата водят битка за второто място в генералното класиране, два кръга преди края на сезона. Най-бърз вчера беше новият световен шампион Марк Маркес (Исп, Хонга)

Биатлонът иска 8 квоти за Пьонгчанг

Катя Дафковска възлага по-големи надежди на мъжете

Марин МИЛАШКИ

Биатлонистите ни ще гонят пълен набор от 8 квоти за Зимната олимпиада в Пьонгчанг 2018 г. За да стане това, са необходими класирания сред първите 20 по стартовете от Световните купи при мъжете и жените. Всеки пол има право на по 4 визи.

“Минаха Летните олим-

пийски игри и сега е ред да се обърне внимание и на зимните спортове. Повече възможности за четири квоти имаме при мъжете, но се надявам и при жените да успеем да вземем максимума”, каза президентът на федерацията Екатерина Дафковска.

Единствената ни златна медалистка в зимните спортове припомним, че в Сочи 2014 г. България имаше само една състезателка в биатло-

на. “Ако в Пьонгчанг се класират две дами, пак ще бъде напредък. Сега ситуацията се обърна и имаме по-силен мъжки състав. Ние сме малка страна и е трудно да бъдем на високо ниво и при двата пола”, обясни шампионката от Нагано 1998 г.

Един от двамата водещи биатлонисти в последните години, Владимир Илиев, си постави за цел да подобри представянето си от миналата година.

“Амбицията ми е всеки следващ сезон да бъде подобър от предишния. През миналия сезон не участвах в някои стартове заради контузия и сега, ако съм здрав, ще бъда по-напред в генералното класиране. В съвременния биатлон всичко е възможно - може да си 60-и, може и първи”, обяви Илиев.

Новият сезон в биатлона започва на 25 ноември със стартове в Иостерсунд, Швеция.

Светлана Кузнецова връща топката от форхенд при загубата от Гарбине Мугуруса (Исп) с 6:3, 0:6, 1:6 в Бялата група от финалния WTA турнир в Сингапур. Тя отива на 1/2-финал с Доминика Цибулкова (Слвк)

Хванатите с допинг в Рио станаха 28

Бразилската антидопингова лаборатория е отчетла 28 случая на употреба на забранени вещества от участници на олимпийските игри, показва доклад на Световната антидопингова агенция (WADA). Половината от тях са на състезатели, които имат разрешение за терапевтична употреба. Останалите 14 случая са отчетени като нарушения на антидопинговите правила. Имената на спортистите не се споменават в доклада на WADA.

Сред далите положителни проби са представители на единадесет вида спорт - вдигане на тежест, колоездене, лека атлетика, хо-

кей на трева, водни спортове, спортна стрелба, спортна гимнастика, модерен петбой, триатлон, баскетбол и бокс. Положителните тестове са взети в състезателен и извънсъстезателен период между 31 юли и 21 август. В олимпийските игри участваха 11 303 спортисти, а общият брой на проверените атлети е 3237 от 137 държави. Вземите проби в Рио са 4882.

Един от хванатите със забранени вещества състезатели беше българската лекоатлетка Силвия Дънекова. Тя беше първият спортист, който изгоря с допинг по време на олимпиадата.

КУЗМАНОВ ГОНИ ТИТЛАТА В ТУРЦИЯ

Димитър Кузманов се класира за 1/2-финал на турнира по тенис в Анталия (\$10 000). Българинът е водач в схемата, а вчера победи Алтун Челикбилек (Тур) с 6:0, 4:6, 6:3 за 2.10 часа игра.

23-годишният пловдивча-

нин взе безапелационно първия сет, но във втория допусна единствен пробив в седмия гейм и позволи на съперника да изравни резултата. В решаващата трета част той поведе с 3:0 и до края задържа преднината си.

Така Мико заслужи 6 т. и \$502. Българинът се стреми към първи финал в турнирите на ITF от средата на юни в родния Пловдив и общо четвърти за сезона. Той няма титла от октомври миналата година също в Анталия.

В турския курорт Дия Етимова отпадна на 1/2-финал на двойки, след като партньорката ѝ София Квацабая (Груз) се контузи. Двете трябва да играят срещу близнаците Яна и Таисия Мордергер (Гер).

ГЛЕДАЙТЕ

ДИЕМА СПОРТ
ФУТБОЛ

17.30 ЦСКА-Сф - Локо Пд
20.00 Берое - Монтана

ПО ДИЕМА

19.30 Кристъл Палс - Ливърпул

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

14.30 Съндърланд - Арсенал
17.00 Уест Бромич - Манчестър Сити

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.15 Аугсбург - Байерн

18.30 Борусия Д - Шалке

ПО НОВА СПОРТ

17.00 Брайтън - Норич

18.55 Тулуза - Лион

20.55 Сент Етиен - Монако

ПО РИНГ

19.00 Болоня - Фиорентина

21.45 Ювентус - Наполи

ПО СПОРТ+

17.15 Алавес - Реал М

19.30 Атлетико М - Малага

21.45 Барселона - Гранада

ПО Ф+

21.30 Атлетико Минеиро - Фламенго

ПО БНТ HD

БАСКЕТБОЛ

18.00 ЛУКойл Академик - Черно море

ПО ЕВРОСПОРТ 1

СНУКЪР

09.00 и 14.30 “Интернешънъл”

СУПЕРБАЙК

17.30 и 19.30 Гран при на Катар (квалификация)

КОЛОЕЗДЕНЕ

21.30 “Шест дни на Лондон”

ПО ЕВРОСПОРТ 2

КОЛОЕЗДЕНЕ

07.15 Обиколка на Хайнан (VIII етап)

09.15 “Критериум Саутама”

ФИГУРНО ПЪРЗАЛАНЕ

21.35 “Скейт Канада”

ПО Ф+

МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ

09.00 Гран при на Малайзия

(квалификация)

ТЕНИС

11.00 Финален WTA турнир в Сингапур

15.50 Турнир в Базел (мъже)

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

14.45 Етър - ЦСКА-Сф-2

17.30 Ботев Пд - Левски

20.00 Черно море - Нефтохимик

ПО ДИЕМА СПОРТ

15.30 Евертън - Уест Хем

18.00 Саутхемптън - Челси

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.15 Хофенхайм - Херта

18.30 Кьолн - Хамбургер

ПО НОВА СПОРТ

16.00 Ница - Нант

18.00 Рен - Метц

21.45 Марсилия - Бордо

ПО РИНГ

16.00 Милан - Пескара

21.45 Сампдория - Интер

ПО ЕВРОСПОРТ 1

СНУКЪР

08.00 и 13.30 “Интернешънъл”

СУПЕРСПОРТ

18.15 Гран при на Катар

СУПЕРБАЙК

19.15 Гран при на Катар

КОЛОЕЗДЕНЕ

21.30 “Шест дни на Лондон”

ПО ЕВРОСПОРТ 2

КОЛОЕЗДЕНЕ

06.30 Обиколка на Хайнан (IX етап)

ПО ДИЕМА СПОРТ

ФОРМУЛА 1

22.00 Гран при на Мексико

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

БАСКЕТБОЛ

22.30 Лос Анджелис Клипърс - Юта Джаз

ПО Ф+

Мотоциклетизъм

08.30 Гран при на Малайзия

ТЕНИС

15.45 Турнир в Базел (мъже)

ПО СПОРТ+

11.00 Финален WTA турнир в Сингапур